

MINISTER CYFRYZACJI

Mateusz Morawiecki

Egz. Nr 1.

BM-WSKN.0811.6.2019
DNK.WK.5112.2.2020.AWO

Warszawa, 30 grudnia 2020 r.

Pan Wojciech Pawlak
Dyrektor
Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej
– Państwowego Instytutu Badawczego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 36 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. *o instytutach badawczych*¹ (dalej: *ustawa o instytutach badawczych*) w związku z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej*² (dalej: *ustawa o kontroli w administracji rządowej*), w Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej – Państwowym Instytucie Badawczym³ (dalej: *NASK lub Instytut*) została przeprowadzona kontrola na temat: *Działalność finansowa, organizacja i jakość pracy oraz jakość zarządzania instytutem*.

Zgodnie z art. 47 w związku z art. 46 ust. 1-3 ustawy *o kontroli w administracji rządowej*, po rozpatrzeniu zastrzeżeń złożonych do *Projektu wystąpienia pokontrolnego*, przekazuję Panu Dyrektorowi *Wystąpienie pokontrolne*.

Kontrolę przeprowadzono w trybie zwykłym, określonym ustawą *o kontroli w administracji rządowej*. Kontrola została przewidziana w Planie kontroli do realizacji przez Biuro Ministra Ministerstwa Cyfryzacji w 2019 roku, zatwierdzonym przez Ministra Cyfryzacji Pana Marka Zagórskiego w dniu 20 grudnia 2018 r.

Czynności kontrolne prowadzone były w dniach: 3 grudnia 2019 r. – 31 stycznia 2020 r. przez zespół kontrolny w składzie:

¹ T.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1383.

² T.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

³ Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa – Państwowy Instytut Badawczy, ul. Kolska 12, 01-045 Warszawa.

niepodlega

POLSKA
REPUBLICA
ODPOWIEDZIALNOŚĆ
WIEPODLEGŁOŚĆ

www.premier.gov.pl

1. Katarzyna Luka – starszy specjalista w Wydziale Skarg, Kontroli i Nadzoru Biura Ministra Ministerstwa Cyfryzacji – kierownik zespołu, upoważnienie Ministra Cyfryzacji nr 5/2019 z dnia 29 listopada 2019 r.;
2. Anna Huzarska – naczelnik Wydziału Skarg, Kontroli i Nadzoru Biura Ministra Ministerstwa Cyfryzacji – członek zespołu, upoważnienie Ministra Cyfryzacji nr 5/2019 z dnia 29 listopada 2019 r.;
3. Olga Sobieszuk – główny specjalista w Wydziale Skarg, Kontroli i Nadzoru Biura Ministra Ministerstwa Cyfryzacji – członek zespołu, upoważnienie Ministra Cyfryzacji nr 5/2019 z dnia 29 listopada 2019 r.;
4. Olga Kunecka – starszy specjalista w Wydziale Skarg, Kontroli i Nadzoru Biura Ministra Ministerstwa Cyfryzacji – członek zespołu, upoważnienie Ministra Cyfryzacji nr 5/2019 z dnia 29 listopada 2019 r.

Celem kontroli było dokonanie oceny funkcjonowania NASK w zakresie:

- działalności finansowej,
- organizacji i jakości pracy,
- jakości zarządzania Instytutem.

Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 30 czerwca 2019 r., z uwzględnieniem zdarzeń i dowodów wytworzonych przed i po tym okresie, mających wpływ na ocenę kontrolowanej działalności.

Podstawę prawną działania NASK stanowi: ustawa *o instytutach badawczych*, zarządzenie nr 5/93 Przewodniczącego Komitetu Badań Naukowych z dnia 14 grudnia 1993 r. *w sprawie utworzenia jednostki badawczo-rozwojowej pod nazwą Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa*⁴, rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 czerwca 2017 r. *w sprawie nadania Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej statusu państwowego instytutu badawczego*⁵, rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 stycznia 2018 r. *w sprawie połączenia NASK i Instytutu Maszyn Matematycznych*⁶ oraz Statut NASK stanowiący załącznik do decyzji nr 21 Ministra Cyfryzacji z dnia 21 maja 2018 r. *w sprawie zatwierdzenia statutu NASK (dalej: Statut)*⁷.

(Dowód: akta kontroli str. 15-23, 4728-4744)

Instytutem badawczym w rozumieniu ustawy *o instytutach badawczych* jest państwowa jednostka organizacyjna, wyodrębniona pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, która prowadzi badania naukowe i prace rozwojowe ukierunkowane na ich wdrożenie i zastosowanie w praktyce. Zgodnie z § 4 *Statutu* organem sprawującym nadzór nad Instytutem jest minister właściwy do spraw informatyzacji. Organem sprawującym

---

⁴ Dz. Urz. KBN Nr 7, poz. 33.

⁵ Dz. U. z 2017 r. poz. 1193.

⁶ Dz. U. z 2018 r. poz. 271.

⁷ W okresie objętym kontrolą obowiązywał również Statut NASK, stanowiący załącznik do decyzji nr 75 Ministra Cyfryzacji z dnia 9 września 2017 r. *w sprawie zatwierdzenia statutu NASK*.

nadzór nad NASK, zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Cyfryzacji z dnia 15 maja 2019 r. w sprawie wykazu jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Cyfryzacji lub przez niego nadzorowanych⁸, jest Minister Cyfryzacji. Stosownie do art. 36 ust. 1 ustawy o instytutach badawczych, Minister nadzorujący, nie rzadziej niż raz na 3 lata, przeprowadza kontrolę instytutu. Dotychczas kontrola NASK w zakresie dokonania oceny działalności finansowej, organizacji i jakości pracy oraz jakości zarządzania Instytutem nie była przeprowadzana przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, ponieważ nadzór nad NASK sprawuje on od dnia 1 stycznia 2016 r.⁹

W kontrolowanym okresie funkcję Kierownictwa NASK pełnili:

1. Dyrektor – Pan dr inż. Wojciech Kamieniecki (w okresie od 24 czerwca 2017 r. do 30 sierpnia 2018 r.), Pan Krzysztof Silicki (p.o. Dyrektora NASK od 31 sierpnia 2018 r. do 14 lutego 2019 r.), Pan dr hab. inż. Jacek Leśkow (od 15 lutego 2019 r.);
2. Zastępca Dyrektora ds. Cyberbezpieczeństwa i Innowacji¹⁰ – Pan mgr inż. Krzysztof Silicki (powołany z dniem 15 maja 2018 r.);
3. Zastępca Dyrektora ds. Projektów Administracyjno-Edukacyjnych¹¹ – Pan dr hab. inż. Jacek Leśkow (w okresie od 2 listopada 2018 r. do 14 lutego 2019 r.), Pan Bartłomiej Klinger (od 15 lutego 2019 r.);
4. Zastępca Dyrektora ds. Naukowych – Pani prof. dr. hab. inż. Ewa Niewiadomska-Szynkiewicz (powołana z dniem 1 września 2009 r.).

Funkcję Głównego Księgowego Instytutu pełniła Pani mgr Anna Grzeszczak, zatrudniona na tym stanowisku od dnia 1 lipca 2016 r.

(Dowód: akta kontroli str. 3159-3201, 3240-3248, 7271-7274)

Na etapie sporządzania Projektu wystąpienia pokontrolnego nastąpiły zmiany na stanowisku Dyrektora NASK. Z dniem 26 lutego 2020 r. Minister Cyfryzacji odwołał ze stanowiska Pana Jacka Leśkowskiego i powołał na stanowisko Dyrektora NASK Pana dra inż. Kamila Sitarskiego.

Na podstawie analizy dokumentacji źródłowej oraz otrzymanych pisemnych wyjaśnień, Zespół kontrolny ocenił działalność finansową, organizację i jakość pracy oraz jakość zarządzania NASK w następujący sposób:

1. Działalność finansowa – **pozytywnie z nieprawidłowościami;**
2. Organizacja i jakość pracy – **pozytywnie z nieprawidłowościami;**
3. Jakość zarządzania Instytutem – **negatywnie.**

⁸ M.P. z 2019 r. poz. 462.

⁹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie reorganizacji instytutu badawczego – Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej w Warszawie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2343).

¹⁰ Stanowisko Zastępcy Dyrektora ds. Cyberbezpieczeństwa i Innowacji zostało wprowadzone zarządzeniem nr 347 Dyrektora NASK z dnia 14 maja 2018 r. w sprawie Regulaminu organizacyjnego NASK.

¹¹ Stanowisko Zastępcy Dyrektora ds. Projektów Administracyjno-Edukacyjnych zostało wprowadzone wyżej wymienionym zarządzeniem nr 347 Dyrektora NASK.

Podsumowując wyniki analizy dokumentacji źródłowej dotyczącej kontrolowanych zagadnień oraz otrzymanych pisemnych wyjaśnień **pozytywnie z nieprawidłowościami** oceniono funkcjonowanie Instytutu we wskazanych wyżej obszarach.

Kontrola miała charakter kompleksowy, obejmujący wszystkie obszary funkcjonowania NASK. Czynności kontrolne koncentrowały się na zagadnieniach istotnych z punktu widzenia celów kontroli i ukierunkowane zostały na najistotniejsze problemy zidentyfikowane w trakcie czynności kontrolnych, w poszczególnych obszarach działalności Instytutu.

W ramach kontroli w **obszarze działalności finansowej** dokonano m.in.: oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Instytutu, stosowanych procedur kontroli finansowej oraz analizy dokumentów dotyczących sytuacji finansowej i finansowych wyników działalności Instytutu, w tym *Sprawozdania finansowego za 2018 rok* oraz *Planu finansowego na 2019 rok*, a także dokumentów księgowych wytworzonych w Instytucie w okresie objętym kontrolą.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą bezpośredni nadzór i kontrolę nad gospodarką finansową w Instytucie sprawował Dyrektor NASK, który do wykonywania zadań w zakresie rachunkowości upoważnił Główną Księgową. W toku kontroli stwierdzono natomiast brak odrębnego imiennego upoważnienia dla Głównej Księgowej do wykonywania zadań w zakresie gospodarki finansowej, dotyczących wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi, a także dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących tych operacji. Zadaania w tym zakresie zawarte zostały w Karcie opisu stanowiska pracy – Głównego Księgowego, obowiązującej od dnia 11 października 2017 r., zatwierdzonej przez Dyrektora Finansowego NASK, na podstawie Pełnomocnictwa udzielonego mu przez Dyrektora NASK.

Sprawozdanie finansowe za 2018 rok uzyskało pozytywną opinię niezależnego biegłego rewidenta oraz zostało zatwierdzone przez Ministra Cyfryzacji Decyzją nr 20/2019. Oceniono, że w kontrolowanym okresie sytuacja ekonomiczno-finansowa NASK była stabilna. W 2018 r. Instytut wypracował zysk netto w wysokości 19 247 548,47 zł, który był niższy o 5 294 113,66 zł od zysku netto osiągniętego w 2017 r. Spadek zysku netto spowodowany był głównie przez niższe przychody komercyjne Instytutu ze względu na silną konkurencję i związane z tym trudności w pozyskiwaniu przychodów z rynku oraz przez zwiększenie aktywności NASK w obszarze projektów dofinansowanych, które z założenia są projektami pokrywającymi koszty, bez marży. Jednocześnie w 2018 r. udział dotacji i dofinansowań w ogólnej sumie przychodów NASK wzrósł do blisko 30% w stosunku do 8,5% w 2017 r., co było efektem realizacji przede wszystkim projektu Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (dalej: OSE), a także szeregu innych projektów na zlecenie Ministerstwa Cyfryzacji.

NASK posiadał dokumentację opisującą zasady (politykę) rachunkowości spełniającą wymogi określone w art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości*¹² (dalej: *ustawa o rachunkowości*) oraz ustalone procedury obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych. Pomimo tego kontrola wykazała nieprawidłowości w ww. obszarze dotyczące opisu

---

¹² T.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2342, z późn. zm.

dowodów księgowych – faktur zakupu, który dokonywany był częściowo w sposób tradycyjny (papierowy) na odwrocie dokumentów księgowych i częściowo we wdrożonym w NASK jedynie pilotażowo systemie elektronicznego obiegu dokumentów księgowych TETA. Nieprawidłowości dotyczyły również braku kontroli merytorycznej, formalnej i rachunkowej faktur, a także braku ich zatwierdzenia do realizacji przez Dyrektora NASK.

Kontrolą objęto postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzone w NASK w 2018 r. i I półroczu 2019 r. Do kontroli wybrano w sposób celowy 10 postępowań o największej wartości, w wyniku których zawarto umowy w okresie objętym kontrolą, z czego 2 przeprowadzone zostały w trybie przetargu nieograniczonego, 4 na podstawie art. 131a ust. 1a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*¹³ (dalej: ustawa *Prawo zamówień publicznych* lub ustawa Pzp lub Pzp); 4 zostały wyłączone ze stosowania ustawy Pzp. W omawianym obszarze stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły m.in. prowadzenia akt postępowań w sposób nieuporządkowany i niechronologiczny, braków w dokumentacji w postaci uzasadnienia wyboru trybu postępowania bądź zastosowania określonego w Pzp wyłączenia, braków precyzyjnego uzasadnienia zakupów we wnioskach o ich dokonanie, stosowania wzorów dokumentów niezgodnych z regulacjami wewnętrznymi Instytutu, niepowoływania Komisji do przygotowania i przeprowadzenia postępowań zakupowych, powołania w jednym postępowaniu zakupowym Komisji w różnym składzie na podstawie dwóch różnych dokumentów, czy też sporządzenia części dokumentacji w języku innym niż język polski.

W toku kontroli analizie poddano także zawierane/realizowane w NASK umowy cywilnoprawne, w tym z pracownikami Instytutu. Stwierdzono, że wnioski o zawarcie umowy stosowane w Instytucie posiadały braki formalne w postaci braku podpisów wnioskodawców, a także braki podpisów w miejscach przeznaczonych na podpis: Kierownika i/lub Dyrektora Pionu i/lub Dyrektora NASK lub też złożenie ich w sposób, który nie pozwalał na identyfikację osoby dokonującej tej czynności. Przedłożone kontrolującym umowy były niekompletne, nie zawierały wymienionych w nich załączników. W dwóch umowach spośród wszystkich poddanych kontroli stwierdzono brak zapisów dotyczących kar umownych lub innych zabezpieczeń z tytułu niewykonania umów. W przypadku części umów odbiorów przedmiotów umów dokonały osoby nieupoważnione pisemnie przez Dyrektora NASK do dokonania tych czynności. Poddane kontroli rachunki wystawione przez wykonawców ww. umów nie zawierały m.in. wszystkich elementów właściwych dla dowodu księgowego wymienionych w art. 21 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*, adnotacji potwierdzających dokonanie kontroli formalnej i rachunkowej, natomiast poprawki rachunkowe były dokonywane w sposób niezgodny z dyspozycją art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy *o rachunkowości*. Ponadto stwierdzono, że w przypadku połowy przedłożonych kontrolującym umów, wypłata wynagrodzenia wykonawcom nastąpiła po upływie terminów określonych w umowach.

---

¹³ T.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1579, z późn. zm.

W obszarze organizacji i jakości pracy, zakres przedmiotowy kontroli obejmował m.in.: aktualność wpisów w Krajowym Rejestrze Sądowym (dalej: KRS), aktualność regulacji przepisów wewnętrznych obowiązujących w NASK, sposób realizacji polityki kadrowej, działalność naukową i badawczo-rozwojową, gospodarowanie środkami Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (dalej: ZFŚS).

W okresie objętym kontrolą Instytut działał na podstawie Statutów NASK, zatwierdzonych decyzjami Ministra Cyfryzacji, odpowiednio w dniach 9 września 2017 r. i 21 maja 2018 r. Ustalono, że dwukrotnie zaniechano obowiązku zgłoszenia do KRS zmiany danych podlegających wpisowi w części dotyczącej zmian Statutu.

Czynności kontrolne wykazały niedostosowanie postanowień Regulaminu pracy w NASK do zmian obowiązujących przepisów prawa, dotyczących przetwarzania danych osobowych, które nastąpiły z dniem 25 maja 2018 r. i zobligowały pracodawców do ustalenia w regulaminie pracy zasad funkcjonowania monitoringu.

Prawidłowość prowadzenia akt osobowych pracowników zbadano na podstawie przeglądu 30 teczek zawierających akta osobowe pracowników NASK. W blisko połowie z nich brakowało dokumentów potwierdzających zapoznanie pracowników z zakresem obowiązków, a w części z nich brakowało kart szkolenia wstępnego w dziedzinie BHP. Dokonano również przeglądu akt osobowych wszystkich pracowników naukowych oraz osób pełniących funkcje Kierownictwa NASK w okresie objętym kontrolą. Ustalono, że dokumentacja kadrowa przechowywana była zbiorczo dla wielu pracowników, a akta osobowe nie były na bieżąco aktualizowane (w przypadku jednego pracownika od 2017 r.). Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły braku ukończenia wymaganego szkolenia w dziedzinie BHP, a także nieprzekazania pracownikowi pisemnej informacji o zastosowaniu monitoringu przed dopuszczeniem go do pracy.

W trakcie czynności kontrolnych szczegółowej analizie poddano również prawidłowość realizacji obowiązku przeprowadzania ocen okresowych dorobku naukowego i badawczo-technicznego pracowników NASK, wynikającego z art. 44 ust. 4 oraz art. 50 ustawy o *instytutach badawczych*. Stwierdzono, że dwóch pracowników naukowych NASK nie zostało poddanych ocenie od początku zatrudnienia, tj. od 2015 r., natomiast 18 pracowników naukowych i badawczo-technicznych nie zostało poddanych ocenie od 2018 r., pomimo iż regulacje przepisów wewnętrznych obowiązujących w NASK nakładały obowiązek ich przeprowadzenia w określonym terminie.

W zakresie dysponowania środkami ZFŚS, którymi w okresie objętym kontrolą administrował Dyrektor NASK, analizie poddano dokumentację dotyczącą następujących świadczeń socjalnych przyznanych w 2018 r. i I półroczu 2019 r.: zapomóg, pomocy rzeczowej i finansowej, dofinansowania do działalności kulturalno-rozrywkowej, świadczenia świątecznego, zasiłków zdrowotnych dla emerytów oraz pożyczek na cele mieszkaniowe.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły przede wszystkim przyznania świadczenia w wysokości kilkakrotnie przekraczającej maksymalną kwotę świadczenia wskazaną w regulaminie

oraz dokonania wypłaty środków funduszu pracownikom, niemającej oparcia w przepisach regulaminu gospodarowania środkami ZFŚS NASK.

Obszar kontroli jakości zarządzania Instytutem obejmował funkcjonujący w NASK system zarządzania jakością, perspektywiczne kierunki działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej oraz kierunkowe plany tematyczne badań naukowych i prac rozwojowych, a także dokumenty dotyczące planów działalności Instytutu, tj. Roczny plan działalności na 2019 rok i *Sprawozdanie Dyrektora NASK z działalności jednostki w 2018 roku*. Oceniono, że w NASK, pomimo opracowania stosownych dokumentów i procedur, nie zapewniono sprawnego funkcjonowania systemu zarządzania jakością.

Na całość ustaleń kontrolnych, a także ostateczną ocenę jakości zarządzania Instytutem wpłynął brak podejmowanych w NASK efektywnych działań monitorujących skuteczność systemu zarządzania jakością, a także brak działań korygujących w tym zakresie oraz odpowiedniego stosowania regulacji wewnętrznych przez pracowników.

Powyższa ocena wynika ze stwierdzonych w toku kontroli następujących ustaleń:

A. Działalność finansowa

I. Plan finansowy oraz sprawozdanie finansowe

Kontrolą objęto *Plan finansowy na 2019 rok, Sprawozdanie finansowe za 2018 rok* oraz dokumenty powstałe w wyniku opiniowania *Planu finansowego na 2019 rok*.

Sprawozdanie finansowe za 2018 rok zawierało elementy określone w art. 45 ust. 2 i 3 ustawy o rachunkowości, tj.:

- bilans,
- rachunek zysków i strat,
- informację dodatkową, obejmującą wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia,
- rachunek przepływów pieniężnych,
- zestawienia zmian w kapitale (funduszu własnym).

Sprawozdanie finansowe za 2018 rok uzyskało pozytywną opinię niezależnego biegłego rewidenta, który zgodnie z art. 66 ust. 4 ustawy o rachunkowości został wybrany przez Ministra Cyfryzacji. Opinia i raport z badania zostały sporządzone w dniu 14 czerwca 2019 r. W dniu 17 czerwca 2019 r. ww. Sprawozdanie zostało pozytywnie zaopiniowane przez Radę Naukową NASK¹⁴, a w dniu 27 czerwca 2019 r. zatwierdzone przez Ministra Cyfryzacji Decyzją nr 20/2019.

---

¹⁴ Uchwała nr 2 Rady Naukowej NASK z dnia 17 czerwca 2019 r. w sprawie rocznego Sprawozdania finansowego NASK za 2018 rok.

Zgodnie z informacjami zawartymi w *Sprawozdaniu finansowym za 2018 rok*, zrealizowane w 2018 r. przychody wyniosły 155 812 713,56 zł, natomiast koszty funkcjonowania Instytutu 131 593 592,41 zł. Zysk wyniósł 24 219 121,15 zł brutto (19 247 548,47 zł netto). Wyliczono podatek dochodowy na kwotę 4 971 572,68 zł.

(Dowód: akta kontroli str. 755-774, 2901-2904)

Decyzją nr 21/2019 z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie podziału zysku netto za rok obrotowy 2018 przez NASK, Minister Cyfryzacji wyraził zgodę na przeznaczenie zysku netto za 2018 rok w kwocie 19 247 548,47 zł na fundusz rezerwowy.

Plan finansowy na 2019 rok:

- został sporządzony zgodnie z ustawą o instytutach badawczych,
- w dniu 12 kwietnia 2019 r. został podpisany przez Dyrektora NASK (i nie był korygowany) oraz pozytywnie zaopiniowany przez Radę Naukową NASK¹⁵,
- przewiduje przychody w wysokości 375 mln zł (wzrost przychodów o 38,9% w stosunku do przychodów ujętych w Planie Finansowym na 2018 rok, wynoszących 270 mln zł). Wzrost przychodów wynika z planowanego wzrostu dotacji OSE (o ponad 96 mln zł r/d/r), a także wzrostu pozostałych dotacji. Jak wynika z Planu finansowego, przewiduje się, że koszty wydziałowe bez amortyzacji wyniosą około 124 mln zł.

(Dowód: akta kontroli str. 1896-1903, 2810, 3039-3042, 3795)

II. Polityka rachunkowości, procedury kontroli finansowej

Przyjęte w NASK zasady prowadzenia rachunkowości zostały określone w zarządzeniu nr 334 Dyrektora NASK z dnia 5 stycznia 2018 r. w sprawie ustalenia dokumentacji opisującej zasady rachunkowości przyjęte w NASK (dalej: zarządzenie nr 334 Dyrektora NASK z dnia 5 stycznia 2018 r.). W okresie objętym kontrolą nie wprowadzono zmian do polityki rachunkowości.

Powyższy dokument spełniał wymogi określone w art. 10 ustawy o rachunkowości, tj. określał w szczególności:

- rok obrotowy i wchodzące w jego skład okresy sprawozdawcze,
- metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego,
- sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- system służący ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonywanych w nich zapisów.

Księgi rachunkowe prowadzone były w programie TETA Constellation.

---

¹⁵ Uchwała nr 1 Rady Naukowej NASK z dnia 12 kwietnia 2019 r. w sprawie zaopiniowania Planu finansowego NASK na rok 2019.

Obowiązująca w NASK procedura obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych została ujęta w zarządzeniu nr 334 Dyrektora NASK z dnia 5 stycznia 2018 r. i nie podlegała zmianom. Ponadto kwestia obiegu dokumentów księgowych w Instytucie została uregulowana w zarządzeniu nr 367 Dyrektora NASK z dnia 13 września 2018 r. w sprawie *wprowadzenia zasad ogólnych postępowania z dokumentacją w NASK* oraz zarządzeniu nr 328 Dyrektora NASK z dnia 6 grudnia 2017 r. w sprawie *wprowadzenia w NASK Zasad postępowania z dokumentami spraw w toku*.

(Dowód: akta kontroli str. 672-749, 927-1020, 2388-2399, 2400-2401, 2904)

Przestrzeganie przez NASK procedury obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych zbadano na podstawie próby 63 faktur, w tym: 29 faktur sprzedaży oraz 34 faktur zakupu¹⁶ z okresu objętego kontrolą.

Na podstawie analizy faktur stwierdzono, że:

1. W odniesieniu do faktur sprzedaży:

- rejestr faktur był prowadzony w układzie chronologicznym, a wszystkie dokumenty księgowe były oznaczone kolejnym numerem;
- faktury były wystawiane przez osobę do tego upoważnioną, zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone przez osobę do tego upoważnioną;
- kontrola merytoryczna faktur odbywała się zgodnie z procedurami wynikającymi z Instrukcji weryfikowania poprawności wystawionych faktur;
- dokumenty księgowe zostały właściwie zadekretowane w programie finansowo-księgowym, zgodnie z zasadami wynikającymi z Zakładowego Planu Kont.

2. W odniesieniu do faktur zakupu:

- rejestr faktur był prowadzony w układzie chronologicznym, a wszystkie dokumenty księgowe oznaczone były kolejnym numerem;
- w piśmie Zastępcy Dyrektora NASK ds. Cyberbezpieczeństwa i Innowacji z dnia 10 lutego 2020 r.¹⁷ wskazano, że w okresie objętym kontrolą obok formalnie obowiązującego obiegu tradycyjnego, funkcjonował również wdrożony pilotażowo elektroniczny obieg dokumentów w systemie TETA, który obejmował część procesu obiegu faktur kosztowych. Zespół kontrolny ustalił, że w przypadku 17 faktur¹⁸ część opisu faktury dokonywana była na odwrocie dokumentu księgowego, a pozostała część informacji wynikała z wydruku z systemu księgowego, co w świetle

---

¹⁶ Faktury do badania wybrano na podstawie próby wybranej w sposób losowy. Do kontroli wybrano 0,25 % faktur z Rejestru Sprzedaży (liczącego 11 622 faktury) oraz z Rejestru Zakupów (liczącego 13 654 faktury).

¹⁷ Pismo znak: ZAW.0500.1.2019/MWI RE: NASK/N40374216.

¹⁸ WRD/19/01521; WRD/19/02658; WRD/19/03817; WRD/19/00879; WRD/19/03631; WRD/19/00610; WRD/18/07892/12; WRD/18/07510/12; WRD/18/07539/02; WRD/18/04679/09; WRD/18/06369/11; WRD/18/05535/10; WRD/19/04587; WRD/18/04461/08; WRD/19/02976; WRD/19/04181; WRD/19/02249

ww. wyjaśnień oraz § 1 ust. 7 zarządzenia nr 334 Dyrektora NASK z dnia 5 stycznia 2018 r. stanowi **nieprawidłowość**. Mając na uwadze konieczność zapewnienia trwałości i ciągłości zapisów, zgodnie z art. 23 ust. 5 oraz art. 24 ust. 3 ustawy o rachunkowości, na etapie wprowadzania pilotażowego e-obiegu faktur zakupu, należało dokonywać kontroli merytorycznej i formalno-rachunkowej faktur równoległe na dokumentach w formie papierowej i w obiegu elektronicznym. Ponadto należy wskazać, że osoby sprawdzające i opisujące dowód księgowy powinny na znak wykonania tych czynności zamieścić swoje podpisy na dowodzie – zgodnie z zapisami § 1 ust. 7 zarządzenia nr 334 Dyrektora NASK z dnia 5 stycznia 2018 r.;

- 22 faktury¹⁹ nie posiadały akceptacji pod względem merytorycznym w opisie dokonanym na odwrocie dokumentu księgowego. W odniesieniu do 12 faktur²⁰ informacja o akceptacji merytorycznej wynikała z wydruku z systemu księgowego, natomiast w odniesieniu do 10 faktur akceptacja ta nie została dokonana, co w świetle § 1 ust. 7 pkt 1 zarządzenia nr 334 Dyrektora NASK z dnia 5 stycznia 2018 r. stanowi **nieprawidłowość**;
- 11 faktur²¹ opatrzonych było podpisami osób dokonujących kontroli merytorycznej dokumentów oraz 27 faktur²² podpisami osób dokonujących kontroli formalno-rachunkowej – w sposób, który nie pozwalał na identyfikację osób dokonujących tych czynności, co stanowi **uchybiecie**;
- w przypadku 5 faktur²³ stwierdzono brak akceptacji pod względem formalno-rachunkowym, zarówno na odwrocie dokumentu, jak i w systemie księgowym, co w świetle § 1 ust. 7 pkt 2 i 3 zarządzenia nr 334 Dyrektora NASK z dnia 5 stycznia 2018 r. stanowi **nieprawidłowość**. Ponadto na 3 spośród ww. faktur²⁴ stwierdzono również brak daty dokonania akceptacji formalno-rachunkowej;

---

¹⁹ WRD/18/03134/06; WRD/18/05191/09; WRD/19/01521; WRD/19/02658; WRD/19/03817; WRD/19/00879; WRD/19/03631; WRD/19/00610; WRD/18/03876/07; WRD/18/06156/10; WRD/19/02403; WRD/18/07892; R2G/18/00132; R2G/19/00004; WRD/18/07510/12; WRD/18/07539/02; WRD/18/04679/09;

WRD/18/06369/11; WRD/18/05535/10; WRD/18/00742/03; WRD/18/04670/08; WRD/18/04461/08

²⁰ WRD/19/01521; WRD/19/02658; WRD/19/03817; WRD/19/00879; WRD/19/03631; WRD/19/00610; WRD/18/07892/12; WRD/18/07510/12; WRD/18/07539/02; WRD/18/04679/09; WRD/18/06369/11; WRD/18/05535/10.

²¹ WRD/18/01648/04; WRD/18/01380/05; WRD/18/04016/08; WRD/18/02761/06; WRD/18/01922/05; WRD/18/00257/02; WRD/18/01020/05; WRD/18/03146/07; WRD/19/04587; WRD/19/04181; WRD/19/02249

²² WRD/19/01521; WRD/19/02658; WRD/19/03817; WRD/19/00879; WRD/19/03631; WRD/19/00610; WRD/18/03876/07; WRD/18/01648/04; WRD/18/01380/05; WRD/19/02403; WRD/18/07892/12; R2G/18/00132; R2G/19/00004; WRD/18/07510/12; WRD/18/07539/02; WRD/18/04679/09; WRD/18/06369/11; WRD/18/05535/10; WRD/18/04016/08; WRD/18/02761/06; WRD/18/01922/05; WRD/18/00257/02; WRD/18/00742/03; WRD/18/01020/05; WRD/18/03146/07; WRD/18/04670/08; WRD/19/02249.

²³ WRD/18/03134/06; WRD/18/05191/09; WRD/18/06156/10; WRD/19/04587; WRD/18/04461/08

²⁴ WRD/18/06156/10; WRD/19/04587; WRD/18/04461/08.

- 3 faktury²⁵ nie posiadały zatwierdzenia przez Główną Księgową w opisie dokonanym na odwrocie dokumentu księgowego. W odniesieniu do 2 faktur²⁶ informacja ta wynikała z wydruku z systemu księgowego. Brak zatwierdzenia faktury przez Główną Księgową stanowi **nieprawidłowość** w świetle pkt 2 *Obowiązki, odpowiedzialności, uprawnienia, pełnomocnictwa* Karty opisu stanowiska – Głównego Księgowego z dnia 17 października 2017 r.;
- 13 faktur²⁷ nie posiadało zatwierdzenia przez Dyrektora NASK w opisie dokonanym na odwrocie dokumentu księgowego. Informacja o zatwierdzeniu nie wynikała również z wydruku z systemu księgowego. Stanowi to **nieprawidłowość** w świetle art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych*²⁸ (dalej: *ustawa o finansach publicznych*);
- 13 faktur²⁹ na odwrocie dokumentu w polu dekretacji nie zawierało numeru rejestru oraz pozycji budżetowej, co stanowi **uchybiecie**.

(Dowód: akta kontroli str. 1895, 2230-2387, 2905, 2907-2911, 2924-2935, 2938-2993, 3825, 3915, 7598)

Bezpośredni nadzór i kontrolę nad gospodarką finansową w Instytucie sprawował Dyrektor NASK³⁰. Do wykonywania zadań w zakresie rachunkowości w NASK w drodze odrębnego upoważnienia, Dyrektor Instytutu upoważnił Panią Annę Grzeszczak – Główną Księgową.

W toku kontroli stwierdzono natomiast brak odrębnego imiennego upoważnienia dla Głównej Księgowej Pani Anny Grzeszczak do wykonywania zadań w zakresie gospodarki finansowej, dotyczących wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi, a także dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących tych operacji. Zadania w tym zakresie zawarte zostały w Karcie opisu stanowiska pracy – Głównego Księgowego, obowiązującej od dnia 11 października 2017 r. Brak odrębnego imiennego upoważnienia dla Pani Anny Grzeszczak – Głównej Księgowej uznano za **uchybiecie**. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie znajdują się w części A pkt IX Wystąpienia pokontrolnego.

(Dowód: akta kontroli str. 2447, 2810, 2836)

III. Analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej

²⁵ WRD/19/02658; WRD/18/04461/08; WRD/19/02249.

²⁶ WRD/19/02658; WRD/19/02249.

²⁷ WRD/19/01521; WRD/19/02658; WRD/19/03817; WRD/19/00879; WRD/19/03631; WRD/19/00610; WRD/18/07892/12; WRD/18/07510/12; WRD/18/07539/02; WRD/18/04679/09; WRD/18/06369/11; WRD/18/05535/10; WRD/18/04461/08.

²⁸ T.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.

²⁹ WRD/19/01521; WRD/19/02658; WRD/19/03817; WRD/19/00879; WRD/19/03631; WRD/19/00610; WRD/18/07892/12; WRD/18/07510/12; WRD/18/07539/02; WRD/18/04679/09; WRD/18/06369/11; WRD/18/05535/10; WRD/18/04461/08.

³⁰ Zgodnie z pismem Zastępcy Dyrektora NASK ds. Naukowych z dnia 13 grudnia 2019 r., znak: ZAW.0500.1.2019/MWI, RE: NASK/N40367049.

Kontrolą objęto dokumentację dotyczącą sytuacji ekonomiczno-finansowej NASK, w tym *Sprawozdanie finansowe za 2018 rok* wraz z opinią biegłego rewidenta z badania Sprawozdania³¹.

Z przeprowadzonego badania biegły rewident wydał pozytywną opinię o Sprawozdaniu.

Sprawozdanie finansowe za 2018 rok przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Instytutu na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz jego wyniku finansowego i przepływów pieniężnych za rok obrotowy zakończony w tym dniu, zgodnie z przepisami ustawy o *rachunkowości* oraz polityką rachunkowości.

Mając dodatkowo na uwadze, iż w roku 2018 Instytut osiągnął dodatni wynik finansowy, tj. zysk netto w wysokości 19 247 548,47 zł, należy uznać, że w kontrolowanym okresie sytuacja ekonomiczno-finansowa NASK była stabilna.

(Dowód: akta kontroli str. 755-774)

IV. Działalność podstawowa oraz działalność inna niż podstawowa

Prowadzona w 2018 r. przez NASK działalność koncentrowała się na działalności podstawowej, obejmującej prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych, wdrożeniowych służących utrzymaniu i rozwojowi sieci teleinformatycznej dla środowiska naukowego. Szczegółowa informacja dotycząca działalności podstawowej znajduje się w części B pkt VII Wystąpienia pokontrolnego.

Instytut nie prowadził działalności innej niż wymieniona w § 5 i 6 *Statutu*³².

(Dowód: akta kontroli str. 24-33, 2222)

V. Środki z tytułu dotacji oraz ewidencjonowanie przychodów i kosztów z nimi związanych

Instytut zgodnie z zapisami ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o *zasadach finansowania nauki*³³ (dalej: *ustawa o zasadach finansowania nauki*) otrzymał w okresie objętym kontrolą dotacje Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznane na podstawie:

1. Informacji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 224741/E-306/S/2018 z dnia 26 czerwca 2018 r. o przyznaniu dotacji podmiotowej na utrzymanie potencjału badawczego w 2018 r. – w wysokości 2 159 180,00 zł.
2. Informacji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 224741/E-306/M/2018 z dnia 10 lipca 2018 r. o przyznaniu dotacji celowej na prowadzenie w 2018 r. badań naukowych lub prac rozwojowych oraz zadań z nimi związanych, służących rozwojowi młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich – w wysokości 22 500,00 zł.

³¹ Art. 64 ust. 1 ustawy o *rachunkowości*.

³² Zgodnie z informacją przekazaną w piśmie Dyrektora NASK z 10 października 2019 r., znak: ZAW.0500.1.2019.MWI; RE: NASK/N40357347.

³³ T.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 87 – ustawa obowiązywała do 30 września 2018 r.

Powyższe Informacje Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zostały wydane po rozpatrzeniu *Wniosku o przyznanie dotacji na utrzymanie potencjału badawczego oraz dotacji na finansowanie działalności polegającej na prowadzeniu badań naukowych lub prac rozwojowych oraz zadań z nimi związanych, służących rozwojowi młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich na rok 2018*. Wniosek obejmował dotację na utrzymanie potencjału badawczego oraz finansowanie działalności polegającej na prowadzeniu badań naukowych lub prac rozwojowych oraz zadań z nimi związanych, służących rozwojowi młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich.

3. Decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 3973/E-306/SPUB/MAN/2018 z dnia 30 kwietnia 2018 r. dot. przyznania Instytutowi dotacji podmiotowej na finansowanie kosztów związanych z utrzymaniem w 2018 r. specjalnego urządzenia badawczego z zakresu infrastruktury informatycznej nauki pn. Sieć WARMAN – w wysokości 3 000 000,00 zł.

Decyzja została wydana po rozpatrzeniu *Wniosku o przyznanie środków finansowych na utrzymanie specjalnego urządzenia badawczego z zakresu infrastruktury informatycznej nauki na rok 2018*.

4. Komunikatu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 kwietnia 2019 r. o wysokości subwencji ze środków finansowych na utrzymanie i rozwój potencjału badawczego przyznanych na rok 2019 – w wysokości 2 270 600,00 zł.

Środki finansowe zostały przyznane na podstawie Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 13 grudnia 2018 r. *w sprawie sposobu podziału środków finansowych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz potencjału badawczego znajdujących się w dyspozycji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki oraz na zadania związane z utrzymaniem powietrznych statków szkolnych i specjalistycznych ośrodków szkoleniowych kadr powietrznych*³⁴.

5. Decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 6883/II-MSK/SN/2018 z dnia 18 kwietnia 2018 r. dotyczącej przyznania dotacji celowej na finansowanie w roku 2018 kosztów rozbudowy infrastruktury informatycznej nauki, stanowiącej dużą lub strategiczną infrastrukturę badawczą, pn. „Rozbudowa przyłączy światłowodowych do nauki sieci MAN w Warszawie – WARMAN oraz jej modernizacja – kontynuacja 2018” – w wysokości 300 000,00 zł.

Decyzja została wydana po rozpatrzeniu *Wniosku o przyznanie środków finansowych na rozbudowę infrastruktury informatycznej nauki w zakresie dużej infrastruktury badawczej na rok 2018*.

6. Decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 6783/II-MSK/2017.1/2018 z dnia 14 grudnia 2018 r. zmieniającej decyzję Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 6783/II-MSK/2017 z dnia 1 września 2017 r. zmienioną decyzją nr 6783/II-

---

³⁴ Dz. U. z 2018 r. poz. 2508 – akt nie obowiązuje od 9 września 2019 r.

MSK/2017.1 z dnia 14 grudnia 2017 r. – na finansowanie w latach 2017 – 2019 kosztów rozbudowy infrastruktury informatycznej nauki, stanowiącej dużą lub strategiczną infrastrukturę badawczą, pn.: „Rozbudowa przyłączy światłowodowych do naukowej sieci MAN w Warszawie WARMAN – kontynuacja 2017” – łącznej w wysokości 1 356 000,00 zł.

Decyzje zostały wydane na podstawie *Wniosku o przyznanie środków finansowych na rozbudowę infrastruktury informatycznej nauki w zakresie dużej infrastruktury badawczej na lata 2017-2018.*

Pierwsza Decyzja w przedmiotowej sprawie była Decyzją odmowną – Decyzja nr 64/II-MSK/SN/N/2017 z dnia 26 lipca 2017 r. odmawiająca przyznania środków finansowych na finansowanie kosztów rozbudowy infrastruktury informatycznej nauki, stanowiącej dużą lub strategiczną infrastrukturę badawczą, pn.: „Rozbudowa przyłączy światłowodowych do naukowej sieci MAN w Warszawie WARMAN – kontynuacja 2017”.

7. Informacji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 6960/II-MSK/SN/2019 z dnia 17 czerwca 2019 r. o przyznaniu dotacji celowej na realizację inwestycji pn. „Rozbudowa przyłączy światłowodowych do naukowej sieci MAN w Warszawie – WARMAN oraz jej modernizacja – kontynuacja 2019” – w wysokości 400 000,00 zł.

Informacja Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego została wydana po rozpatrzeniu *Wniosku o przyznanie środków finansowych na rozbudowę infrastruktury informatycznej nauki w zakresie dużej infrastruktury badawczej na rok 2019.*

W 2018 r. NASK wystąpił do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z *wnioskiem o przyznanie środków finansowych na utrzymanie specjalnego urzędu badawczego z zakresu infrastruktury informatycznej nauki na lata 2019 – 2021* (wniosek z dnia 14 września 2018 r.). Decyzją nr 27/E-306/SPUB/MAN/2019 z dnia 11 lipca 2019 r. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznał NASK dotację podmiotową w wysokości 9 300 000,00 zł na finansowanie (w latach 2019-2021) kosztów związanych z utrzymaniem specjalnej infrastruktury informatycznej pn. Sieć WARMAN.

(Dowód: akta kontroli str. 2448-2809, 2897-2899, 2937)

Wnioski o przyznanie środków finansowych na realizację zadań zawierały elementy określone w art. 13c ust. 1 ustawy *o zasadach finansowania nauki.*

Przychody i koszty dotyczące projektów realizowanych w ramach przyznanych dotacji były ewidencjonowane na wyodrębnionych kontach w systemie finansowo-księgowym, zgodnie z obowiązującymi w NASK zasadami rachunkowości.

VI. Czynności prawne dokonywane w zakresie rozporządzania składnikami aktywów trwałych

W okresie objętym kontrolą Instytut dokonywał czynności prawnych w zakresie rozporządzania składnikami majątku trwałego, które wymagały zgody Ministra nadzorującego lub Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (dalej: Prokuratoria Generalna RP). Czynności te

dotyczyły przeniesienia prawa użytkowania wieczystego nieruchomości dawnego Instytutu Maszyn Matematycznych przy ul. Krzywickiego 34 w Warszawie na rzecz Skarbu Państwa za zgodą Prokuratury Generalnej RP (zgodę tę uzyskano w dniu 18 grudnia 2018 r.).

Wnioskiem z dnia 20 sierpnia 2018 r.³⁵ Dyrektor NASK wystąpił do Prokuratury Generalnej RP o wyrażenie zgody na dokonanie przez NASK czynności prawnej w zakresie rozporządzania aktywem trwałym polegającym na nieodpłatnym przekazaniu do zasobów Skarbu Państwa prawa użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w województwie mazowieckim, w powiecie m.st. Warszawa, w gminie m.st. Warszawa, w Warszawie, w dzielnicy Ochota, przy ul. Krzywickiego nr 34 stanowiącej działkę gruntu o nr ewidencyjnym 4 o obszarze 0,7426 ha. W piśmie z dnia 4 września 2018 r.³⁶ Minister Cyfryzacji Pan Marek Zagórski wydał pozytywną opinię, co do możliwości przekazania praw do ww. nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa.

Pismem z dnia 18 grudnia 2018 r.³⁷ p.o. Prezesa Prokuratury Generalnej RP Pan Marek Miller wyraził zgodę na dokonanie czynności prawnej w zakresie rozporządzania składnikami aktywów trwałych o wartości rynkowej przekraczającej kwotę 5 000 000,00 zł, polegającej na zawarciu umowy przejęcia prawa użytkowania wieczystego oraz własności budynków (w trybie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. *o gospodarce nieruchomościami*³⁸). Na mocy ww. umowy Instytut nieodpłatnie przeniósł na rzecz Skarbu Państwa, reprezentowanego przez Ministra Inwestycji i Rozwoju, prawo użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej³⁹ położonej w Warszawie przy ul. Krzywickiego 34.

(Dowód: akta kontroli str. 2810-2811, 3305-3782, 3916, 4671)

VII. Rozporządzanie składnikami mienia trwałego

Z wyjaśnień Zastępcy Dyrektora NASK ds. Naukowych⁴⁰ wynika, iż zasady sprzedaży środków trwałych w Instytucie w okresie objętym kontrolą regulowały przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 października 1993 r. *w sprawie zasad organizowania przetargu na sprzedaż środków trwałych przez przedsiębiorstwa państwowe oraz warunków odstąpienia od przetargu*⁴¹.

Ustalono, że okresie objętym kontrolą Instytut podejmował czynności w zakresie zarządzania składnikami mienia trwałego, które wymagały zgody Ministra nadzorującego. Dotyczyło to przeniesienia prawa użytkowania wieczystego nieruchomości dawnego Instytutu Maszyn Matematycznych przy ul. Krzywickiego 34 w Warszawie na rzecz Skarbu Państwa za zgodą Prokuratury Generalnej RP.

³⁵ Znak sprawy: ZEIRK-DP.072.88.2018.UBR.

³⁶ Znak sprawy: BM-WSKN.0101.3.2018.

³⁷ Znak sprawy: KR-72-95/18/SKA; w/42025/18.

³⁸ T.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2204, z późn. zm.

³⁹ Akt notarialny z 21 grudnia 2018 r.

⁴⁰ Pismo znak: ZAW.0500.1.2019/MWI, RE: NASK/N40369656 oraz NASK/N40369235.

⁴¹ Dz.U. z 1993 r. Nr 97, poz. 443, z późn. zm.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w badanym okresie Instytut nie posiadał wewnętrznych regulacji dotyczących przetargów na sprzedaż środków trwałych. W okresie tym dokonano sprzedaży środka trwałego stanowiącego elementy wyposażenia gastronomicznego.

Zespół kontrolny w zbadanym zakresie nie stwierdził nieprawidłowości ani uchybień.

(Dowód: akta kontroli str. 2810-2811, 3917, 4767, 4773-4789)

VIII. Spółki posiadane przez NASK oraz wykonywanie praw z tytułu posiadanych akcji i udziałów

W okresie objętym kontrolą Instytut był akcjonariuszem/wspólnikiem dwóch spółek:

1. NASK S.A. z kapitałem zakładowym 41,1 mln zł, zarejestrowanej w KRS dnia 28 października 2016 r. pod numerem 0000644422;
2. NASK 4INNOVATION Sp. z o.o. (NASK 4INN) z kapitałem zakładowym 74,7 mln zł, zarejestrowanej w KRS w dniu 26 marca 2013 r. pod numerem 0000455846.

Ponadto funkcjonowały dwie spółki zależne od NASK 4INNOVATION Sp. z o.o.:

1. MaNa Solid Invest sp. z o.o., zarejestrowana w KRS w dniu 14 stycznia 2014 r. pod numerem 0000504024, w której NASK posiadał 100% udziałów;
2. AltaLog Sp. z o.o., zarejestrowana w KRS w dniu 14 stycznia 2014 r. pod numerem 0000493305, w której NASK posiadał 33% udziałów.

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- w okresie objętym kontrolą Instytut nie osiągnął przychodów z posiadanych akcji w spółkach: NASK S.A., NASK 4INNOVATION Sp. z o.o., MaNa Solid Invest sp. z o.o., AltaLog Sp. z o.o.⁴²;
- NASK wykonywał prawa z tytułu posiadanych akcji i udziałów w ww. spółkach i zgodnie z art. 17 ust. 7 ustawy o instytutach badawczych występował o stosowne zgody do Ministra Cyfryzacji (zgody te zostały każdorazowo udzielone);
- Dyrektor Instytutu, Jego Zastępcy oraz Główna Księgowa nie posiadali akcji oraz nie pozostawali w stosunku pracy, ani nie świadczyli na innej podstawie usług lub pracy na rzecz spółki, której udziały lub akcje posiadał Instytut.

(Dowód: akta kontroli str. 2811-2815, 2837-2840, 2994-2995, 3019, 3305-3741)

IX. Zamówienia publiczne udzielone na realizację zadań finansowanych ze środków publicznych

W NASK w okresie objętym kontrolą zasady udzielania zamówień publicznych określone były w:

---

⁴² Pismo Zastępcy Dyrektora NASK ds. Naukowych, znak: ZAW.0500.1.2019/MWI, RE: NASK/N40367049.

- 1) zarządzeniu nr 331 Dyrektora NASK z dnia 3 stycznia 2018 r. w sprawie wprowadzenia *Regulaminu Udzielania Zamówień Publicznych przez NASK* (dalej: zarządzenie nr 331 Dyrektora NASK z dnia 3 stycznia 2018 r.);
- 2) zarządzeniu nr 342 Dyrektora NASK z dnia 16 marca 2018 r. w sprawie udzielania zamówień przez NASK na potrzeby realizacji projektu OSE (dalej: zarządzenie nr 342 Dyrektora NASK z dnia 16 marca 2018 r.);
- 3) zarządzeniu nr 384 Dyrektora NASK z dnia 26 kwietnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia *Regulaminu Udzielania Zamówień Publicznych przez NASK, Zasad wydatkowania środków finansowych oraz Regulaminu Zakupów w NASK i Regulaminu udzielania zamówień przez NASK na potrzeby realizacji projektu OSE* (dalej: zarządzenie nr 384 Dyrektora NASK z dnia 26 kwietnia 2019 r.).

Ponadto ogólne zasady wydatkowania środków finansowych przez NASK na dostawy, usługi i roboty budowlane uregulowane były w zarządzeniu nr 332 Dyrektora NASK z dnia 3 stycznia 2018 r. w sprawie wprowadzenia *Zasad Wydatkowania Środków Finansowych oraz Regulaminu Zakupów w NASK* (dalej: zarządzenie nr 332 Dyrektora NASK z dnia 3 stycznia 2018 r.). Jednostką organizacyjną powołaną do zarządzania procesem zakupów w NASK był Zespół Zakupów, zgodnie z określoną strukturą organizacyjną NASK.

Zarządzenie nr 331 Dyrektora NASK z dnia 3 stycznia 2018 r. wydane zostało na podstawie art. 24 ust. 1 pkt 6 ustawy o *instytutach badawczych*⁴³. Zarządzeniem tym uchylony został Regulamin Udzielania Zamówień Publicznych przez NASK, wprowadzony zarządzeniem nr 301 Dyrektora NASK z dnia 5 stycznia 2017 r. Od dnia 3 stycznia 2018 r. wprowadzony został Regulamin Udzielania Zamówień Publicznych przez NASK w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do ww. zarządzenia nr 331. Regulamin określał zasady udzielania zamówień publicznych w NASK na dostawy, usługi i roboty budowlane realizowane na podstawie ustawy *Prawo zamówień publicznych*. Regulamin miał zastosowanie do zamówień publicznych finansowanych ze środków publicznych, w tym pochodzących z budżetu Unii Europejskiej. W przypadku zamówień z udziałem środków publicznych pochodzących z budżetu Unii Europejskiej udzielenie zamówienia publicznego następowało z uwzględnieniem aktualnych Wytycznych, wydanych przez instytucje i/lub organy Unii Europejskiej. Regulamin ten nie miał zastosowania do zamówień wyłączonych spod stosowania ustawy Pzp. Zgodnie z zapisami § 1 ust. 4 ww. zarządzenia nr 331 Kierownik Zespołu Zakupów był odpowiedzialny na wykonywanie tego zarządzenia.

Zarządzenie nr 332 Dyrektora NASK z dnia 3 stycznia 2018 r. wydane zostało na podstawie art. 24 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy o *instytutach badawczych*. Zarządzeniem tym uchylone zostały *Zasady Wydatkowania Środków Finansowych oraz Regulamin Zakupów w NASK*, wprowadzone zarządzeniem nr 300 Dyrektora NASK z dnia 5 stycznia 2017 r., z późn. zm. Od dnia 3 stycznia 2018 r. wprowadzone zostały *Zasady Wydatkowania Środków Finansowych oraz Regulamin Zakupów w NASK*, w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do ww. zarządzenia nr

---

⁴³ T.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1158, z późn. zm.

332. Zgodnie z zapisami § 1 ust. 4 ww. zarządzenia nr 332 Kierownik Zespołu Zakupów był odpowiedzialny na wykonywanie tego zarządzenia.

Zarządzenie nr 342 Dyrektora NASK z dnia 16 marca 2018 r. wydane zostało na podstawie art. 24 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy o *instytutach badawczych*. Zarządzeniem tym ustalony i wprowadzony został Regulamin udzielania zamówień przez NASK na potrzeby realizacji projektu OSE, w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do ww. zarządzenia.

Z dniem 30 kwietnia 2019 r. uchylone zostały ww. zarządzenia Dyrektora NASK, tj. zarządzenie nr 331 i 332 Dyrektora NASK z dnia 3 stycznia 2018 r. oraz zarządzenie nr 342 Dyrektora NASK z dnia 16 marca 2018 r.

Od dnia 1 maja 2019 r. wprowadzone zostały zarządzeniem nr 384 Dyrektora NASK z dnia 26 kwietnia 2019 r. nw. regulacje:

- 1) Regulamin Udzielania Zamówień Publicznych przez NASK, w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do ww. zarządzenia nr 384,
- 2) Zasady wydatkowania środków finansowych oraz Regulamin Zakupów w NASK, w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 2 do ww. zarządzenia nr 384,
- 3) Regulamin udzielania zamówień przez NASK na potrzeby realizacji projektu OSE, w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 3 do ww. zarządzenia nr 384.

Ww. zarządzenie nr 384 Dyrektora NASK wydane zostało na podstawie art. 24 ust. 1 pkt 6 ustawy o *instytutach badawczych*⁴⁰.

Regulamin Udzielania Zamówień Publicznych przez NASK (załącznik nr 1 do ww. zarządzenia nr 384) określał zasady udzielania zamówień publicznych w NASK na dostawy, usługi i roboty budowlane na podstawie ustawy *Prawo zamówień publicznych*. Regulamin miał zastosowanie do zamówień publicznych finansowanych ze środków publicznych, w tym pochodzących z budżetu Unii Europejskiej. W przypadku zamówień z udziałem środków publicznych pochodzących z budżetu Unii Europejskiej udzielenie zamówienia publicznego następowało z uwzględnieniem aktualnych Wytycznych. Regulamin ten nie miał zastosowania do zamówień wyłączonych spod stosowania ustawy Pzp.

Zasady wydatkowania środków finansowych oraz Regulamin Zakupów w NASK (załącznik nr 2 do ww. zarządzenia nr 384) określały ogólne zasady wydatkowania środków finansowych przez NASK na dostawy, usługi i roboty budowlane. W myśl zapisu pkt I ppkt 2 ww. dokumentu, jednostką organizacyjną powołaną do zarządzania procesem zakupów w NASK był Zespół Zakupów, zgodnie z określoną strukturą organizacyjną NASK.

Regulamin udzielania zamówień przez NASK na potrzeby realizacji projektu OSE (załącznik nr 3 do ww. zarządzenia nr 384) określał zasady udzielania zamówień przez NASK na potrzeby realizacji wymienionego projektu. Zgodnie z zapisami § 1 ust. 4 ww. zarządzenia nr 384 Kierownik Zespołu Zakupów był odpowiedzialny za wykonywanie tego zarządzenia.

---

⁴⁰ T.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 736, z późn. zm.

(Dowód: akta kontroli str. 515-660)

W NASK sporządzone zostały Plany zamówień publicznych odpowiednio na rok 2018 i 2019. Plany te zostały sporządzone na druku zgodnym z załącznikiem nr 1 do Regulaminu udzielania zamówień publicznych przez NASK, wprowadzonego zarządzeniem nr 331 Dyrektora NASK z dnia 3 stycznia 2018 r. i podpisane przez Dyrektora Finansowego NASK Pana Tomasza Chabiora.

(Dowód: akta kontroli str. 661-663)

W okresie objętym kontrolą w NASK prowadzone były Rejestry postępowań o dokonanie zakupu odpowiednio dla zakupów dokonanych w 2018 i 2019 r. W Rejestrach tych odnotowywane były postępowania przeprowadzane na podstawie ustawy *Prawo zamówień publicznych* oraz postępowania wyłączone ze stosowania tej ustawy. Z Rejestrów tych wynika, że w 2018 r. w NASK przeprowadzono 620 postępowań, natomiast w I półroczu 2019 r. przeprowadzono 346 postępowań.

(Dowód: akta kontroli str. 3202-3233)

Na podstawie ww. Rejestrów do kontroli wybrano w sposób celowy 10 (tj. 1%) postępowań o największej wartości, w wyniku których zawarto umowy w okresie objętym kontrolą, w tym: 7 postępowań przeprowadzonych w 2018 r.⁴⁵ i 3 postępowania przeprowadzone w I półroczu 2019 r.⁴⁶ (z wyłączeniem postępowań dotyczących projektu OSE z uwagi na prowadzoną w NASK w tym zakresie kontrolę⁴⁷).

W wyniku analizy dokumentacji stwierdzono, że 2 spośród 10 poddanych kontroli postępowań przeprowadzone zostały w trybie przetargu nieograniczonego⁴⁸, na podstawie art. 39

⁴⁵ ZZ.2111.289.2018.MKR[KEI] – którego przedmiotem był *Monitoring rezultatów kampanii na rzecz upowszechniania technologii cyfrowych*;

ZZ.2130.553.2018.MKR – którego przedmiotem był *Zakup urządzeń (wraz z rocznym wsparciem serwisowym) na potrzeby realizacji projektu modernizacji sieci oraz wdrożenia projektu ochrony przed atakami DDoS (FLDX)*;

ZZ.2130.276.2018.AFG – którego przedmiotem była *Realizacja umowy nr 7/BL/2018 z ABW na utrzymanie infrastruktury serwerowej, hosting, usługi poczty internetowej*;

ZZ.2130.517.2018.AFG – którego przedmiotem był *Wybór agencji ochrony dla NASK*;

ZZ.2131.268.2018.KJA – którego przedmiotem było *Wykonanie projektów oraz budowa linii światłowodowych w ramach projektu „Rozbudowy przyłączy światłowodowych do naukowej sieci MAN w Warszawie – „WAR-MAN” – projekt światłowodowy 2018*;

ZZ.2130.529.2018.KJA – którego przedmiotem był *Zakup serwisu urządzeń wyprodukowanych przez Juniper Networks Inc., Kalifornia USA serii MX*;

ZZ.2130.157.2018.KJA – którego przedmiotem było *Utrzymanie techniczne budynku przy ul. Kołskiej 12 w Warszawie*.

⁴⁶ ZZ.2131.17.2019.LZI[SOASP] – którego przedmiotem była *Dostawa serwera dla Malewarelab*;

ZZ.2110.112.2019.RST – którego przedmiotem był *Zakup i dostarczenie licencji oraz usługa wsparcia do oprogramowania Atlassian Confluence, Jira Software i Jira Service Desk*;

ZZ.2130.203.2019.AFG – którego przedmiotem było *Odnowienie, uzupełnienie i zakup subskrypcji Red Hat na 12 miesięcy*.

⁴⁷ Kontrola w trybie uproszczonym prowadzona przez Departament Telekomunikacji Ministerstwa Cyfryzacji w zakresie: *Prawidłowości wykonanych zadań Operatora OSE (NASK-PIB) zgodnie z metodyką opartą o standard PRINCE2 oraz wydatkowania środków finansowych przekazanych w ramach Umowy dotacji celowej nr 2/D/DT/2019(NASK Nr 29751/OSE2019)*.

⁴⁸ ZZ.2111.289.2018.MKR[KEI]; ZZ.2110.112.2019.RST.

ustawy *Prawo zamówień publicznych*; 4 postępowania⁴⁹ na podstawie art. 131a ust.1a PZp; 4 postępowania zostały wyłączone ze stosowania ustawy Pzp, w tym: 3 postępowania⁵⁰ na podstawie art. 4 pkt 10 lit c Pzp; 1 postępowanie⁵¹ na podstawie art. 4 pkt 5 lit b i c Pzp. Postępowania wyłączone ze stosowania ustawy Pzp przeprowadzone zostały na podstawie Zasad Wydatkowania Środków Finansowych oraz Regulaminu Zakupów w NASK, stanowiących załącznik nr 1 do zarządzenia nr 332 Dyrektora NASK z dnia 3 stycznia 2018 r.⁵² lub Umowy o hurtowym dostępie i utrzymaniu infrastruktury, zawartej w dniu 31 marca 2017 r., między Naukową i Akademicką Siecią Komputerową Instytutem Badawczym zs. w Warszawie a NASK Spółką Akcyjną zs. w Warszawie (Umowa 21971/ZZP/KBO) – (dalej: Umowa o hurtowym dostępie i utrzymaniu infrastruktury 21971/ZZP/KBO)⁵³.

Wszystkie poddane kontroli postępowania zakończone zostały podpisaniem umów. Akta postępowań prowadzone były w sposób nieuporządkowany i niechronologiczny. W aktach postępowań przeprowadzonych na podstawie ustawy Pzp znajdowały się Wnioski o powołanie komisji przetargowej, Specyfikacje Istotnych Warunków Zamówienia, informacje dotyczące ogłoszenia zamówień, oświadczenia osób biorących udział w postępowaniach o braku lub istnieniu okoliczności powodujących wyłączenie z postępowań, protokoły z postępowań. Do wykonywania czynności w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych prowadzonych przez NASK oraz czynności związanych z prowadzeniem postępowań, a także wykonywania czynności związanych z przygotowaniem i prowadzeniem postępowań o udzielenie zamówień, do których nie ma zastosowania ustawa *Prawo zamówień publicznych*, Dyrektor NASK upoważnił pełnomocników. Oryginały udzielonych pełnomocnictw przechowywane były w Zespole Prawnym, natomiast w aktach postępowań brak było kopii tych pełnomocnictw.

Analiza dokumentacji dotyczącej poddanych kontroli postępowań wykazała nieprawidłowości i uchybienia. Za **nieprawidłowości** uznano:

- 1) w odniesieniu do postępowań:
  - w 7 postępowaniach zastosowanie druków *Zgłoszenie zapotrzebowania, niezgodnych* odpowiednio: z wzorem formularza *Dokumentacja zakupu*, stanowiącym załącznik nr 2 do Zasad wydatkowania środków finansowych oraz Regulaminu Zakupów w NASK, wprowadzonych zarządzeniem nr 332 Dyrektora NASK z dnia 3 stycznia 2018 r.⁵⁴ lub pkt 10 załącznika nr 6 do Umowy o hurtowym dostępie i utrzymaniu infrastruktury 21971/ZZP/KBO⁵⁵.

⁴⁹ ZZ.2130.517.2018.AFG; ZZ.2130.157.2018.KJA; ZZ.2131.17.2019.LZI[SOASP]; ZZ.2130.203.2019.AFG.

⁵⁰ ZZ.2130.553.2018.MKR; ZZ.2131.268.2018.KJA; ZZ.2130.529.2018.KJA.

⁵¹ ZZ.2130.276.2018.AFG.

⁵² Postępowania: ZZ.2130.276.2018.AFG; ZZ.2130.517.2018.AFG; ZZ.2130.157.2018.KJA; ZZ.2131.17.2019.LZI[SOASP]; ZZ.2130.203.2019.AFG.

⁵³ Postępowania: ZZ.2130.553.2018.MKR; ZZ.2131.268.2018.KJA; ZZ.2130.529.2018.KJA.

⁵⁴ Dot. postępowań: ZZ.2111.289.2018.MKR[KEI]; ZZ.2130.517.2018.AFG; ZZ.2131.17.2019.LZI[SOASP]; ZZ.2110.112.2019.RST; ZZ.2130.203.2019.AFG.

⁵⁵ Dot. postępowań: ZZ.2130.353.2018.MKR; ZZ.2130.529.2018.KJA.

Zespół kontrolny nie uznał wyjaśnień złożonych w tej kwestii 10 lutego 2020 r. przez Dyrektora NASK⁵⁶, cyt.: *W dniu 2 lipca 2018 r. został uruchomiony w NASK PIB system TETA, służący w NASK do elektronicznego obiegu dokumentów finansowych. Wniosek o dokonanie zakupu (tzw. Zgłoszenie zapotrzebowania) w systemie TETA, zawiera wszystkie elementy wymagane wzorem formularza Dokumentacja zakupu stanowiącym Załącznik nr 2 do Zarządzenia nr 332 Dyrektora NASK z dnia 3.01.2018 r., z zastrzeżeniem że Komisja ds. Zakupów jest powoływana na odrębnym dokumencie, ponieważ elektroniczny obieg dokumentów w ramach systemu finansowo-księgowego TETA, składający się m.in. z modułu elektronicznego obiegu zamówień zakupu, wprowadzony został formalnie w NASK z dniem 25 listopada 2019 r.*⁵⁷ Ponadto Instrukcja wypełniania i uzyskania akceptacji Wniosku o zakup w systemie TETA, zatwierdzona przez Dyrektora Finansowego NASK Pana Tomasza Chabiora, zaczęła obowiązywać od dnia 1 maja 2019 r.;

- w 7 przypadkach **brak uzasadnień potwierdzających wybór trybu postępowania**⁵⁸;

Zgodnie z art. 18 ust. 1 Pzp kierownik zamawiającego odpowiada za przygotowanie i przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia. Czynności zastrzeżone dla kierownika zamawiającego to czynności o charakterze decyzyjnym, a także czynności, których dokonanie ma lub może mieć bezpośredni wpływ na wynik postępowania. O sposobie przeprowadzenia postępowania decyduje wybór jego trybu. Dokonanie tych czynności ma wpływ na przeprowadzenie postępowania, a zatem wybór ten winien być uzasadniony.

Zespół kontrolny nie uznał za w pełni wystarczające wyjaśnień złożonych w tej kwestii przez Zastępcę Dyrektora NASK ds. Cyberbezpieczeństwa i Innowacji⁵⁹ oraz Dyrektora NASK⁶⁰, ponieważ wskazanie w dokumentach, na podstawie których wnioskowano o dokonanie zakupu lub usługi jedynie trybu postępowania/przesłanki Pzp nie stanowi jednocześnie jego uzasadnienia. Uzasadnienie wybranego trybu winno być wyczerpujące i nawiązujące do wszystkich okoliczności wskazanych w przesłance wyboru trybu. Uzasadnienie winno być sporządzone w terminie przed rozpoczęciem postępowania.

Dobłą praktyką byłoby wdrożenie mechanizmów umożliwiających weryfikację wypełniania przesłanek uzasadniających skorzystanie z określonego w ustawie Pzp wyłączenia, zgodnie z celem tej regulacji oraz zamieszczanie w dokumentach uzasadnień wyboru trybu postępowania;

⁵⁶ Pismo znak: ZAW.0500.1.2019/MWI, RE: NASK/N40374385.

⁵⁷ Zarządzenie nr 408 Dyrektora NASK z dnia 25 listopada 2019 r. zmieniające zarządzenie Dyrektora NASK nr 334 z dnia 1 stycznia 2018 r. w sprawie ustalenia dokumentacji opisującej zasady rachunkowości przyjęte w NASK (dalej: zarządzenie nr 408 Dyrektora NASK z dnia 25 listopada 2019 r. zmieniające zarządzenie Dyrektora NASK nr 334 z dnia 1 stycznia 2018 r.).

⁵⁸ Dot. postępowań: ZZ.2130.353.2018.MKR; ZZ.2130.517.2018.AFG; ZZ.2131.268.2018.KJA); ZZ.2130.529.2018.KJA; ZZ.2130.157.2018.KJA; ZZ.2131.17.2019.LZI[SOASP]; ZZ.2130.203.2019.AFG.

⁵⁹ Pismo z dnia 31 stycznia 2020 r., znak: ZAW.0500.1.2019/MWI, RE: NASK/N40374179.

⁶⁰ Pismo z dnia 10 lutego 2020 r., znak: ZAW.0500.1.2019/MWI, RE: NASK/N40374385.

- w 4 przypadkach brak precyzyjnego uzasadnienia zakupu we Wnioskach o zakup/dokumentach, na podstawie których wnioskowano o dokonanie zakupu lub usługi, co jest niezgodne odpowiednio z pkt V poz. 2 Zasad wydatkowania środków finansowych oraz Regulaminu Zakupów w NASK, wprowadzonych zarządzeniem nr 332 Dyrektora NASK z dnia 3 stycznia 2018 r.⁶¹ lub pkt 10 w zw. z pkt 11 załącznika nr 6 do Umowy o hurtowym dostępie i utrzymaniu infrastruktury 21971/ZZP/KBO⁶²;
- w 1 postępowaniu⁶³ brak Wniosku o powołanie Komisji do przygotowania i przeprowadzenia postępowania zakupowego; co jest niezgodne z § 2 ust. 1 Regulaminu Komisji ds. Zakupów, stanowiącego załącznik nr 4 do Zasad wydatkowania środków finansowych oraz Regulaminu Zakupów w NASK, wprowadzonych zarządzeniem nr 332 Dyrektora NASK z dnia 3 stycznia 2018 r.;

Zespół kontrolny nie uznał wyjaśnień Dyrektora NASK złożonych w tym zakresie⁶⁴, ponieważ Komisja ds. Zakupów winna zostać powołana odrębnym dokumentem niż Wniosek o zakup. Stanowisko to podzielił również Dyrektor NASK, stwierdzając jednocześnie w piśmie z dnia 10 lutego 2020 r., że cyt.: *Wniosek o dokonanie zakupu (tzw. Zgłoszenie zapotrzebowania) w systemie TETA, zawiera wszystkie elementy wymagane wzorem formularza Dokumentacja zakupu stanowiącym Załącznik nr 2 do Zarządzenia nr 332 Dyrektora NASK z dnia 3.01.2018 r., z zastrzeżeniem że Komisja ds. Zakupów jest powoływana na odrębnym dokumencie.*

W toku kontroli zwrócono uwagę, że w 3 postępowaniach⁶⁵ przeprowadzonych na podstawie Umowy o hurtowym dostępie i utrzymaniu infrastruktury 21971/ZZP/KBO nie została powołana Komisja do przygotowania i przeprowadzenia postępowania.

Z wyjaśnień złożonych w tej kwestii przez Dyrektora NASK⁶⁶ wynika, że Zasady zakupów Spółki nie przewidują konieczności powoływania Komisji do przygotowania i przeprowadzenia postępowania. Postępowania zostały przeprowadzone przez pracowników odpowiednich komórek organizacyjnych NASK S.A. (Zespół ds. Zakupów i Dział Administratorów Sieci Telekomunikacyjnej). Konsultowane były także z pracownikiem NASK. Zespół kontrolny przychylił się do tych wyjaśnień, jednakże zwracając uwagę na wartość postępowania (powyżej 50 000,00 zł netto) wskazuje na celowość powoływania komisji do przeprowadzenia postępowania w przypadku dokonywania zakupów o wartości powyżej 50 000,00 zł netto;

⁶¹ Dot. postępowania: ZZ.2131.17.2019.LZI[SOASP] – (kontrolującym nie przedłożono specyfikacji, o której mowa w uzasadnieniu zakupu Zgłoszenia zapotrzebowania ZZK/00008/2019 z dnia 4 stycznia 2019 r.); ZZ.2110.112.2019.RST.

⁶² Dot. postępowania: ZZ.2131.268.2018.KJA; ZZ.2130.529.2018.KJA.

⁶³ ZZ.2130.157.2018.KJA.

⁶⁴ Pismo z dnia 10 lutego 2020 r., znak: ZAW.0500.1.2019/MWI, RE: NASK/N40374385.

⁶⁵ ZZ.2130.353.2018.MKR; ZZ.2131.268.2018.KJA; ZZ.2130.529.2018.KJA.

⁶⁶ Pismo z dnia 10 lutego 2020 r., znak: ZAW.0500.1.2019/MWI, RE: NASK/N40374385.

- powołanie w 1 postępowaniu⁶⁷ w tym samym dniu Komisji do przeprowadzenia postępowania zakupowego w różnym składzie na podstawie dwóch różnych dokumentów; obydwa dokumenty zatwierdził Kierownik Zespołu Zakupów Pani Anna Kaczmar-ska;
- sporządzenie w 1 postępowaniu o dokonanie zakupu⁶⁸ 2 Zaprośzeń do złożenia oferty na dostawę serwera dla Malewarelab odpowiednio w dniach: 11 lutego 2019 r. oraz 19 kwietnia 2019 r. i wysłanie ich do potencjalnych wykonawców (obydwa doku-menty podpisał Dyrektor Finansowy Pan Tomasz Chabior), co jest **niezgodne** z § 12 pkt 7 Regulaminu Komisji ds. Zakupów, stanowiącego załącznik nr 4 do Zasad wydatkowania środków finansowych oraz Regulaminu Zakupów w NASK, wprowadzonych zarządzeniem nr 332 Dyrektora NASK z dnia 3 stycznia 2018 r.;
- dokonanie w 1 postępowaniu o dokonanie zakupu⁶⁹ zmiany terminu składania ofert z 25 kwietnia 2019 r. do godz. 12:00 na 29 kwietnia 2019 r. do godz. 10:00 bez uzyska-nia pisemnej akceptacji Dyrekcji NASK;
- w 1 przypadku – w trakcie prowadzonego postępowania – zwiększenie wartości sza-cunkowej zamówienia ze 130 000,00 zł netto do 328 940,00 zł netto oraz zmiana spe-cyfikacji technicznej sprzętu⁷⁰, po złożeniu oferty przez wykonawcę. Zwiększono kwotę na realizację zamówienia do wartości oferty najkorzystniejszej złożonej przez jednego wykonawcę w II etapie postępowania, tj. po złożeniu oferty przez wyko-nawcę, zmianie specyfikacji technicznej sprzętu, ponownym wysłaniu Zaprośzenia do złożenia oferty do potencjalnych wykonawców i złożeniu oferty przez jednego wyko-nawcę – tego samego, co poprzednio. Cena oferty netto złożonej przez wykonawcę w I etapie wynosiła: 110 380,00 zł, natomiast w II etapie: 328 940,00 zł. Jest to działanie **niezgodne** z § 12 pkt 7 Regulaminu Komisji ds. Zakupów, stanowiącego załącznik nr 4 do Zasad wydatkowania środków finansowych oraz Regulaminu Zakupów w NASK, wprowadzonych zarządzeniem nr 332 Dyrektora NASK z dnia 3 stycznia 2018 r.

Zespół kontrolny nie uznał wyjaśnień Zastępcy Dyrektora NASK ds. Cyberbezpieczeń-stwa złożonych w dniu 31 stycznia 2020 r. w odniesieniu do tej kwestii⁷¹, ponieważ zgodnie ze wskazanym powyżej przepisem: po otrzymaniu ofert Komisja podejmuje decyzję o wyborze oferty najkorzystniejszej bądź o unieważnieniu postępowania o dokonanie zakupu;

- w 1 przypadku sporządzenie (w dniu 26 kwietnia 2019 r.) i podpisanie (w dniu 29 kwietnia 2019 r.) przez Komisję ds. Zakupów Protokołu postępowania o dokonanie

⁶⁷ ZZ.2131.17.2019.LZI[SOASP].

⁶⁸ ZZ.2131.17.2019.LZI[SOASP].

⁶⁹ Dot. postępowania: ZZ.2131.17.2019.LZI[SOASP].

⁷⁰ Dot. postępowania: ZZ.2131.17.2019.LZI[SOASP].

⁷¹ Pismo z dnia 31 stycznia 2020 r., znak: ZAW.0500.1.2019/MWI, RE: NASK/N40374179.

zakupu: „Dostawa serwera dla Malewarelab”⁷² przed uzyskaniem zgody na zwiększenie budżetu na zakup (zgoda tę uzyskano 8 maja 2019 r.) – (postępowanie winno zostać unieważnione z przyczyn, o których mowa powyżej);

- w 2 Protokołach postępowania o dokonanie zakupu⁷³ brak szczegółowego uzasadnienia wyboru oferty, co jest niezgodne z pkt III ppkt 12 Zasad wydatkowania środków finansowych oraz Regulaminu Zakupów w NASK, wprowadzonych zarządzeniem nr 332 Dyrektora NASK z dnia 3 stycznia 2018 r. – (1 postępowanie⁷⁴ winno zostać unieważnione z przyczyn, o których mowa powyżej);
- podpisanie w 1 przypadku Protokołu postępowania o dokonanie zakupu w miejscu przeznaczonym na podpis Dyrektora Finansowego przez osobę pisemnie nieupoważnioną⁷⁵.

Ponadto w toku kontroli zwrócono uwagę, że w 1 postępowaniu⁷⁶ przeprowadzonym na podstawie Umowy o hurtowym dostępie i utrzymaniu infrastruktury 21971/ZZP/KBO nie zostały sporządzone protokoły dotyczące wyboru ofert najkorzystniejszych; sporządzono natomiast porównanie ofert dla poszczególnych modułów. Zespół kontrolny przychylił się do wyjaśnień złożonych w tej kwestii przez Dyrektora NASK⁷⁷, jednakże zwracając uwagę na wartość postępowania (powyżej 500 000,00 zł netto) wskazuje na celowość sporządzenia protokołu z przeprowadzonego postępowania.

Poza tym Zespół kontrolny zwrócił uwagę na stosowanie niejednorodnej praktyki w zakresie sporządzania Protokołów z postępowań przeprowadzonych na podstawie Umowy o hurtowym dostępie i utrzymaniu infrastruktury 21971/ZZP/KBO⁷⁸ - protokoły te były sporządzane lub nie. Mając na uwadze wartość postępowań (powyżej 50 000,00 zł netto) kontrolujący wskazują na celowość sporządzania protokołów z przeprowadzonych postępowań zakupowych, w szczególności w przypadku zakupów o wartości powyżej 50 000,00 zł netto.

2) w odniesieniu do umów i dokumentacji dotyczącej ich rozliczenia:

- w 1 przypadku niewskazanie maksymalnej nominalnej wartości umowy⁷⁹;

Zespół kontrolny nie uznał za w pełni wystarczające wyjaśnień złożonych w dniu 12 lutego 2020 r. przez Zastępcę Dyrektora NASK ds. Naukowych⁸⁰, bowiem na etapie podpisywania umowy znana była Zamawiającemu wartość 2-letniego wynagrodzenia ryczałtowego należnego wykonawcy, w łącznej wysokości 444 000,00 zł netto i tę

---

⁷² Postępowanie ZZ.2131.17.2019.LZI[SOASP].

⁷³ Dot. postępowań: ZZ.2130.157.2018.KJA; ZZ.2131.17.2019.LZI[SOASP].

⁷⁴ ZZ.2131.17.2019.LZI[SOASP].

⁷⁵ Dot. postępowania: ZZ.2130.157.2018.KJA.

⁷⁶ ZZ.2131.268.2018.KJA.

⁷⁷ Pismo z dnia 10 lutego 2020 r., znak: ZAW.0500.1.2019/MWI, RE: NASK/N40374385.

⁷⁸ Dot. postępowań: ZZ.2130.353.2018.MKR; ZZ.2131.268.2018.KJA; ZZ.2130.529.2018.KJA.

⁷⁹ Wzór umowy o techniczne utrzymanie obiektu nr 25101 z dnia 31 lipca 2018 r.

⁸⁰ Pismo znak: ZAW.0500.1.2019, RE: NASK/N40374385.

wartość należało wskazać w umowie. Pozostały dodatkowy koszt uzależniony był wyłącznie od zaistniałych sytuacji, tj. wystąpienia ewentualnych awarii, których Zamawiający na etapie podpisywania umowy nie był w stanie przewidzieć oraz 3% marży dla Wykonawcy za nabywanie przedmiotów niezbędnych do prawidłowego utrzymania technicznego nieruchomości, której również na etapie podpisywania umowy nie był w stanie przewidzieć – zapisy w tym zakresie znalazły odzwierciedlenie w treści umowy;

- w 3 przypadkach brak na ostatniej stronie umowy czytelnego podpisu pracownika merytorycznego i adnotacji o treści: *opracowano i zaakceptowano/sprawdzono pod względem merytorycznym* (oznaczającej, że przedmiot umowy jest zgodny z wymaganiami Zamawiającego) i w 2 przypadkach numeru postępowania zakupowego, co jest **niezgodne** odpowiednio z pkt IV ppkt 6.1 Zasad wydatkowania środków finansowych oraz Regulaminu zakupów w NASK, wprowadzonych zarządzeniem nr 332 Dyrektora NASK z dnia 3 stycznia 2018 r.⁸¹ lub § 11 ust. 3 pkt 1 Regulaminu udzielania zamówień publicznych przez NASK, stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia nr 331 Dyrektora NASK z dnia 3 stycznia 2018 r.⁸²;

- sporządzenie w 1 przypadku załącznika nr 3 do umowy w języku angielskim⁸³;

Z wyjaśnień udzielonych w tej kwestii przez Dyrektora NASK w dniu 31 stycznia 2020 r.⁸⁴ wynika, że cyt.: *Warunki licencyjne oprogramowania, będące Załącznikiem 3 do Umowy, w oryginale występują w języku angielskim i są publicznie dostępne na stronie producenta firmy. Tłumaczenie na język polski oryginalnego dokumentu licencji mogło powodować rozbieżności w ich interpretacji, natomiast Zamawiającemu zależało na zakupie licencji na warunkach bezpośrednio ustalonych przez producenta, co znalazło swoje odzwierciedlenie w § 3 ust. 1 Umowy.*

Wskazać należy, że zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy Pzp postępowanie o udzielenie zamówienia prowadzi się w języku polskim. Oznacza to, że wszelkie dokumenty i oświadczenia składane w toku procedury o udzielenie zamówienia publicznego są sformułowane w języku polskim. Jeżeli zaś dokumenty są sformułowane w języku obcym, to muszą być przetłumaczone przez tłumacza przysięgłego⁸⁵. Zamawiający ma więc obowiązek sporządzenia w języku polskim niezbędnej dokumentacji postępowania. Również umowa powinna być przygotowana w języku polskim. Załączniki – zgodnie z § 9 ust. 7 ww. umowy – stanowią jej integralną część i również powinny być sporządzone w języku polskim. W świetle powyższego, sporządzenie załącznika nr 3 do ww. umowy w języku angielskim, należy uznać za **nieprawidłowość**;

---

⁸¹ Dot. umów: 25101 zawartej 31 lipca 2018 r.; 31203 zawartej 8 maja 2019 r.

⁸² Dot. umów: 34993 zawartej 12 czerwca 2019 r.

⁸³ Dot. umowy nr 34993 zawartej w dniu 12 czerwca 2019 r.

⁸⁴ Pismo znak: ZAW.0500.1.2019/MWI, RE: NASK/N40374179.

⁸⁵ Wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 14 stycznia 2011 r., KIO 2822/10.

- dokonanie odbiorów przedmiotu 1 umowy⁸⁶ przez osobę nieposiadającą pisemnego upoważnienia/pełnomocnictwa Dyrektora NASK do dokonania tych czynności, co jest **niezgodne** z § 4 ust. 2 pkt 3 w zw. z § 8 ust. 1 i 2 umowy nr 31378 zawartej w dniu 20 maja 2019 r.;
- na wszystkich poddanych kontroli fakturach, wystawionych na podstawie zawartych umów, występowanie **nw. nieprawidłowości**, tj. naruszenie art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości i/lub art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych i/lub § 1 ust. 7 zarządzenia nr 334 Dyrektora NASK z dnia 5 stycznia 2018 r. i/lub § 3 ust. 2 ww. zarządzenia nr 334 Dyrektora NASK i/lub pkt IV ppkt 11 Zasad wydatkowania środków finansowych oraz Regulaminu Zakupów w NASK, wprowadzonych zarządzeniem nr 332 Dyrektora NASK z dnia 3 stycznia 2018 r. i/lub pkt V ppkt 8 Zasad wydatkowania środków finansowych oraz Regulaminu Zakupów w NASK, wprowadzonych zarządzeniem nr 384 Dyrektora NASK z dnia 26 kwietnia 2019 r.; nieprawidłowości te występowały pojedynczo lub łącznie na wszystkich poddanych kontroli fakturach, poza pojedynczymi przypadkami, których dotyczył elektroniczny obieg faktur zakupu:
  - brak podpisów w miejscach przeznaczonych na podpis osoby dokonującej akceptacji merytorycznej (kontroli merytorycznej) faktur lub złożenie ich w sposób niepozwalający na identyfikację osób, które dokonały tej czynności i/lub brak dat złożenia podpisów;
  - brak podpisów w miejscach przeznaczonych na podpis Kierownika CB⁸⁷ lub złożenie ich w sposób niepozwalający na identyfikację osoby, która dokonała tej czynności i/lub brak dat;
  - brak podpisów w miejscach przeznaczonych na podpis Kierownika projektu lub złożenie ich w sposób niepozwalający na identyfikację osoby, która dokonała tej czynności i/lub brak dat;
  - brak podpisów w miejscach przeznaczonych na podpis osób akceptujących faktury pod względem formalno-rachunkowym (dokonujących kontroli formalno-rachunkowej) lub złożenie ich w sposób niepozwalający na identyfikację osób, które dokonały tej czynności i/lub brak dat;
  - złożenie podpisów w miejscach przeznaczonych na podpis Głównego Księgowego w sposób niepozwalający na identyfikację osoby, która dokonała tej czynności i/lub brak dat;
  - brak podpisów w miejscach przeznaczonych na podpis Dyrektora NASK lub złożenie ich w sposób niepozwalający na identyfikację osoby, która dokonała tej czynności i/lub brak dat;

---

⁸⁶ Dot. umowy nr 31378 zawartej w dniu 20 maja 2019 r.

⁸⁷ CB - Centrum Budżetowe.

- brak podpisów w miejscach przeznaczonych na podpis osoby dekretującej faktury i/lub osoby wprowadzającej zapisy do ewidencji lub złożenie ich w sposób niepozwalający na identyfikację osób, które dokonały tych czynności;
- brak dekretacji.

Zespół kontrolny nie uznał wyjaśnień złożonych w dniach 12 i 13 lutego 2020 r.⁸⁸ przez Zastępcę Dyrektora NASK ds. Naukowych⁸⁹, że opis merytoryczny faktur i zatwierdzenie ich do wypłaty dokonane zostały w systemie TETA (pilotażowy e-obieg); w przypadku kiedy akceptacja merytoryczna faktur odbywała się w systemie TETA, a wnioski zakupowe (w formie papierowej) zostały uprzednio zaakceptowane zgodnie z obowiązującą w NASK procedurą wydatkowania środków finansowych⁹⁰, akceptacja Dyrektora NASK nie była wymagana – bowiem elektroniczny obieg dokumentów w ramach systemu finansowo-księgowego TETA wprowadzony został formalnie w NASK z dniem 25 listopada 2019 r.⁹¹

Na uwagę zasługuje również stosowanie niejednorodnej praktyki w tym zakresie przez NASK. Z wymienionych wyżej wyjaśnień Zastępcy Dyrektora NASK ds. Naukowych wynika, że część faktur akceptowana była w obiegu tradycyjnym, a część w systemie TETA (pilotażowy e-obieg) na podstawie Wniosków zakupowych. Mając na uwadze zapewnienie trwałości i ciągłości zapisów, w myśl art. 23 ust. 5 oraz art. 24 ust. 3 ustawy o *rachunkowości*, na etapie wprowadzania pilotażowego e-obiegu faktur zakupu, wskazanym było dokonywać kontroli merytorycznej i formalno-rachunkowej faktur równolegle na dokumentach w formie papierowej i w obiegu elektronicznym. Ponadto należy wskazać, że osoby sprawdzające i opisujące dowód księgowy powinny zamieścić swoje podpisy na dowodzie – zgodnie z zapisami § 1 ust. 7 zarządzenia nr 334 Dyrektora NASK z dnia 5 stycznia 2018 r.

Wskazać należy, że przyjęty sposób postępowania z dokumentami księgowymi może stwarzać ryzyko powstawania mechanizmów korupcjogennych, w szczególności w sytuacji braku kontroli merytorycznej dokumentów, akceptowania i zatwierdzania ich do wypłaty przez tę samą osobę (np. Głównego Księgowego).

Poza tym wskazać należy na brak odrębnego imiennego upoważnienia Dyrektora NASK dla Głównej Księgowej NASK Pani Anny Grzeszczak do wykonywania zadań w zakresie gospodarki finansowej, dotyczących wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi, a także dokonywania wstępnej kontroli: zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących tych operacji. Analiza dokumentów wykazała, że Dyrektor NASK nie powierzył Głównej Księgowej NASK Pani Annie Grzeszczak obowiązków w tym zakresie

⁸⁸ W odniesieniu do faktur wystawionych przed dniem 25 listopada 2019 r.

⁸⁹ Pisma znak: ZAW.0500.1.2019/MWI-MŻ, RE: NASK/N40374179; ZAW.0500.1.2019, RE: NASK/N40374385.

⁹⁰ Zarządzenia Dyrektora NASK nr: 332 z dnia 3 stycznia 2018 r. oraz 384 z dnia 26 kwietnia 2019 r.

⁹¹ Zarządzenie nr 408 Dyrektora NASK z dnia 25 listopada 2019 r. zmieniające zarządzenie Dyrektora NASK nr 334 z dnia 1 stycznia 2018 r.

imiennym upoważnieniem; zadania te nie zostały również wskazane w Regulaminie organizacyjnym NASK⁹². Obowiązki i odpowiedzialność Głównego Księgowego NASK w zakresie dokonywania wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych oraz wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi (autoryzacja płatności według zasad przyjętych w jednostce) określone zostały w Karcie opisu stanowiska pracy – Głównego Księgowego, obowiązującej od dnia 11 października 2017 r. Kartę tę zatwierdził Dyrektor Finansowy NASK Pan Tomasz Chabior, na podstawie Pełnomocnictwa⁹³ udzielonego mu przez Dyrektora NASK Pana Wojciecha Kamienieckiego. W Karcie opisu stanowiska pracy – Głównego Księgowego w miejscu przeznaczonym na podpis pracownika widnieje oświadczenie pracownika, że treść niniejszej Karty opisu stanowiska pracy jest mu znana i zobowiązuje się do jej przestrzegania oraz podpis (złożony w sposób niepozwalający na identyfikację osoby, która go złożyła) opatrzony datą 17 października 2017 r. Ponadto wskazać należy, że w ww. Karcie opisu stanowiska pracy – Głównego Księgowego nie wskazano imiennie pracownika zajmującego to stanowisko. Z wyjaśnień udzielonych w przedmiotowej kwestii przez NASK⁹⁴ wynika, że pracownik (Pani Anna Grzeszczak) potwierdził przyjęcie powyższego dokumentu do stosowania swoim podpisem oraz opatrzony datą 17 października 2017 r.

W świetle powyższego, brak odrębnego imiennego upoważnienia Dyrektora NASK dla Głównej Księgowej NASK Pani Anny Grzeszczak do wykonywania zadań w zakresie gospodarki finansowej, dotyczących wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi, a także dokonywania wstępnej kontroli: zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących tych operacji, uznano za **uchybiecie**.

Faktura nr F/7/05/19 z dnia 27 maja 2019 r. wystawiona przez BCODERS Spółka Akcyjna zs. w Warszawie na kwotę 404 596,20 zł brutto zaakceptowana została przez Głównego Księgowego Panią Annę Grzeszczak i zatwierdzona do wypłaty przez Pana Juliusza Brzostka – Dyrektora Pionu NcCyber NASK – Kierownika CB, w odniesieniu do którego w toku kontroli nie przedstawiono upoważnienia Dyrektora NASK do wydatkowania środków finansowych, a także dokonywania dyspozycji środkami pienięż-

---

⁹² Zgodnie z art. 53 ust. 2 ustawy o *finansach publicznych* kierownik jednostki może powierzyć określone obowiązki w zakresie gospodarki finansowej pracownikom jednostki; przyjęcie obowiązków przez te osoby powinno być potwierdzone dokumentem w formie odrębnego imiennego upoważnienia albo wskazania w regulaminie organizacyjnym tej jednostki. (Zob. orzeczenie Głównej Komisji Orzekającej z 21 maja 2009 r., BDF1/4900/14/14/RN-2/09/534, Legalis). Z art. 4 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy wynika, że w odniesieniu do podmiotów nienależących do sektora finansów publicznych postanowienia ustawy o *finansach publicznych* stosuje się w zakresie, w jakim wykorzystują środki publiczne lub dysponują tymi środkami. W 2018 r. udział dotacji i dofinansowań w ogólnej sumie przychodów NASK wyniósł blisko 30%.

⁹³ Pełnomocnictwo z dnia 11 października 2017 r., znak: ZPRAW.0110.4.2017.UBR

⁹⁴ Pismo Zastępcy Dyrektora ds. Naukowych z dnia 13 lutego 2020 r., znak: ZAW.0500.1.2019/MWI, RE: NASK/N40374385.

nymi. Przedmiotowa faktura dotyczyła projektu SOASP, dofinansowanego przez Komisję Europejską ze środków dla programu HORYZONT2020 – (kontrola wydatków ze środków unijnych dokonywana jest według odrębnych procedur);

- dokonanie w kilku przypadkach płatności za wystawione przez wykonawców faktury po upływie terminów wskazanych w umowach⁹⁵, co było niezgodne z zapisami zawartych umów i narażało NASK na zapłatę odsetek;

Zespół kontrolny nie uznał wyjaśnień złożonych w tej kwestii w dniu 13 lutego 2020 r. przez Zastępcę Dyrektora NASK ds. Naukowych⁹⁶, że opóźnienia w płatnościach wynikały z wydłużonego czasu zatwierdzania faktur w e-obiegu, bowiem wykonawcy umów wystawili je i dostarczyli do NASK w terminach pozwalających na ich terminową zapłatę. Poza tym, do dnia 24 listopada 2019 r. w NASK obowiązywał tradycyjny (tj. papierowy) obieg faktur zakupowych. Elektroniczny obieg dokumentów w ramach systemu finansowo-księgowego TETA wprowadzony został formalnie w NASK z dniem 25 listopada 2019 r.⁹⁷

Za uchybienia uznano:

- 1) w odniesieniu do postępowań:
  - w 2 przypadkach brak daty zatwierdzenia Wniosków o powołanie Komisji Przetargowej⁹⁸;
  - w 1 przypadku złożenie podpisów na Wniosku o powołanie Komisji Przetargowej w miejscach przeznaczonych na podpis Kierownika Zespołu Zakupów oraz Dyrektora Finansowego w sposób niepozwalający na identyfikację osób, które dokonały tej czynności⁹⁹;
  - w 1 przypadku złożenie podpisów przez niektóre osoby na oświadczeniach o braku lub istnieniu okoliczności, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy Pzp w sposób niepozwalający na identyfikację osób, które dokonały tej czynności¹⁰⁰;
  - w 2 przypadkach złożenie podpisów na Wnioskach o zakup (część A formularza Dokumentacja zakupu) przez wszystkie lub niektóre osoby w miejscach przeznaczonych na podpis Kierownika CB, pracownika ZBiA, Kierownika Pionu, Dyrektora Finansowego w sposób niepozwalający na identyfikację osób, które dokonały tej czynności¹⁰¹; brak dat przy złożonych podpisach;

⁹⁵ Dot. np. faktur nr: 0304/19/SI/FVS z 14 marca 2019 r.; 3/05/2019 z 9 maja 2019 r. 19/WAW/03/2019 z 8 marca 2019 r.; 20/WAW/03/2019 z 8 marca 2019 r.; 21/WAW/03/2019 z 8 marca 2019 r.; 105/06/2019 z 26 czerwca 2019 r.

⁹⁶ Pismo znak: ZAW.0500.1.2019, RE: NASK/N40374385.

⁹⁷ Zarządzenie nr 408 Dyrektora NASK z dnia 25 listopada 2019 r.

⁹⁸ Dot. postępowań: ZZ.2111.289.2018.MKR[KEI]; ZZ.2110.112.2019.RST.

⁹⁹ Dot. postępowania ZZ.2110.112.2019.RST.

¹⁰⁰ Dot. postępowania ZZ.2110.112.2019.RST.

¹⁰¹ Dot. postępowania ZZ.2131.268.2018.KJA; ZZ.2130.157.2018.KJA.

- w 3 przypadkach złożenie podpisów na Protokołach postępowań o dokonanie zakupu w miejscach przeznaczonych na podpis członków Komisji ds. zakupów i/lub Kierownika Zespołu Zakupów i/lub Dyrektora Finansowego w sposób niepozwalający na identyfikację osób, które dokonały tej czynności¹⁰²;

Mając na uwadze zasady dochowywania należytej staranności wskazać należy na konieczność składania podpisów na dokumentach w sposób pozwalający na identyfikację osób, które dokonały tej czynności¹⁰³.

W NASK sporządzono Roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach w roku 2018. Sprawozdanie to zostało przekazane Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych w dniu 1 marca 2019 r., tj. w terminie wynikającym z art. 98 ust. 2 ustawy *Prawo zamówień publicznych*. Do ww. sprawozdania sporządzono korektę, którą w dniu 14 czerwca 2019 r. przekazano Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych.

(Dowód: akta kontroli str. 664-671, 4797-7236, 7278-7479, 7514-7596, 7716-7832, 7834-7875)

X. Umowy cywilnoprawne, w tym zawierane z pracownikami NASK oraz zlecenie podwykonawcom zewnętrznym realizacji zadań w ramach prowadzonych projektów badawczych i prac rozwojowych

W kontrolowanym okresie w NASK nie określono dodatkowych zasad zawierania umów cywilnoprawnych. Stosowano ogólne zasady, wynikające z obowiązujących przepisów prawa¹⁰⁴. Przed zawarciem umowy, zgodnie z szablonem dokumentów kadrowych NASK, wypełniany był wniosek o zawarcie umowy. Na wniosku oznaczany był wnioskodawca, osoba, z którą miała być zawarta umowa, proponowane warunki i forma współpracy (umowa zlecenie/o dzieło), opis zadań, czas trwania, wynagrodzenie brutto, miejsce wykonywania pracy, podpisy wymaganych osób. Z wyjaśnień Dyrektora NASK z dnia 27 stycznia 2020 r.¹⁰⁵ wynika, że wypełnienie wniosku wraz z uzyskaniem niezbędnych zgód (w postaci podpisów) jest adekwatnym pod względem formalnoprawnym narzędziem do zawarcia i udokumentowania tego stosunku prawnego.

W okresie objętym kontrolą zawarto/realizowano 154 umowy cywilnoprawne. Na podstawie przekazanego kontrolującemu wykazu umów cywilnoprawnych zawartych/realizowanych w 2018 r. i I półroczu 2019 r. z osobami fizycznymi, obejmującego 154 umowy, do kontroli wybrano w sposób celowy 15 (tj. 10 %) umów o największej wartości brutto z osobami fizycznymi, z którymi zawarto największą liczbę umów. Spośród 154 umów, 24 umowy zawarte zostały z pracownikami NASK. W wybranej do kontroli próbie znajdowały się 3 umowy zawarte

¹⁰² Dot. postępowań: ZZ.2130.157.2018.KJA; ZZ.2131.17.2019.LZI[SOASP]; ZZ.2130.203.2019.AFG.

¹⁰³ Postanowienie z uzasadnieniem Sądu Okręgowego w Katowicach z 11 marca 2014 r., sygn. akt IV Cz 177/14.

¹⁰⁴ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. *Kodeks cywilny*, t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1145, z późn. zm. (dalej: *Kodeks cywilny*).

¹⁰⁵ Pismo znak: ZAW.0500.1.2019/MWI-MŻ, RE: NASK/N40372455.

z pracownikami NASK (1 umowa zawarta z Panem ██████████¹⁰⁶ i 2 umowy zawarte z Panem ██████████¹⁰⁷).

(Dowód: akta kontroli str. 3249-3263)

W wyniku analizy dokumentacji stwierdzono, że wszystkie poddane kontroli umowy zawarte zostały w formie pisemnej, w języku polskim. Umowy podpisane zostały przez strony stosunku cywilnoprawnego, w tym:

- 4 umowy w imieniu zawierającego umowy, tj. Instytutu podpisał odpowiednio Dyrektor NASK Pan Wojciech Kamieniecki¹⁰⁸, Dyrektor Instytutu Maszyn Matematycznych Pan dr inż. Marek Hołyński¹⁰⁹, Dyrektor NASK Pan dr hab. inż. Jacek Leśkow¹¹⁰;
- 7 umów podpisanych zostało przez reprezentującego NASK: Dyrektora Pionu Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego NASK – Pana Marcina Bochenka¹¹¹ (na podstawie Pełnomocnictwa p.o. Dyrektora Kierownika Instytutu NASK Pana Wojciecha Kamienieckiego z dnia 06.07.2016 r., udzielonego ww.);
- 2 umowy podpisane zostały przez reprezentujących NASK: Dyrektora Pionu Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego NASK – Pana Marcina Bochenka i Dyrektora Pionu Współpracy z Klientami Strategicznymi NASK Pana Marka Stefańskiego¹¹² (na podstawie Pełnomocnictw odpowiednio: p.o. Dyrektora Kierownika Instytutu NASK Pana Wojciecha Kamienieckiego z dnia 6 lipca 2016 r., udzielonego ww. i Pełnomocnictwa Dyrektora NASK Pana Wojciecha Kamienieckiego z dnia 14 maja 2018 r., znak: ZPRAW.0110.2.2018.UBR, udzielonego ww.);
- 1 umowa podpisana została przez reprezentującego NASK: Kierownika Działu Cyfrowej Robotyki Mobilnej NASK Pana Andrzeja Masłowskiego¹¹³ (na podstawie pełnomocnictwa p.o. Dyrektora NASK Pana Krzysztofa Silickiego z dnia 1 września 2018 r., znak: DP.0110.106.2018.UBR, udzielonego ww.);
- 1 umowa podpisana została przez reprezentującego NASK: Zastępcę Dyrektora ds. Projektów Administracyjno-Edukacyjnych NASK Pana Bartłomieja Klingera¹¹⁴ (na podstawie Pełnomocnictwa Dyrektora NASK Pana Jacka Leśkowskiego z dnia 19 marca 2019 r., znak: DP.0110.133.2019.UBR, udzielonego ww.).

---

¹⁰⁶ Umowa nr NASK/54/2018.

¹⁰⁷ Umowy nr 72/2018 i 41/2019.

¹⁰⁸ Umowa nr: 23/2018.

¹⁰⁹ Umowy nr: 1/12/2017/bez, 2/12/2017/bez – zawarte przez Instytut Maszyn Matematycznych.

¹¹⁰ Umowa nr: 15/2019.

¹¹¹ Umowy nr: NASK/22/2018, NASK/27/2018, 72/2018, 83/2018, 88/2018, 89/2018, 10/2019.

¹¹² Umowy nr: 5/2019, 41/2019.

¹¹³ Umowa nr NASK/54/2018.

¹¹⁴ Umowa nr: 16/2019.

Ponadto aneks nr 1 z dnia 29 kwietnia 2019 r. do umowy nr 15/2019 z dnia 15 marca 2019 r. podpisany został przez Zastępcę Dyrektora ds. Naukowych Panią prof. dr hab. inż. Ewę Niewiadomską-Szynkiewicz (na podstawie Pełnomocnictwa Dyrektora NASK Pana dr inż. Wojciecha Kamienieckiego z dnia 25 kwietnia 2019 r., udzielonego ww.).

Treści umów określały:

- datę ich zawarcia,
- strony stosunku cywilnoprawnego (nazwę/imię i nazwisko, adres siedziby/miejsce zamieszkania, nr pesel i/lub nr dowodu osobistego wykonawcy),
- datę rozpoczęcia i zakończenia czynności objętych umową,
- charakterystykę prac i miejsce ich wykonywania,
- zakres współpracy między stronami,
- wynagrodzenie.

W celu lepszego zabezpieczenia swoich interesów Zleceniodawca (NASK) zawierał informacje na temat zabezpieczeń z tytułu niewykonania umów lub nienależytego wykonania umów. W dwóch umowach stwierdzono jednak brak informacji na temat kar umownych lub innych zabezpieczeń z tytułu niewykonania umów¹¹⁵, co stanowi **uchybiecie**.

Przedmiotem zawartych umów było wykonanie dzieł/zleceń w zakresie wskazanym w umowach i w wielu przypadkach przeniesienie na Zamawiającego praw autorskich do utworów.

Z przedłożonego kontrolującym Wykazu umów cywilnoprawnych obejmującego 154 umowy cywilnoprawne wynika, że w 2018 r. zawartych/realizowanych przez NASK było 111 umów cywilnoprawnych (z tego 106 umów zawartych w 2018 r.); natomiast w I półroczu 2019 r. zawarte zostały 42 umowy cywilnoprawne.

Przedłożone kontrolującym umowy były niekompletne, gdyż nie zawierały wymienionych w nich załączników – na 13 umów, w których wskazano załączniki, w 12 umowach¹¹⁶ odnotowano ich brak. Zgodnie z zapisami zawartych umów, umowy te zostały sporządzone wraz z załącznikami w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron. Załączniki zatem stanowiły integralną część umów i winny być przechowywane wraz z umowami w oryginalnej postaci.

Wnioski o zawarcie umów zawierały braki formalne, gdyż nie zostały podpisane przez wnioskodawców. Ponadto stwierdzono na nich: brak podpisów w miejscach przeznaczonych na podpis: Kierownika i/lub Dyrektora Pionu i/lub Dyrektora NASK lub złożenie ich w sposób

---

¹¹⁵ Umowy nr: 1/12/2017/bez, 2/12/2017/bez.

¹¹⁶ Umowy nr: NASK/54/2018, 88/2018, NASK/22/2018, 89/2018, NASK/27/2018, 23/2018, 72/2018, 5/2019, 16/2019, 15/2019, 41/2019, 10/2019.

niepozwalający na identyfikację osób, które dokonały tych czynności. Na 15 wniosków podanych kontroli: 12 wniosków nie zostało podpisanych przez wnioskodawców¹¹⁷, 1 – nie został podpisany przez Kierownika¹¹⁸, 2 – nie zostały podpisane przez Dyrektora Pionu¹¹⁹; złożenie podpisów w sposób niepozwalający na identyfikację osób, które dokonały tej czynności stwierdzono na: 7 wnioskach w miejscu przeznaczonym na podpis Kierownika¹²⁰, 6 wnioskach w miejscu przeznaczonym na podpis Dyrektora Pionu/Zastępcy Dyrektora ds. Operacyjnych¹²¹, 3 wnioskach w miejscu przeznaczonym na podpis Dyrektora NASK¹²². Z wyjaśnień udzielonych w tej kwestii przez Dyrektora NASK w dniu 27 stycznia 2020 r.¹²³ wynika, że brak podpisu Wnioskodawcy nie warunkuje dalszego postępowania; Dyrektor NASK, pomimo braku podpisów Dyrektora Pionu dokonał zatwierdzenia przedmiotowych wniosków, co z punktu widzenia osoby reprezentującej NASK było wystarczające. Zespół kontrolny nie uznał tych wyjaśnień za wystarczające, bowiem zgodnie ze stosowanym w NASK wzorem wniosku o zawarcie umowy, na wniosku winny znajdować się wszystkie niezbędne podpisy, łącznie z podpisem Wnioskodawcy. Stanowisko kontrolujących podzielił również Dyrektor NASK w złożonych w dniu 27 stycznia 2020 r. wyjaśnieniach¹²⁴, cyt.: *dla zapewnienia wszelkiej rozliczalności w procesie zawierania umów cywilnoprawnych (z uwzględnieniem przepisów podatkowo-ubezpieczeniowych), wypełnienie wniosku wraz z uzyskaniem niezbędnych zgód (w postaci podpisów) jest adekwatnym pod względem formalno-prawnym narzędziem do zawarcia i udokumentowania tego stosunku prawnego.*

łączna wartość sprawdzonych umów wynosiła 112 953,20 zł brutto (w tym: 61 043,20 zł brutto – umowy zawarte/realizowane w 2018 r.; 51 910,00 zł brutto – umowy zawarte w I półroczu w 2019 r.). Wydatki poniesione w ramach tych umów, sprawdzone na podstawie przedstawionych rachunków nie przekraczały wartości umów.

Poddane kontroli rachunki wystawione przez wykonawców ww. umów nie zawierały wszystkich elementów właściwych dla dowodu księgowego, wynikających z art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości, tj.:

– nr identyfikacyjnego,

¹¹⁷ Wnioski Pani ██████████ z 12 października 2018 r., 9 marca 2018 r., 26 lutego 2019 r.; wnioski Pani ██████████ z 11 października 2018 r. (2 wnioski), 9 marca 2018 r. (2 wnioski), 18 stycznia 2019 r., 16 stycznia 2019 r., 30 stycznia 2019 r.; wnioski Pani ██████████ z 30 kwietnia 2019 r. i 9 maja 2019 r.

¹¹⁸ Wniosek Pani ██████████ z 6 lutego 2018 r.

¹¹⁹ Wniosek Pana ██████████ z 26 sierpnia 2018 r.; wniosek Pani ██████████ z 30 stycznia 2019 r.

¹²⁰ Wnioski Pani Jo ██████████ z 11 października 2018 r. (2 wnioski), 9 marca 2018 r. (2 wnioski), 18 stycznia 2019 r., 16 stycznia 2019 r., 30 stycznia 2019 r.

¹²¹ Wnioski Pani ██████████ z 12 października 2018 r.; wniosek Pani ██████████ z 11 października 2018 r. (2 wnioski), 13 grudnia 2017 r.; wnioski ██████████ z 30 kwietnia 2019 r. i 9 maja 2019 r.

¹²² Wniosek Pana ██████████ z 26 sierpnia 2018 r.; wniosek Pani ██████████ z 9 marca 2018 r. (2 wnioski).

¹²³ Pismo znak: ZAW.0500.1.2019/MWI-MŻ, RE: NASK/N40372455.

¹²⁴ Pismo znak: ZAW.0500.1.2019/MWI-MŻ, RE: NASK/N40372455.

– stwierdzenia sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacji), podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania, co uznano za **nieprawidłowość**.

Na rachunkach wystawionych przez wykonawców poddanych kontroli umów stwierdzono brak nr CB i/lub podpisów Kierownika CB i/lub Kierownika Pionu lub złożenie podpisów w tych miejscach w sposób niepozwalający na identyfikację osób, które dokonały tej czynności.

Na 6 rachunkach¹²⁵ (spośród 24 poddanych kontroli) stwierdzono brak podpisów Kierownika CB; na 6 rachunkach¹²⁶ w miejscu przeznaczonym na podpis Kierownika CB stwierdzono złożenie podpisów w sposób niepozwalający na identyfikację osoby, która dokonała tej czynności (często brak nr CB). Na 1 rachunku¹²⁷ stwierdzono brak podpisu Kierownika Pionu; natomiast na 3 rachunkach¹²⁸ – w miejscu przeznaczonym na podpis Kierownika Pionu stwierdzono złożenie podpisu w sposób niepozwalający na identyfikację osoby, która dokonała tej czynności. Na 1 rachunku¹²⁹ stwierdzono brak daty i podpisu osoby przyjmującej zlecenie.

Na 22 rachunkach¹³⁰ (spośród 24) wystawionych przez wykonawców w miejscach przeznaczonych na podpis osoby naliczającej wynagrodzenie netto do wypłaty widniały podpisy złożone w sposób niepozwalający na identyfikację osoby, która dokonała tej czynności. Na 2 rachunkach wystawionych przez wykonawcę umowy nr 5/2019¹³¹ stwierdzono brak podpisów w miejscu przeznaczonym na podpis osoby naliczającej wynagrodzenie netto do wypłaty. Na wszystkich poddanych kontroli rachunkach w miejscu przeznaczonym na podpis Głównego Księgowego widniały podpisy złożone w sposób niepozwalający na identyfikację osoby, która dokonała tej czynności.

---

¹²⁵ Rachunki wystawione przez: Pana ██████████ 20 kwietnia 2018 r. (umowa nr NASK/22/2018), 31 maja 2019 r. (umowa nr 16/2019); Pana ██████████ bez daty wystawienia (umowa nr NASK/27/2018), 7 maja 2018 r. (umowa nr 23/2018) i 29 października 2019 r. (umowa nr 15/2019); Pana ██████████ 12 lipca 2018 r. (umowa nr 1/12/2017/bez).

¹²⁶ Rachunki wystawione przez: Pana ██████████ 6 grudnia 2018 r. (umowa nr 88/2018); Pana ██████████ 5 listopada 2018 r. (umowa nr 89/2018), bez daty wystawienia (umowa nr NASK/27/2018); Pana ██████████ 5 października 2018 r. (umowa nr 72/2018); Pana ██████████ 31 grudnia 2018 r. (umowa nr 2/12/2017/bez), 18 lutego 2019 r. (umowa nr 10/2019).

¹²⁷ Rachunek wystawiony przez Pana ██████████ 1 października 2018 r. (umowa nr NASK/54/2018).

¹²⁸ Rachunki wystawione przez: Pana ██████████ 5 października 2018 r. (umowa nr 72/2018); Pana ██████████ 12 lipca 2018 r. (umowa nr 1/12/2017/bez); Pana ██████████ 29 października 2019 r. (umowa nr 15/2019).

¹²⁹ Rachunki wystawione przez: Pana ██████████ 7 maja 2018 r. (umowa nr 23/2018).

¹³⁰ Rachunki wystawione przez: Pana ██████████ 1 października 2018 r. (umowa nr NASK/54/2018); Panią ██████████ 12 grudnia 2018 r. (umowa nr: 83/2018), 29 marca 2019 r., 30 kwietnia 2019 r., 31 maja 2019 r., 24 czerwca 2019 r., 26 lipca 2019 r., 24 września 2019 r., 29 października 2019 r., 30 grudnia 2019 r., (umowa nr 5/2019); Pana ██████████ 6 grudnia 2018 r. (umowa nr 88/2018), 20 kwietnia 2018 r. (umowa nr NASK/22/2018), 31 maja 2019 r. (umowa nr 16/2019); Pana ██████████ 5 listopada 2018 r. (umowa nr 89/2018), bez daty wystawienia (umowa nr NASK/27/2018), 7 maja 2018 r. (umowa nr 23/2018), 29 października 2019 r. (umowa nr 15/2019); Pana ██████████ 5 października 2018 r. (umowa nr 72/2018) i bez daty wystawienia (umowa nr 41/2019); Pana ██████████ 12 lipca 2018 r. (umowa nr 1/12/2017/bez), 31 grudnia 2018 r. (umowa nr 2/12/2017/bez) i 18 lutego 2019 r. (umowa nr 10/2019).

¹³¹ Rachunki wystawione przez Panią ██████████ 5 września i 27 listopada 2019 r.

Na 4 rachunkach¹³² wystawionych przez wykonawców 4 umów dokonując wyliczenia wynagrodzenia netto do wypłaty dokonano poprawek rachunkowych, nie opatrując ich datą i czytelnym podpisem, co jest **niezgodne** z art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

Na 13 rachunkach¹³³ wystawionych przez wykonawców 13 umów brak było adnotacji potwierdzających sprawdzenie dokumentów pod względem formalnym i rachunkowym, co jest **niezgodne** z § 1 ust. 7 pkt 2 i 3 oraz § 3 ust. 2 zarządzenia nr 334 Dyrektora NASK z dnia 5 stycznia 2018 r.

W 12 przypadkach¹³⁴ na 24 wypłaty wynagrodzenia wykonawcom dokonano po upływie terminów wskazanych w umowach. W 12 przypadkach trudno było jednoznacznie stwierdzić, czy zapłaty wynagrodzenia wykonawcom dokonano w terminach wynikających z zawartych umów, bowiem w przekazanych kontrolującym dokumentach nie odnotowano dat dostarczenia przez wykonawców rachunków do NASK. Z wyjaśnień udzielonych przez Dyrektora NASK w dniu 27 stycznia 2020 r.¹³⁵ wynika, że, cyt.: *uregulowanie zobowiązań za realizację przedmiotowych umów jest ściśle powiązane z cyklicznymi terminami wypłaty wynagrodzeń w NASK PIB. Opóźnienia w zapłacie w stosunku do terminów określonych w poszczególnych umowach nie skutkowały negatywnymi konsekwencjami dla NASK PIB, tj. nie były naliczane odsetki. Niemniej jednak w celu ujednoczenia podejścia do realizacji tego procesu, a przede wszystkim usankcjonowania stosowanej w NASK PIB praktyki, w nowo zawieranych umowach cywilnoprawnych będą zamieszczone adekwatne zapisy o terminach płatności.* Zespół kontrolny nie uznał tych wyjaśnień za w pełni wystarczające, ponieważ w każdej z umów poddanych kontroli określone były terminy wypłaty wynagrodzeń wykonawcom i zgodnie z zapisami umów należało przestrzegać tych terminów.

Odbiór przedmiotów umów od wykonawców każdorazowo potwierdzany był podpisaniem protokołów zdawczo-odbiorczych/protokołów odbioru dzieła/protokołów wykonania zlecenia, przedmiotu umowy/oświadczeń o przyjęciu dzieła. W 1 przypadku odbiór dzieła potwierdzony został na dokumencie **niezgodnym** z wzorem, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy nr 83/2018.

---

¹³² Rachunki wystawione przez: Panią [REDAKTOWANE] 12 grudnia 2018 r. (umowa nr 83/2018), 24 września 2019 r. (umowa nr 5/2019); Pana [REDAKTOWANE] 20 kwietnia 2018 r. (umowa nr NASK/22/2018); Pana [REDAKTOWANE] 18 lutego 2019 r. przez (umowa nr 10/2019).

¹³³ Rachunki wystawione przez: Pana [REDAKTOWANE] 1 października 2018 r. (umowa nr NASK/54/2018); Panią [REDAKTOWANE] 12 grudnia 2018 r. (umowa nr: 83/2018); Pana [REDAKTOWANE] 6 grudnia 2018 r. (umowa nr 88/2018), 20 kwietnia 2018 r. (umowa nr NASK/22/2018), 31 maja 2019 r. (umowa nr 16/2019); Pana [REDAKTOWANE] 5 listopada 2018 r. (umowa nr 89/2018), bez daty wystawienia (umowa nr NASK/27/2018), 29 października 2019 r. (umowa nr 15/2019); Pana [REDAKTOWANE] 5 października 2018 r. (umowa nr 72/2018) i bez daty wystawienia (umowa nr 41/2019); Pana [REDAKTOWANE] 12 lipca 2018 r. (umowa nr 1/12/2017/bez), 31 grudnia 2018 r. (umowa nr 2/12/2017/bez) i 18 lutego 2019 r. (umowa nr 10/2019).

¹³⁴ Dot. rachunków wystawionych na podstawie umów nr: NASK/54/2018, 88/2018, 89/2018, 2/12/2017/bez, 5/2019 (rachunki wystawione przez Panią [REDAKTOWANE] 31 maja 2019 r., 26 lipca 2019 r., 5 i 24 września 2019 r., 29 października 2019 r., 27 listopada 2019 r.), 15/2019, 41/2019.

¹³⁵ Pismo znak: ZAW.0500.1.2019/MWI-MŻ, RE: NASK/N40372455.

W 8 przypadkach odbiorów przedmiotów umów¹³⁶ dokonały osoby nieupoważnione pisemnie przez Dyrektora NASK do dokonania tych odbiorów, co było niezgodne z zapisami zawartych umów. Z wyjaśnień udzielonych w dniu 27 stycznia 2020 r. przez Dyrektora NASK¹³⁷ wynika, że pomimo braku wskazania w treści umów osoby odbierającej dzieło, Dyrektor Pionu, jako podpisujący umowy, jak i następnie podpisujący rachunki, zatwierdził, że przedmioty umów zostały zrealizowane zgodnie z wymaganiami NASK; odbioru przedmiotów umów dokonały osoby wskazane jako wnioskodawcy we wnioskach o zawarcie umowy i jako osoby wyznaczone do kontaktów w ramach realizacji umów. Zdaniem kontrolujących stosowana praktyka nie jest właściwa, bowiem zgodnie z zapisami zawartych umów, przedmioty umów winny być przekazane Zamawiającemu lub też osobie pisemnie upoważnionej przez niego do dokonania tej czynności.

W wybranej do kontroli próbie znajdowały się 3 umowy zawarte z pracownikami NASK, w tym: 1 umowa zawarta z Panem [REDAKTOWANE] i 2 umowy zawarte z Panem [REDAKTOWANE]:

- 1) umowa o dzieło nr NASK/54/2018 zawarta z Panem [REDAKTOWANE] w dniu 1 września 2018 r., której przedmiotem było *wykonanie w ramach realizacji części projektu BON dzieła polegającego na wykonaniu dwóch modeli zdalnie sterowanych pojazdów napędzanych elektrycznie, zgodnie z wymaganiami określonymi w zał. nr 1 do umowy i przeniesienie na Zamawiającego autorskich praw majątkowych do Dzieła, w terminach i na warunkach określonych w niniejszej umowie*. Wykonawca zobowiązał się wykonać dzieło w terminie od 1 do 30 września 2018 r. Za prawidłowe wykonanie dzieła Zamawiający zobowiązał się zapłacić Wykonawcy wynagrodzenie w kwocie brutto 43 263,20 zł. Odbiór dzieła nastąpił 1 października 2018 r.; 12 grudnia Zamawiający zapłacił Wykonawcy wynagrodzenie w ustalonej wysokości. Z wyjaśnień udzielonych przez Dyrektora NASK w dniu 27 stycznia 2020 r.¹³⁸ wynika, że cyt.: *zawarcie dodatkowej umowy na wykonanie dzieła wskazuje, że na gruncie obowiązującego stosunku pracy, wykonanie takiego zadania byłoby nadmiarowe i wykraczające poza możliwość egzekwowania w trybie, np. polecenia służbowego (...) prace będące przedmiotem umowy o dzieło były uprzednio (bez powodzenia) przeznaczone do wykonania przez zewnętrznego wykonawcę. Wobec powyższego przyjęto formułę realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia w formie umowy o dzieło*. Zespół kontrolny uznał złożone wyjaśnienia za wystarczające;
- 2) umowa o dzieło nr 72/2018 zawarta z Panem [REDAKTOWANE] w dniu 24 września 2018 r., której przedmiot stanowiło *wykonanie na zamówienie NASK materiałów do szkolenia na temat: "Bezpieczeństwo informacyjne w miejscu pracy" dla Ministerstwa Cyfryzacji, które odbędzie się 27.09.2018 r. w Warszawie przy ul. Królewskiej 27 w wymiarze 4 godzin oraz przeniesienie przez Wykonawcę na rzecz NASK autorskich praw*

¹³⁶ Dot. umów nr: 88/2018, 89/2018, 23/2018, 1/12/2017/bez, 2/12/2017/bez, 16/2019, 15/2019, 10/2019.

¹³⁷ Pismo znak: ZAW.0500.1.2019/MWI-MŻ, RE: NASK/N40372455.

¹³⁸ Pismo znak: ZAW.0500.1.2019/MWI-MŻ, RE: NASK/N40372455.

majątkowych i zależnych do Dzieła. Wykonawca zobowiązał się do dostarczenia do NASK do 26 września 2018 r. dzieła (materiałów szkoleniowych). Całkowite wynagrodzenie z tytułu wykonania przedmiotu umowy ustalone zostało przez strony na 1 850,00 zł brutto. Materiały szkoleniowe odebrane zostały przez NASK 27 września 2018 r. Zamawiający zapłacił Wykonawcy wynagrodzenie w ustalonej wysokości;

- 3) umowa o dzieło nr 41/2019 zawarta z Panem ██████████ w dniu 10 czerwca 2019 r., której przedmiot stanowiło *przygotowanie materiałów do szkolenia na temat "Bezpieczny pracownik w sieci" wraz z przeprowadzeniem tego szkolenia dla studentów Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni, według autorskiego programu, które odbyło się w terminie od 13-16 oraz od 20 do 23 maja 2019 r. w Warszawie przy ul. Kolskiej 12 w wymiarze 40 godzin. Wykonawca zobowiązał się do dostarczenia do NASK do 10 maja 2019 r. materiałów szkoleniowych. Całkowite wynagrodzenie z tytułu wykonania przedmiotu umowy ustalone zostało przez strony na 7 200,00 zł brutto. Materiały szkoleniowe odebrane zostały przez NASK 10 czerwca 2019 r. Zamawiający zapłacił Wykonawcy wynagrodzenie w ustalonej wysokości.*

Ponieważ z § 3 ww. umów zawartych z Panem ██████████ wynikało, że umowy o dzieło dotyczyły wykonania materiałów szkoleniowych i wygłoszenia na ich podstawie wykładów, kontrolujący zwrócili się do Dyrektora NASK o wyjaśnienie, czy przedmioty tych umów nie mogły być wykonane przez ww. w ramach zakresu obowiązków. Z wyjaśnień udzielonych przez Dyrektora NASK w dniu 27 stycznia 2020 r.¹³⁹ wynika, że prowadzenie szkoleń wskazane jako jedno z zadań w pkt 6 Zakresu czynności (obowiązków) ww. pracownika z dnia 27 sierpnia 2012 r. było związane z wdrażaniem nowych produktów i modyfikacją istniejących; przedmiotowe szkolenia zostały przeprowadzone przez ww. pracownika w czasie wolnym od pracy (urlop wypoczynkowy). Zespół kontrolny uznał złożone wyjaśnienia za wystarczające.

Wskazać jednak należy, że umowę nr 41/2019 zawarto po terminie przeprowadzonego szkolenia. Z treści § 1 ust. 1 umowy wynika, że szkolenie dla studentów Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni odbyło się w terminie, cyt.: *od 13-16 oraz od 20 do 23 maja 2019 r.* Z wyjaśnień udzielonych w tej kwestii przez Dyrektora NASK w dniu 27 stycznia 2020 r.¹⁴⁰ wynika, że NASK zawarł umowę ustną z pracownikiem po otrzymaniu akceptacji Dyrekcji na wniosku o zawarcie umowy cywilnoprawnej z pracownikiem¹⁴¹, która następnie została spisana w formie papierowej. Zespół kontrolny uznał złożone wyjaśnienia, bowiem przepisy dotyczące umowy o dzieło¹⁴² nie wymagają, aby była ona zawierana w określonej formie; niemniej jednak wskazuje na celowość spisania zawartych ustnie umów przed terminem wykonania dzieła – w przypadku konieczności spisania takiej umowy.

(Dowód: akta kontroli str. 3795, 3800, 3858, 3862-3882, 4032-4224, 4672-4697, 7240-7248, 7253)

¹³⁹ Pismo znak: ZAW.0500.1.2019/MWI-MŻ, RE: NASK/N40372455.

¹⁴⁰ Pismo znak: ZAW.0500.1.2019/MWI-MŻ, RE: NASK/N40372455.

¹⁴¹ Wniosek o zawarcie umowy Pani ██████████ z dnia 30 kwietnia 2019 r.

¹⁴² Kodeks cywilny.

Z przekazanego przez Dyrektora NASK¹⁴³ zestawienia wynika, że w okresie objętym kontrolą w ramach prowadzonych badań naukowych i prac rozwojowych, NASK prowadził 30 przedsięwzięć realizowanych również we współpracy z innymi podmiotami, partnerami, konsorcjantami bądź podwykonawcami.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że w Instytucie nie były stosowane ustalone procedury wewnętrzne wyboru, realizacji, monitorowania i odbioru prac rozwojowych bądź projektów badawczych. Dyrektor NASK wyjaśnił¹⁴⁴, że „realizacja projektów podlega różnym regulacjom bądź wytycznym, do stosowania których NASK PIB jest zobowiązany przez instytucje finansujące (krajowe, zagraniczne, w tym UE). Z powyższych względów nie ma zatem wymogów ustanawiania odrębnych procedur, które w sposób jednolity obejmują kwestie wyboru, realizacji, monitorowania i odbioru projektów naukowo-badawczych”. Jednocześnie z powyższych wyjaśnień Dyrektora NASK wynika, że zlecenie prac przy realizacji zadań w ramach prowadzonych projektów badawczych i prac rozwojowych „(...) stosowane jest w niezbędnym zakresie”.

(Dowód: akta kontroli str. 7260-7261)

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, **pozytywnie z nieprawidłowościami** oceniono funkcjonowanie Instytutu w obszarze działalności finansowej. Pozytywnie oceniono osiągnięcie wysokiego wyniku finansowego netto za rok 2018 (zysk netto na poziomie 19 247 548,47 zł), który w całości przeznaczony został na fundusz rezerwowy. Sporządzone *Sprawozdanie finansowe za 2018 rok* zostało pozytywnie zaopiniowane przez niezależnego biegłego rewidenta, Radę Naukową NASK oraz zatwierdzone przez Ministra Cyfryzacji. *Plan finansowy na 2019 rok* został również pozytywnie zaopiniowany przez Radę Naukową NASK. W Instytucie ustalono Zasady rachunkowości, Zasady wydatkowania środków finansowych oraz Regulamin zakupów w NASK, Regulamin udzielania zamówień publicznych przez NASK, jednakże nie były one w pełni przestrzegane przez pracowników Instytutu. W toku kontroli stwierdzono bowiem występowanie istotnych i licznych nieprawidłowości i uchybień.

Za **nieprawidłowości** uznano:

- 1) w odniesieniu do procedury obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych, dotyczących faktur zakupu:
  - w przypadku 17 faktur dokonanie części opisu faktury na odwrocie dokumentów księgowych, a w pozostałej części w systemie księgowym, co w świetle złożonych wyjaśnień oraz § 1 ust. 7 zarządzenia nr 334 Dyrektora NASK z dnia 5 stycznia 2018 r. stanowi **nieprawidłowość**;
  - w przypadku 22 faktur brak akceptacji pod względem merytorycznym, co jest **niezgodne** z § 1 ust. 7 pkt 1 zarządzenia nr 334 Dyrektora NASK z dnia 5 stycznia 2018 r.;

¹⁴³ Pismo z dnia 27 stycznia 2020 r., znak: ZAW.0500.1.2019/MWI-MŻ RE: NASK/N40372455.

¹⁴⁴ Pismo z dnia 27 stycznia 2020 r., znak: ZAW.0500.1.2019/MWI-MŻ RE: NASK/N40372558.

- w przypadku 5 faktur brak akceptacji pod względem formalno-rachunkowym, zarówno na odwrocie dokumentu, jak i w systemie księgowym, co jest **niezgodne** z § 1 ust. 7 pkt 2 i 3 zarządzenia nr 334 Dyrektora NASK z dnia 5 stycznia 2018 r.; ponadto na 3 spośród ww. faktur brak daty dokonania akceptacji formalno-rachunkowej;
  - w przypadku 3 faktur brak zatwierdzenia przez Główną Księgową, co stanowi **nieprawidłowość** w świetle pkt 2 *Obowiązki, odpowiedzialności, uprawnienia, pełnomocnictwa* Karty opisu stanowiska – Głównego Księgowego z dnia 17 października 2017 r.;
  - w przypadku 13 faktur brak zatwierdzenia przez Dyrektora NASK, co jest **niezgodne** z art. 53 ust. 1 ustawy o *finansach publicznych*;
- 2) w odniesieniu do postępowań:
- w 7 postępowaniach zastosowanie druków *Zgłoszenie zapotrzebowania*, **niezgodnych** odpowiednio: z wzorem formularza *Dokumentacja zakupu*, stanowiącym załącznik nr 2 do Zasad wydatkowania środków finansowych oraz Regulaminu Zakupów w NASK, wprowadzonych zarządzeniem nr 332 Dyrektora NASK z dnia 3 stycznia 2018 r. lub pkt 10 załącznika nr 6 do Umowy o hurtowym dostępie i utrzymaniu infrastruktury 21971/ZZP/KBO;
  - w 7 przypadkach **brak uzasadnień** potwierdzających wybór trybu postępowania;
  - w 4 przypadkach brak precyzyjnego uzasadnienia zakupu we Wnioskach o zakup/dokumentach, na podstawie których wnioskowano o dokonanie zakupu lub usługi, co jest **niezgodne** odpowiednio z pkt V poz. 2 Zasad wydatkowania środków finansowych oraz Regulaminu Zakupów w NASK, wprowadzonych zarządzeniem nr 332 Dyrektora NASK z dnia 3 stycznia 2018 r. lub pkt 10 w zw. z pkt 11 załącznika nr 6 do Umowy o hurtowym dostępie i utrzymaniu infrastruktury 21971/ZZP/KBO;
  - w 1 postępowaniu brak Wniosku o powołanie Komisji do przygotowania i przeprowadzenia postępowania zakupowego; co jest **niezgodne** z § 2 ust. 1 Regulaminu Komisji ds. Zakupów, stanowiącego załącznik nr 4 do Zasad wydatkowania środków finansowych oraz Regulaminu Zakupów w NASK, wprowadzonych zarządzeniem nr 332 Dyrektora NASK z dnia 3 stycznia 2018 r.;
  - powołanie w 1 postępowaniu w tym samym dniu Komisji do przeprowadzenia postępowania zakupowego w różnym składzie na podstawie dwóch różnych dokumentów; obydwa dokumenty zatwierdził Kierownik Zespołu Zakupów Pani Anna Kaczmarska;
  - sporządzenie w 1 postępowaniu o dokonanie zakupu 2 Zaproszeń do złożenia oferty na dostawę serwera dla Malewarelab odpowiednio w dniach: 11 lutego 2019 r. oraz 19 kwietnia 2019 r. i wysłanie ich do potencjalnych wykonawców (obydwa dokumenty podpisał Dyrektor Finansowy Pan Tomasz Chabior), co jest **niezgodne** z § 12 pkt 7 Regulaminu Komisji ds. Zakupów, stanowiącego załącznik nr 4 do Zasad wydatkowania środków finansowych oraz Regulaminu Zakupów w NASK, wprowadzonych zarządzeniem nr 332 Dyrektora NASK z dnia 3 stycznia 2018 r.;

- dokonanie w 1 postępowaniu o dokonanie zakupu zmiany terminu składania ofert z 25 kwietnia 2019 r. do godz. 12:00 na 29 kwietnia 2019 r. do godz. 10:00 bez uzyskania pisemnej akceptacji Dyrekcji NASK;
- w 1 przypadku – w trakcie prowadzonego postępowania – zwiększenie wartości szacunkowej zamówienia ze 130 000,00 zł netto do 328 940,00 zł netto oraz zmiana specyfikacji technicznej sprzętu, po złożeniu oferty przez wykonawcę. Zwiększono kwotę na realizację zamówienia do wartości oferty najkorzystniejszej złożonej przez jednego wykonawcę w II etapie postępowania, tj. po złożeniu oferty przez wykonawcę, zmianie specyfikacji technicznej sprzętu, ponownym wysłaniu Zaproszenia do złożenia oferty do potencjalnych wykonawców i złożeniu oferty przez jednego wykonawcę – tego samego, co poprzednio. Cena oferty netto złożonej przez wykonawcę w I etapie wynosiła: 110 380,00 zł, natomiast w II etapie: 328 940,00 zł. Jest to działanie **niezgodne** z § 12 pkt 7 Regulaminu Komisji ds. Zakupów, stanowiącego załącznik nr 4 do Zasad wydatkowania środków finansowych oraz Regulaminu Zakupów w NASK, wprowadzonych zarządzeniem nr 332 Dyrektora NASK z dnia 3 stycznia 2018 r.;
- w 1 przypadku sporządzenie (w dniu 26 kwietnia 2019 r.) i podpisanie (w dniu 29 kwietnia 2019 r.) przez Komisję ds. Zakupów Protokołu postępowania o dokonanie zakupu: „Dostawa serwera dla Malewarelab” przed uzyskaniem zgody na zwiększenie budżetu na zakup (zgodę tę uzyskano 8 maja 2019 r.);
- w 2 Protokołach postępowania o dokonanie zakupu brak szczegółowego uzasadnienia wyboru oferty, co jest **niezgodne** z pkt III ppkt 12 Zasad wydatkowania środków finansowych oraz Regulaminu Zakupów w NASK, wprowadzonych zarządzeniem nr 332 Dyrektora NASK z dnia 3 stycznia 2018 r.;
- podpisanie w 1 przypadku Protokołu postępowania o dokonanie zakupu w miejscu przeznaczonym na podpis Dyrektora Finansowego przez osobę pisemnie nieupoważnioną.

Ponadto w toku kontroli zwrócono uwagę na niepowołanie Komisji do przygotowania i przeprowadzenia 3 postępowań, przeprowadzonych na podstawie Umowy o hurtowym dostępie i utrzymaniu infrastruktury 21971/ZZP/KBO. Zespół kontrolny przychylił się do wyjaśnień złożonych w tej kwestii przez Dyrektora NASK; zasygnalizował jednak, mając na uwadze wartość postępowań (powyżej 50 000,00 zł netto), celowość powoływania Komisji do przeprowadzenia postępowania w przypadku dokonywania zakupów o wartości powyżej 50 000,00 zł netto.

Poza tym zwrócono uwagę na stosowanie niejednorodnej praktyki w zakresie sporządzania Protokołów z postępowań przeprowadzonych na podstawie Umowy o hurtowym dostępie i utrzymaniu infrastruktury 21971/ZZP/KBO - protokoły te były sporządzane lub nie. Mając na uwadze wartość postępowań (powyżej 50 000,00 zł netto) kontrolujący wskazują na celowość sporządzania protokołów z przeprowadzonych postępowań zakupowych, w szczególności w przypadku zakupów o wartości powyżej 50 000,00 zł netto.

- 3) w odniesieniu do umów, zawartych w wyniku przeprowadzonych postępowań i dokumentacji dotyczącej ich rozliczenia:
- w 1 przypadku niewskazanie maksymalnej nominalnej wartości umowy;
  - w 3 przypadkach brak na ostatniej stronie umowy czytelnego podpisu pracownika merytorycznego i adnotacji o treści: *opracowano i zaakceptowano/sprawdzono pod względem merytorycznym* (oznaczającej, że przedmiot umowy jest zgodny z wymaganiami Zamawiającego) i w 2 przypadkach numeru postępowania zakupowego, co jest **niezgodne** odpowiednio z pkt IV ppkt 6.1 Zasad wydatkowania środków finansowych oraz Regulaminu zakupów w NASK, wprowadzonych zarządzeniem nr 332 Dyrektora NASK z dnia 3 stycznia 2018 r. lub § 11 ust. 3 pkt 1 Regulaminu udzielania zamówień publicznych przez NASK, stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia nr 331 Dyrektora NASK z dnia 3 stycznia 2018 r.;
  - sporządzenie w 1 przypadku załącznika nr 3 do umowy w języku angielskim, co jest **niezgodne** z art. 9 ust. 2 ustawy Pzp w zw. z § 9 ust. 7 umowy nr 25101 z dnia 31 lipca 2018 r.;
  - dokonanie odbiorów przedmiotu 1 umowy przez osobę nieposiadającą pisemnego upoważnienia/pełnomocnictwa Dyrektora NASK do dokonania tych czynności, co jest **niezgodne** z zapisami § 4 ust. 2 pkt 3 w zw. z § 8 ust. 1 i 2 umowy nr 31378 zawartej w dniu 20 maja 2019 r.;
  - na wszystkich poddanych kontroli fakturach, wystawionych na podstawie zawartych umów występowanie nw. **nieprawidłowości**, tj. naruszenie art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy *o rachunkowości* i/lub art. 53 ust. 1 ustawy *o finansach publicznych* i/lub § 1 ust. 7 zarządzenia nr 334 Dyrektora NASK z dnia 5 stycznia 2018 r. i/lub § 3 ust. 2 ww. zarządzenia nr 334 Dyrektora NASK i/lub pkt IV ppkt 11 Zasad wydatkowania środków finansowych oraz Regulaminu Zakupów w NASK, wprowadzonych zarządzeniem nr 332 Dyrektora NASK z dnia 3 stycznia 2018 r. i/lub pkt V ppkt 8 Zasad wydatkowania środków finansowych oraz Regulaminu Zakupów w NASK, wprowadzonych zarządzeniem nr 384 Dyrektora NASK z dnia 26 kwietnia 2019 r.; nieprawidłowości te występowały pojedynczo lub łącznie na wszystkich poddanych kontroli fakturach, poza pojedynczymi przypadkami, których dotyczył elektroniczny obieg faktur zakupu:
    - brak podpisów w miejscach przeznaczonych na podpis osoby dokonującej akceptacji merytorycznej (kontroli merytorycznej) faktur lub złożenie ich w sposób niepozwalający na identyfikację osób, które dokonały tej czynności i/lub brak dat;
    - brak podpisów w miejscach przeznaczonych na podpis Kierownika CB lub złożenie ich w sposób niepozwalający na identyfikację osoby, która dokonała tej czynności i/lub brak dat;

- brak podpisów w miejscach przeznaczonych na podpis Kierownika projektu lub złożenie ich w sposób niepozwalający na identyfikację osoby, która dokonała tej czynności i/lub brak dat;
  - brak podpisów w miejscach przeznaczonych na podpis osób akceptujących faktury pod względem formalno-rachunkowym (dokonujących kontroli formalno-rachunkowej) lub złożenie ich w sposób niepozwalający na identyfikację osób, które dokonały tej czynności i/lub brak dat;
  - złożenie podpisów w miejscach przeznaczonych na podpis Głównego Księgowego w sposób niepozwalający na identyfikację osoby, która dokonała tej czynności i/lub brak dat;
  - brak podpisów w miejscach przeznaczonych na podpis Dyrektora NASK lub złożenie ich w sposób niepozwalający na identyfikację osoby, która dokonała tej czynności i/lub brak dat;
  - brak podpisów w miejscach przeznaczonych na podpis osoby dekretującej fakturę i/lub osoby wprowadzającej zapisy do ewidencji lub złożenie ich w sposób niepozwalający na identyfikację osób, które dokonały tych czynności;
  - brak dekretacji.
- dokonanie w kilku przypadkach płatności za wystawione przez wykonawców faktury po upływie terminów wskazanych w umowach, co było **niezgodne** z zapisami zawartych umów;
- 4) w odniesieniu do umów cywilnoprawnych:
- brak załączników do umów cywilnoprawnych w 12 umowach na 13, w których wskazano załączniki, co jest **niezgodne** z zapisami zawartych umów;
  - braki formalne we wnioskach o zawarcie umów w postaci braku podpisów wnioskodawców i/lub braki podpisów w miejscach przeznaczonych na podpis: Kierownika, Dyrektora Pionu, Dyrektora NASK lub złożenie ich w sposób niepozwalający na identyfikację osób, które dokonały tych czynności;
  - dokonanie w 8 przypadkach odbiorów przedmiotów umów przez osoby nieupoważnione pisemnie przez Dyrektora NASK do dokonania tych czynności, co jest **niezgodne** z zapisami zawartych umów;
  - brak numerów identyfikacyjnych i dekretacji na wszystkich poddanych kontroli rachunkach wystawionych przez wykonawców umów cywilnoprawnych, co jest **niezgodne** z art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości;
  - brak adnotacji na 13 rachunkach wystawionych przez wykonawców 13 umów potwierdzających sprawdzenie dokumentów pod względem formalnym i rachunkowym, co jest **niezgodne** z § 1 ust. 7 pkt 2 i 3 oraz § 3 ust. 2 zarządzenia nr 334 Dyrektora NASK;

- dokonanie poprawek rachunkowych – na 4 rachunkach wystawionych przez wykonawców 4 umów – bez opatrzenia ich datą i czytelnym podpisem, co jest **niezgodne** z art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy o *rachunkowości*;
- dokonanie – w 12 przypadkach (na 24 poddane kontroli) – wypłaty wynagrodzenia wykonawcom po upływie terminów wskazanych w umowach, co jest **niezgodne** z zapisami zawartych umów.

Za uchybienia uznano:

- 1) w odniesieniu do procedury obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych, dotyczących faktur zakupu:
  - brak odrębnego imiennego upoważnienia Dyrektora NASK dla Głównej Księgowej NASK Pani Anny Grzeszczak do wykonywania zadań w zakresie gospodarki finansowej, dotyczących wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi, a także dokonywania wstępnej kontroli: zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących tych operacji;
  - złożenie podpisów na 11 fakturach zakupu przez osoby dokonujące kontroli merytorycznej w sposób, który nie pozwalał na identyfikację osób dokonujących tych czynności;
  - złożenie podpisów na 27 fakturach zakupu przez osoby dokonujące kontroli formalno-rachunkowej w sposób, który nie pozwalał na identyfikację osób dokonujących tych czynności;
  - brak numeru rejestru oraz pozycji budżetowej na 13 fakturach zakupu w polu dekretacji zamieszczonej na odwrocie dokumentów;
- 2) w odniesieniu do postępowań:
  - w 2 przypadkach brak daty zatwierdzenia Wniosków o powołanie Komisji Przetargowej;
  - w 1 przypadku złożenie podpisów na Wniosku o powołanie Komisji Przetargowej w miejscach przeznaczonych na podpis Kierownika Zespołu Zakupów oraz Dyrektora Finansowego w sposób niepozwalający na identyfikację osób, które dokonały tej czynności;
  - w 1 przypadku złożenie podpisów przez niektóre osoby na oświadczeniach o braku lub istnieniu okoliczności, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy Pzp w sposób niepozwalający na identyfikację osób, które dokonały tej czynności;
  - w 2 przypadkach złożenie podpisów na Wnioskach o zakup (część A formularza Dokumentacja zakupu) przez wszystkie lub niektóre osoby w miejscach przeznaczonych na podpis Kierownika CB, pracownika ZBiA, Kierownika Pionu, Dyrektora Finansowego w sposób niepozwalający na identyfikację osób, które dokonały tej czynności; brak dat przy złożonych podpisach;

- w 3 przypadkach złożenie podpisów na Protokołach postępowań o dokonanie zakupu w miejscach przeznaczonych na podpis członków Komisji ds. zakupów i/lub Kierownika Zespołu Zakupów i/lub Dyrektora Finansowego w sposób niepozwalający na identyfikację osób, które dokonały tej czynności;

3) w odniesieniu do umów cywilnoprawnych:

- brak wymaganych podpisów na wnioskach o zawarcie umowy lub złożenie ich w sposób niepozwalający na identyfikację osób, które dokonały tej czynności;
- niezamieszczenie w 2 umowach cywilnoprawnych informacji na temat kar umownych lub innych zabezpieczeń z tytułu niewykonania umów;
- potwierdzenie w 1 przypadku odbioru przedmiotu umowy na dokumencie niezgodnym ze wzorem stanowiącym załącznik nr 1 do umowy nr 83/2018;
- brak nr CB i/lub podpisów Kierownika CB i/lub Kierownika Pionu na rachunkach wystawionych przez wykonawców poddanych kontroli umów cywilnoprawnych lub złożenie ich w sposób niepozwalający na identyfikację osób, które dokonały tej czynności;
- na 1 rachunku brak daty i podpisu osoby przyjmującej zlecenie,
- na 22 rachunkach (na 24 poddane kontroli) wystawionych przez wykonawców umów cywilnoprawnych w miejscach przeznaczonych na podpis osoby naliczającej wynagrodzenie netto do wypłaty złożenie podpisów w sposób niepozwalający na identyfikację osoby, która dokonała tej czynności;
- brak podpisów w miejscu przeznaczonym na podpis osoby naliczającej wynagrodzenie netto do wypłaty na 2 rachunkach wystawionych przez wykonawcę umowy nr 5/2019;
- złożenie podpisów na wszystkich poddanych kontroli rachunkach, wystawionych przez wykonawców umów cywilnoprawnych, w miejscu przeznaczonym na podpis Głównego Księgowego w sposób niepozwalający na identyfikację osoby, która dokonała tej czynności.

B. Organizacja i jakość pracy

I. Aktualność wpisów w Krajowym Rejestrze Sądowym, akty założycielskie

W okresie objętym kontrolą Instytut działał na podstawie Statutu NASK uchwalonego przez Radę Naukową w dniu 23 sierpnia 2017 r. i zatwierdzonego decyzją Ministra Cyfryzacji nr 75 z dnia 9 września 2017 r. W toku czynności kontrolnych ustalono, że dane ujawnione w Krajowym Rejestrze Sądowym nie były aktualne. Instytut nie złożył do KRS wniosku o zmianę

wpisu w związku z zatwierdzeniem wyżej wymienionego Statutu NASK. Z wyjaśnień Dyrektora NASK z dnia 23 stycznia 2020 r.¹⁴⁵ wynika, że wniosek o zmianę wpisu nie został złożony przez niedopatrzenie.

Ponadto w związku z połączeniem NASK z Instytutem Maszyn Matematycznych, realizacją systemu EZD oraz potrzebą dopisania zadania realizowanego w ramach krajowego systemu cyberbezpieczeństwa, Rada Naukowa NASK na 56. Posiedzeniu w dniu 8 maja 2018 r. uchwaliła zmieniony *Statut*, który został zatwierdzony przez Ministra Cyfryzacji decyzją nr 21 z dnia 21 maja 2018 r. Powyższa zmiana Statutu również nie została zgłoszona do KRS. Z wyjaśnień Dyrektora NASK z dnia 23 stycznia 2020 r.¹⁴⁶ wynika, że odpis *Statutu* został złożony do KRS w dniu 13 czerwca 2018 r. wraz z wnioskiem o zarejestrowanie Oddziału NASK w Białymstoku. Z analizy dokumentów przekazanych w toku kontroli wynika, iż w części C przesłanego wniosku o zmianę danych podmiotu w KRS, nie zaznaczono o dokonanie jakiej zmiany wnosi NASK. W trakcie trwania czynności kontrolnych, w dniu 9 stycznia 2020 r. wysłano do KRS wniosek Dyrektora NASK z dnia 6 grudnia 2019 r. o zmianę danych podmiotu w KRS w części dotyczącej zmiany Statutu.

Zgodnie z art. 22 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o *Krajowym Rejestrze Sądowym*¹⁴⁷ (dalej: *ustawa o KRS*) wniosek o wpis do Rejestru powinien być złożony nie później niż w terminie 7 dni od dnia zdarzenia uzasadniającego dokonanie wpisu, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Obowiązek ten nie został dopełniony dwukrotnie, co uznano za **nieprawidłowość** w świetle ustawy o *KRS*.

(Dowód: akta kontroli str. 5-23, 3795, 4705-4747, 4790, 4794)

II. Struktura organizacyjna oraz akty wewnętrzne w zakresie polityki kadrowej

W okresie objętym kontrolą, NASK posiadał następującą strukturę organizacyjną:

– od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 24 maja 2018 r.¹⁴⁸:

1. Pion Dyrektora:

- 1) Dział Zarządzania i Rozwoju Zasobów Ludzkich,
- 2) Pion Ochrony Informacji Niejawnych,
- 3) Administrator Bezpieczeństwa Informacji,
- 4) Stanowisko Pracy ds. Bezpieczeństwa i Higieny Pracy,
- 5) Doradcy Dyrektora i Indywidualni Specjaliści,
- 6) Dział Domen,
- 7) Dział Administracji,
- 8) Zespół Prawny,
- 9) Zespół Audytu Wewnętrznego,

¹⁴⁵ Pismo znak: ZAW.0500.1.2019/MWI.

¹⁴⁶ Pismo znak: ZAW.0500.1.2019/MWI.

¹⁴⁷ T.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1500, z późn. zm.

¹⁴⁸ Zarządzenie nr 322 Dyrektora NASK z dnia 31 października 2017 r. w sprawie *Regulaminu organizacyjnego NASK* oraz zmiany wprowadzone zarządzeniem nr 355 Dyrektora NASK z dnia 1 lutego 2018 r.

- 10) Biuro Strategicznego Rozwoju Cyberbezpieczeństwa,
od dnia 1 lutego 2018 r.:
- 11) Pion Bezpieczeństwa Informacji;
2. Pion Badań i Rozwoju:
- 1) Zakład Biometrii,
  - 2) Zakład Sterowania Siecią,
  - 3) Zakład Metod Bezpieczeństwa Sieci i Informacji,
  - 4) Dział Rozwoju Oprogramowania,
  - 5) Zespół Rozwoju Usług i Sieci Teleinformatycznych,
  - 6) Zespół Certyfikujący Laboratoria,
  - 7) Zakład Inżynierii Systemów Informatycznych;
3. Pion Finansowy:
- 1) Zespół Księgowości,
  - 2) Zespół Ewidencji i Rozliczeń Kontraktów,
  - 3) Zespół Kontrolingu,
  - 4) Zespół Zakupów,
  - 5) Zespół Wsparcia Projektów;
4. Pion Narodowe Centrum Cyberbezpieczeństwa, zwany Pionem NC Cyber:
- 1) Centrum Operacyjne,
  - 2) Dział CERT Polska,
  - 3) Dział Rozwoju, Polityki i Standardów,
  - 4) Dział Współpracy, Ćwiczeń i Szkoleń;
5. Pion Projektów Strategicznych:
- 1) Dział Współpracy z Klientami Strategicznymi,
  - 2) Dział Integracji Projektów,
  - 3) Dział Rozwoju Produktów i Komercjalizacji,
  - 4) Dział Strategii i Współpracy z Rynkiem,
  - 5) Dział Konsultantów Biznesowych,
  - 6) Indywidualni Specjaliści;
6. Pion Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego:
- 1) Zespół IT Szkoła,
  - 2) Dział Akademia NASK,
  - 3) Zespół Komunikacji Wewnętrznej i Marketingu,
  - 4) Pracownia Edukacyjnych Zastosowań Technologii Informacyjno – Telekomunikacyjnych,
  - 5) Biuro Komunikacji Zewnętrznej i Public Relations,
od dnia 1 lutego 2018 r.:
  - 6) Zespół Programów Edukacyjno-Informacyjnych;
7. Pion Bezpieczeństwa Informacji (zlikwidowany z dniem 1 lutego 2018 r.):

- 1) Zespół ds. Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji i Infrastruktury Krytycznej;
8. Pion Sieci Edukacyjnych i eAdministracji:
- 1) Dział Inwestycji,
  - 2) Dział ds. zarządzania infrastrukturą NASK,
  - 3) Dział eAdministracji,
- od dnia 1 lutego 2018 r.:
- 1) Zespół ds. Zarządzania Infrastrukturą NASK,
  - 2) Dział Infrastruktury Chmury i Systemów Bezpieczeństwa,
  - 3) Dział Wdrożeń,
  - 4) Dział Rozwoju Sieci Edukacyjnych;
9. Pion e-Państwo:
- 1) Zespół Zarządzania Procesami i Projektami,
  - 2) Zespół Analiz i Projektowania,
  - 3) Zespół Wdrożeń,
  - 4) Zespół ds. realizacji projektów MC.

Z dniem 1 lutego 2018 r. utworzono następujące nowe komórki organizacyjne:

10. Pion IMM:
- 1) Zakład Modelowania i Symulacji,
  - 2) Zakład Systemów Identyfikacji,
  - 3) Zespół Prac Dodatkowych;
11. Pion EZD-RP:
- 4) Oddział NASK Białystok;
12. Pion OSE:
- 5) Zespół Biura Projektu OSE,
  - 6) Dział Operacyjny,
  - 7) Centrum Kontaktów;
- od dnia 25 maja 2018 r. do dnia 30 czerwca 2019 r.¹⁴⁹:
1. Pion Dyrektora:
- 1) Dział Domen,
  - 2) Dział Zarządzania Infrastrukturą NASK,
  - 3) Dział Cyfrowej Robotyki Mobilnej,
  - 4) Dział Prawny,
  - 5) Dział Zarządzania i Rozwoju Zasobów Ludzkich,
  - 6) Dział Administracji,
  - 7) Dział Bezpieczeństwa,

---

¹⁴⁹ Zarządzenie nr 347 Dyrektora NASK z dnia 14 maja 2018 r. w sprawie Regulaminu organizacyjnego Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej oraz zmiany wprowadzone zarządzeniem nr 354 Dyrektora NASK z dnia 25 czerwca 2018 r. i zarządzeniem nr 358 Dyrektora NASK z dnia 1 sierpnia 2018 r.

- 8) Dział Ochrony Informacji Niejawnych,
  - 9) Inspektor Ochrony Danych,
  - 10) Zespół Audytu Wewnętrznego,
  - 11) Doradcy Dyrektora i Indywidualni Specjaliści,
  - 12) Stanowisko Pracy ds. Bezpieczeństwa i Higieny Pracy;
2. Pion Badań i Rozwoju:
- 1) Zakład Biometrii i Inteligencji Maszynowej,
  - 2) Zakład Sterowania Siecią,
  - 3) Zakład Metod Bezpieczeństwa Sieci i Informacji,
  - 4) Zakład Inżynierii Systemów Informatycznych,
  - 5) Dział Rozwoju Oprogramowania (zlikwidowany z dniem 1 sierpnia 2018 r.),
  - 6) Zespół Rozwoju Usług i Sieci Teleinformatycznych,
  - 7) Zespół Standaryzacji i Certyfikacji Teleinformatyki,
  - 8) Wsparcie PBiR (od dnia 1 sierpnia 2018 r. Zespół Wsparcia PBiR),
  - 9) Doradcy;
3. Pion e-Państwo (od dnia 1 sierpnia 2018 r. Pion Rozwoju Systemów Informatycznych):
- 1) Dział Zarządzania Procesami i Projektami,
  - 2) Dział Wdrożeń,
  - 3) Zespół ds. Realizacji Projektów MC,
od dnia 1 sierpnia 2018 r.:
  - 1) Dział Analiz i Wdrożeń,
  - 2) Zespół ds. Realizacji Projektów MC,
  - 3) Dział Rozwoju Oprogramowania;
4. Pion Finansowy:
- 1) Zespół Księgowości,
  - 2) Zespół Ewidencji i Rozliczeń Kontraktów,
  - 3) Zespół Kontrolingu,
  - 4) Zespół Zakupów,
  - 5) Zespół Wsparcia Projektów (od dnia 1 sierpnia 2018 r.: Dział Zarządzania Procesami i Projektami);
5. Pion Współpracy z Klientami Strategicznymi:
- 1) Dział Relacji z Klientami Strategicznymi,
  - 2) Dział Integracji Projektów,
  - 3) Dział Rozwoju Produktów i Komercjalizacji,
  - 4) Dział Strategii i Współpracy z Rynkiem,
  - 5) Dział Konsultantów Biznesowych;
6. Pion Rozwoju Społeczeństwa Informatycznego:
- 1) Zespół IT Szkoła,
  - 2) Dział Akademia NASK,

- 3) Zespół Komunikacji Wewnętrznej i Marketingu (od dnia 1 sierpnia 2018 r.: Zespół Marketingu),
  - 4) Pracownia Edukacyjnych Zastosowań Technologii Informacyjno – Telekomunikacyjnych,
  - 5) Biuro Komunikacji Zewnętrznej i Public Relations (od dnia 1 sierpnia 2018 r.: Dział Komunikacji i Public Relations),
  - 6) Zespół Programów Edukacyjno-Informacyjnych,
  - 7) Pracownia Badań Społecznych;
7. Pion Sieci Edukacyjnych:
- 1) Dział Zasobów Kompetencyjnych,
  - 2) Dział Inwestycji,
  - 3) Dział Utrzymania;
8. Pion Centrum Cyberbezpieczeństwa:
- 1) Dział Rozwoju Współpracy,
  - 2) Dział CERT Polska,
  - 3) Dział Bezpiecznej Gospodarki Cyfrowej;
9. Pion OSE:
- 1) Zespół Biura Projektu OSE,
  - 2) Dział Współpracy z Operatorami,
  - 3) Dział Realizacji Podłączeń,
  - 4) Centrum Kontraktu;
10. Oddział NASK Białystok:
- 1) Zespół Administratorów,
  - 2) Zespół Programistów i Analityków,
  - 3) Zespół Obsługi Klientów,
- od dnia 25 czerwca 2018 r.:
- 1) Dział Merytoryczny,
  - 2) Dział Techniczny;
11. Dział Innowacji Cyberbezpieczeństwa i Wsparcia Komercjalizacji.

Pionem Dyrektora kierował Dyrektor NASK, a pozostałymi Pionami zazwyczaj kierowali kierownicy, używający nazwy „Dyrektor” ds. właściwych dla danego Pionu, podlegający bezpośrednio Dyrektorowi NASK lub właściwemu Zastępcy Dyrektora NASK.

Działalność badawczą, rozwojową i wdrożeniową w Instytucie w badanym okresie prowadziły – we wzajemnej współpracy – Pion Badań i Rozwoju oraz Dział CERT Polska, natomiast zespołami wspierającymi badania były Pion Rozwoju Systemów Informatycznych, Dział Domen, Zespół Prawny, Zespół Komunikacji Wewnętrznej i Konferencji oraz Biuro Komunikacji Zewnętrznej i Współpracy z Mediami, Dział Akademia NASK, Pion Finansowy, Zespół Wsparcia Projektów, Zespół Wsparcia Pionu Badań i Rozwoju oraz Doradcy Pionu Badań i Rozwoju, a także Oddział NASK Białystok.

Siedzibą Instytutu jest Warszawa, ul. Kolska 12. NASK posiada również jedną inną lokalizację w Warszawie przy ul. Stawki 2. Ponadto na mocy zarządzenia Dyrektora NASK¹⁵⁰ z dnia 1 czerwca 2018 r. Instytut utworzył oddział zamiejscowy – Oddział NASK w Białymstoku, zlokalizowany w Białymstoku przy ul. Łukowskiej 2.

(Dowód: akta kontroli str. 754)

Kontrolą objęto dokumentację dotyczącą wprowadzenia, uzgadniania, opiniowania, zmian oraz regulacje i postanowienia obowiązujących w NASK, w okresie objętym kontrolą, przepisów wewnętrznych: regulaminu organizacyjnego, regulaminu pracy, regulaminu wynagrodzenia, regulaminu zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, regulaminu zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych.

1. Regulamin organizacyjny

W okresie objętym kontrolą w NASK obowiązywał:

- *Regulamin organizacyjny NASK* wprowadzony zarządzeniem nr 322 Dyrektora NASK z dnia 31 października 2017 r., zmieniony zarządzeniem nr 335 Dyrektora NASK z dnia 1 lutego 2018 r.,
- *Regulamin organizacyjny NASK* wprowadzony zarządzeniem nr 347 Dyrektora NASK z dnia 14 maja 2018 r.,
- *Regulamin organizacyjny NASK* wprowadzony zarządzeniem nr 354 Dyrektora NASK z dnia 25 czerwca 2018 r.,
- *Regulamin organizacyjny NASK* wprowadzony zarządzeniem nr 358 Dyrektora NASK z dnia 1 sierpnia 2018 r.

Wprowadzane zmiany w obowiązujących regulaminach zostały każdorazowo zaopiniowane przez Radę Naukową¹⁵¹ oraz zakładową organizację związkową¹⁵². Zmiany znalazły także odzwierciedlenie w zapisach regulacji wewnętrznych – schematach organizacyjnych¹⁵³, określających szczegółowy opis struktury i zadań komórek organizacyjnych.

---

¹⁵⁰ Zarządzenie nr 352 Dyrektora NASK z dnia 1 czerwca 2018 r. w sprawie utworzenia Oddziału NASK w Białymstoku.

¹⁵¹ Uchwały Rady Naukowej NASK w sprawie zaopiniowania zmian w Regulaminie organizacyjnym: Uchwała nr 2 z dnia 31 stycznia 2018 r., Uchwała nr 6 z dnia 8 maja 2018 r., Uchwała nr 8 z dnia 15 czerwca 2018 r., Uchwała nr 2 z dnia 31 lipca 2018 r.

¹⁵² Pisma Zarządu Związku Zawodowego NASK z dnia 1 lutego 2018 r., 11 maja 2018 r., 19 czerwca 2018 r. oraz 1 sierpnia 2018 r.

¹⁵³ *Schemat organizacyjny NASK* wprowadzony zarządzeniem nr 323 Dyrektora NASK z dnia 31 października 2017 r., zarządzeniem nr 336 Dyrektora NASK z dnia 1 lutego 2018 r., zarządzeniem nr 348 Dyrektora NASK z dnia 14 maja 2018 r., zarządzeniem nr 355 Dyrektora NASK z dnia 25 czerwca 2018 r., zarządzeniem nr 359 Dyrektora NASK z dnia 1 sierpnia 2018 r. oraz wprowadzony zarządzeniem nr 361 Dyrektora NASK z dnia 24 sierpnia 2018 r. zmieniony zarządzeniem nr 364 Dyrektora NASK z dnia 30 sierpnia 2018 r. oraz zarządzeniem nr 370 Dyrektora NASK z dnia 29 października 2018 r.

W wyniku analizy ww. zarządzeń Dyrektora NASK zidentyfikowano uchybienia, które nie miały istotnego wpływu na kontrolowaną działalność, tj.: wskazanie błędnych dat w treści zarządzeń Dyrektora NASK w sprawie *Regulaminu organizacyjnego NASK*¹⁵⁴.

(Dowód: akta kontroli str. 34-331, 1581-1590, 1683-1700, 2912-2923, 3888-3891, 3913-3914)

2. Regulamin pracy

W Instytucie, w okresie objętym kontrolą, stosowane były następujące regulaminy pracy:

- *Regulamin pracy w NASK* wprowadzony zarządzeniem nr 102 Dyrektora NASK z dnia 22 kwietnia 2004 r.,
- *Regulamin pracy w NASK* wprowadzony zarządzeniem nr 357 Dyrektora NASK z dnia 2 lipca 2018 r., po zaopiniowaniu przez Związek Zawodowy Pracowników NASK¹⁵⁵.

Regulaminy zawierały wymagane elementy wymienione w art. 104¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. *Kodeks pracy*¹⁵⁶ (dalej: *Kodeks pracy*) oraz regulowały wszystkie wskazane w nim obszary. Stwierdzono natomiast, że w Regulaminie pracy wprowadzonym w okresie objętym kontrolą nie ustalono zasad funkcjonowania monitoringu wizyjnego. W dniu 25 maja 2018 r. weszła w życie ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o *ochronie danych osobowych*¹⁵⁷, która wprowadziła nowe regulacje do *Kodeksu pracy* dotyczące przetwarzania danych osobowych. Stosownie do art. 22² § 6 *Kodeksu pracy*, cele, zakres oraz sposób zastosowania monitoringu ustala się w układzie zbiorowym pracy lub w regulaminie pracy albo w obwieszczeniu, jeżeli pracodawca nie jest objęty układem zbiorowym pracy lub nie jest obowiązany do ustalenia regulaminu pracy. Tym samym Regulamin pracy nie został dostosowany do obowiązujących przepisów prawnych, a NASK nie dopełnił ustawowego obowiązku zawarcia w Regulaminie pracy informacji o zasadach prowadzenia monitoringu, co stanowi **nieprawidłowość**.

Ponadto w Instytucie obowiązywały *Zasady zatrudniania w NASK w formie telepracy oraz wykonywania pracy poza zakładem pracy*, wprowadzone zarządzeniem nr 368 Dyrektora NASK z dnia 20 września 2018 r., stanowiące porozumienie zawarte z organizacją związkową, o którym mowa w art. 67⁶ *Kodeksu pracy*.

(Dowód: akta kontroli str. 332-375, 7270)

3. Regulamin wynagradzania

W okresie objętym kontrolą w NASK zasady wynagradzania określone były w *Regulaminie Wynagradzania w NASK* wprowadzonym zarządzeniem nr 311 Dyrektora NASK z dnia 14

---

¹⁵⁴ W zarządzeniu nr 347 Dyrektora NASK z dnia 14 maja 2018 r. oraz w zarządzeniu nr 354 Dyrektora NASK z dnia 25 czerwca 2018 r. w sprawie *Regulaminu organizacyjnego NASK* kolejno wskazano, że regulaminy ustala się „po zaopiniowaniu przez Radę Naukową w dniu 8 maja 2016 r.” oraz „(...) w dniu 15 czerwca 2017 r.”, natomiast prawidłowe daty to 8 maja 2018 r. oraz 15 czerwca 2018 r.

¹⁵⁵ Pismo Zarządu Związku Zawodowego Pracowników NASK z dnia 28 czerwca 2018 r.

¹⁵⁶ T.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1040, z późn. zm.

¹⁵⁷ T.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781.

czerwca 2017 r., w brzmieniu zmienionym zarządzeniem nr 326 Dyrektora NASK z dnia 20 listopada 2017 r., zarządzeniem nr 339 Dyrektora NASK z dnia 15 lutego 2018 r. oraz zarządzeniem nr 351 Dyrektora NASK z dnia 25 maja 2018 r.

Dokonywane zmiany w Regulaminie wynagradzania, stosownie do art. 77² § 4 *Kodeksu pracy*, zostały uzgodnione z zakładową organizacją związkową¹⁵⁸.

Zasady i kryteria przyznawania dodatków do płacy, nagród oraz premii zostały szczegółowo określone w poszczególnych załącznikach do regulaminów wynagradzania w NASK. Pracownikom z tytułu wykonywanej pracy w NASK mogły zostać przyznane dodatki do płacy w postaci nagrody rocznej wypłacanej z funduszu nagród NASK, nagrody specjalnej przyznawanej za osiągnięcia wykraczające poza standardowe zadania oraz dodatku zadaniowego przyznanego pracownikowi, któremu okresowo powierzono dodatkowe obowiązki. Wszystkim pracownikom pozostającym w stosunku pracy z NASK, z wyłączeniem Kierownictwa oraz Głównego Księgowego, przysługiwała premia za realizację określonych celów (indywidualnych bądź ogólnofirmowych)¹⁵⁹. Pracownikom, w zależności od stanowiska, przysługiwała premia roczna lub półroczna.

W toku kontroli zidentyfikowano **nw. uchybienia**, tj.

- wskazanie w § 1 ust. 3 *Regulaminu wynagradzania w NASK* wprowadzonego zarządzeniem Dyrektora NASK¹⁶⁰ do stosowania od dnia 1 stycznia 2018 r., nieaktualnego adresu publikacyjnego ustawy *o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi*;
- wskazanie nieaktualnego adresu publikacyjnego ustawy *o instytutach badawczych* w zarządzeniu Dyrektora NASK w sprawie *Regulaminu wynagradzania w NASK*¹⁶¹;
- wskazanie nieaktualnego adresu publikacyjnego ustawy *o instytutach badawczych* oraz *Kodeksu pracy* w zarządzeniu Dyrektora NASK w sprawie *Regulaminu wynagradzania w NASK*¹⁶², a także wskazanie w § 1 ust. 3 *Regulaminu wynagradzania* wprowadzonego ww. zarządzeniem Dyrektora NASK nieaktualnego adresu publikacyjnego ustawy *o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi*.

(Dowód: akta kontroli str. 376-470, 2894-2896, 3886-3887, 3899-3902)

4. Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych

---

¹⁵⁸ Pisma Zarządu Związku Zawodowego Pracowników NASK z dnia 15 lutego 2018 r. oraz z dnia 18 maja 2018 r.

¹⁵⁹ Na mocy zarządzenia nr 339 Dyrektora NASK z dnia 15 lutego 2018 r., do katalogu osób, którym przysługiwała premia, włączono pracowników zatrudnionych na stanowisku profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego. Upřednio osobom posiadającym tytuł naukowy profesora premia nie przysługiwała.

¹⁶⁰ Zarządzenie nr 326 Dyrektora NASK z dnia 20 listopada 2017 r. w sprawie wprowadzenia *Regulaminu wynagradzania w NASK*.

¹⁶¹ Zarządzenie nr 339 Dyrektora NASK z dnia 15 lutego 2018 r. w sprawie wprowadzenia zmian w *Regulaminie wynagradzania w NASK*.

¹⁶² Zarządzenie nr 351 Dyrektora NASK z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie wprowadzenia zmian w *Regulaminie wynagradzania w NASK*.

W okresie objętym kontrolą obowiązywały następujące akty wewnętrzne regulujące zasady i warunki korzystania z usług i świadczeń finansowanych z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych w NASK oraz zasady przeznaczania środków tego funduszu na poszczególne cele i rodzaje działalności socjalnej:

- *Regulamin ZFŚS* wprowadzony zarządzeniem nr 191 Dyrektora NASK z dnia 22 listopada 2011 r.,
- *Regulamin ZFŚS* wprowadzony zarządzeniem nr 375 Dyrektora NASK z dnia 30 listopada 2018 r.

Treść regulaminów została uzgodniona, zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. *o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych*¹⁶³ (dalej: *ustawa o ZFŚS*), ze Związkiem Zawodowym Pracowników NASK kolejno w dniach 18 listopada 2011 r. oraz 28 listopada 2018 r.¹⁶⁴ Szczegółowe ustalenia dotyczące gospodarowania środkami ZFŚS w NASK znajdują się w części B pkt V Projektu wystąpienia pokontrolnego.

(Dowód: akta kontroli str. 471-496, 3892-3898, 3903-3911)

5. *Regulamin zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych*

W okresie objętym kontrolą w Instytucie obowiązywał *Regulamin zarządzania prawami autorskimi i prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych* wprowadzony zarządzeniem nr 251 Dyrektora NASK z dnia 27 marca 2015 r. po zaopiniowaniu przez Radę Naukową w dniu 25 marca 2015 r.¹⁶⁵ Regulamin zawierał wszystkie wymagane elementy wymienione w art. 24 ust. 1a pkt 1-5 ustawy *o instytutach badawczych*. Ustalono, że postanowienia wskazanego regulaminu stosowane były do pracowników NASK, a także do osób niezatrudnionych w Instytucie – na podstawie zawartej z nimi umowy.

(Dowód: akta kontroli str. 1365-1375, 2841-2852, 2859)

III. Polityka kadrowa

Stan osobowy w NASK w okresie objętym kontrolą przedstawiał się następująco:

- na dzień 1 stycznia 2018 r. – 376 osób,
- na dzień 31 grudnia 2018 r. – 525 osób,
- na dzień 30 czerwca 2019 r. – 606 osób.

¹⁶³ T.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1352, z późn. zm.

¹⁶⁴ Pismo Związku Zawodowego Pracowników NASK z dnia 28 listopada 2018 r.

¹⁶⁵ Uchwała nr 4 Rady Naukowej NASK z dnia 25 marca 2015 r.

Stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą w Instytucie nastąpił wzrost zatrudnienia o 61,2% (tj. o 230 osób). Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. nastąpił wzrost zatrudnienia o 39,6% (tj. o 149 osób) w stosunku do stanu na dzień 1 stycznia 2018 r. W I półroczu 2019 r. nastąpił dalszy wzrost zatrudnienia o 15,4% (tj. o 81 osób) w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. Wzrost zatrudnienia spowodowany był przede wszystkim włączeniem Instytutu Maszyn Matematycznych do NASK i przejściem przez Instytut pracowników w nim zatrudnionych.

(Dowód: akta kontroli str. 500-501)

Zespół kontrolny dokonał przeglądu 30 losowo wybranych teczek¹⁶⁶ akt osobowych pracowników NASK. Stwierdzono, że akta te prowadzone były w sposób czytelny. Dokumenty znajdujące się w poszczególnych częściach akt były ponumerowane, a każda z części akt osobowych zawierała wykaz znajdujących się w niej oświadczeń lub dokumentów.

W toku kontroli stwierdzono, że w 14 teczkach¹⁶⁷ zawierających akta osobowe pracowników brakowało zakresów obowiązków, a w 2 teczkach¹⁶⁸ Karty Szkolenia Wstępnego w dziedzinie bhp. Wyjaśniając brak zakresów obowiązków, w piśmie z dnia 13 stycznia 2020 r.¹⁶⁹ Zastępca Dyrektora NASK ds. Naukowych przytoczyła przepisy *Kodeksu pracy*¹⁷⁰ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika¹⁷¹ (dalej: rozporządzenie w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika). W piśmie tym wskazała również, iż brak Kart Szkolenia Wstępnego w dziedzinie bhp wynika z nieprzekazania ich do Zespołu HR przez pracownika odpowiedzialnego za przeszkolenie pracowników. Ponowna analiza teczek osobowych wykazała, że po dniu 3 stycznia 2020 r. do akt osobowych pracowników zostały dołączone dokumenty wytworzone we wcześniejszych okresach, w tym do 3 teczek¹⁷² zostały dodane zakresy obowiązków. Dodatkowo w piśmie NASK z dnia 10 lutego 2020 r.¹⁷³ wyjaśniono, że pracownicy przed przystąpieniem do pracy na danym stanowisku zostali ustnie zapoznani, z zakresem swoich obowiązków przez bezpośrednich przełożonych, wyrażając

---

¹⁶⁶ Kontrolującym przedstawiono listę pracowników NASK zatrudnionych na dzień 30 czerwca 2019 r., na podstawie której dokonano wyboru w sposób losowy około 5 % akt osobowych pracowników, tj. 30 teczek.

¹⁶⁷ [REDAKTOWANE]

¹⁶⁸ [REDAKTOWANE]

¹⁶⁹ Pismo znak: ZAW.0500.1.2019/MWI; RE: NASK/N40369235.

¹⁷⁰ Art. 94 pkt 1 *Kodeksu pracy*.

¹⁷¹ § 6 ust. 2 pkt 2 lit. a rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. z 2017 r. poz. 894) – akt obowiązujący do 31 grudnia 2018 r.

¹⁷² [REDAKTOWANE]

¹⁷³ Pismo Zastępcy Dyrektora NASK ds. Cyberbezpieczeństwa i Innowacji, znak: ZAW.0500.1.2019/MWI; RE: NASK/N40374216.

zgodę w formie ustnej. W toku kontroli zwrócono uwagę na stosowanie niejednolitej praktyki w tym zakresie. Uwzględniając liczbę pracowników NASK, zakres realizowanych zadań i projektów, **dobrą praktyką powinno być sporządzanie zakresów obowiązków w formie pisemnej oraz wprowadzenie jednolitego systemu zapoznania pracowników Instytutu z ich indywidualnym zakresem obowiązków służbowych.**

(Dowód: akta kontroli str. 3043-3060, 3796-3797, 4525-4609, 4647, 4750-4758, 7597)

Ponadto w toku czynności kontrolnych stwierdzono, że w teczce zawierającej akta osobowe pracownika naukowego¹⁷⁴ – asystenta w Zakładzie Metod Bezpieczeństwa Sieci i Informatyki, brakowało dokumentów dotyczących dalszego zatrudnienia po dniu 26 lipca 2017 r. W pisemnych wyjaśnieniach z dnia 13 stycznia 2020 r.¹⁷⁵ Zastępca Dyrektora NASK ds. Naukowych poinformowała, że akta osobowe pracownika zostały uzupełnione. Natomiast w piśmie z dnia 23 stycznia 2020 r.¹⁷⁶ Dyrektor NASK wyjaśnił, że „dokumenty (...) znajdowały się w odrębnym segregatorze, w którym tymczasowo przechowywane są dokumenty pracowników, zanim trafią bezpośrednio do akt osobowych pracownika. NASK PIB stosuje taką praktykę z uwagi na liczbę zatrudnionych oraz nowo przyjmowanych pracowników oraz ilość spływających do Zespołu HR dokumentów. Dokumenty w segregatorze przechowywane są w porządku alfabetycznym, ich zabezpieczenie odbywa się na takich samych zasadach jak przechowywanie akt osobowych pracowników. Zgodnie z wcześniej przekazaną informacją akta ww. pracownika zostały uzupełnione”.

Tym samym dokumentacja kadrowa pracownika została uzupełniona o brakujące dokumenty w trakcie trwania kontroli. Niemniej od 2017 r., akta osobowe nie były uzupełniane, a poszczególne dokumenty przechowywane były w niewłaściwy sposób – w zbiorze dokumentacji dotyczącej różnych pracowników NASK. Z zapisów § 6 rozporządzeń: rozporządzenia w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika oraz rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie dokumentacji pracowniczej¹⁷⁷ (dalej: rozporządzenie w sprawie dokumentacji pracowniczej), wprost wynika, że pracodawca jest obowiązany założyć i prowadzić oddzielne dla każdego pracownika akta osobowe (dokumentację w sprawach związanych ze stosunkiem pracy), a także m.in. zapewnić odpowiednie warunki zabezpieczające dokumentację pracowniczą prowadzoną i przechowywaną w postaci papierowej przed zniszczeniem, uszkodzeniem lub utratą i dostępem osób nieupoważnionych¹⁷⁸. Stosowany w Instytucie sposób prowadzenia i przechowywania dokumentacji kadrowej zbiorczo dla wielu pracowników oraz brak bieżącej aktualizacji akt osobowych pracowników należy uznać za **nieprawidłowość**.

---

¹⁷⁴ Pani ██████████.

¹⁷⁵ Pismo z dnia 13 stycznia 2020 r., znak: ZAW.0500.1.2019/MWI RE: NASK/N40369235.

¹⁷⁶ Pismo z dnia 23 stycznia 2020 r., znak: ZAW.0500.1.2019/MWI RE: NASK/N40372235.

¹⁷⁷ Dz. U. z 2018 r. poz. 2369 – akt obowiązujący od 1 stycznia 2019 r.

¹⁷⁸ § 8 Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie dokumentacji pracowniczej.

(Dowód: akta kontroli str. 3121-3127, 3823, 4795)

W toku prowadzonych czynności kontrolnych dokonano analizy akt osobowych Kierownictwa Instytutu w okresie objętym kontrolą oraz dokumentów, na podstawie których dokonano powołań na stanowiska kierownicze w Instytucie.

W teczkach osobowych zawierających akta osobowe Kierownictwa Instytutu, zgodnie z obowiązującymi przepisami¹⁷⁹, znajdowały się umowy o zakazie konkurencji. Podczas kontroli stwierdzono natomiast następujące braki:

- 1) w tezcze zawierającej akta osobowe Pana ██████████ brakowało:
  - a) pisemnego potwierdzenia zapoznania się z przepisami i zasadami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy (dalej: BHP),
  - b) zaświadczenia o ukończeniu wymaganego szkolenia w zakresie BHP,
  - c) dokumentów dotyczących powierzenia pracownikowi mienia – w aktach osobowych znajdowało się jedynie pismo informujące o obowiązku rozliczenia się z udostępnionego samochodu służbowego do dnia 31 grudnia 2018 r.;
- 2) w tezcze zawierającej akta osobowe Pana ██████████ brakowało:
  - a) aktualnego zaświadczenia o ukończeniu wymaganego szkolenia w zakresie BHP – w aktach znajdowało się Zaświadczenie z dnia 20 grudnia 2010 r. o ukończeniu szkolenia w zakresie BHP – szkolenie okresowe pracodawców i innych osób kierujących pracownikami zorganizowane w formie seminarium przez CKK Teresin w okresie od 9 grudnia 2010 r. do 10 grudnia 2010 r. (nr z akt osobowych B/103/67/2010),
  - b) potwierdzenia zapoznania się z treścią Regulaminu pracy;
- 3) w tezcze zawierającej akta osobowe Pana ██████████ brakowało:
  - a) potwierdzenia poinformowania pracownika o celu, zakresie oraz sposobie zastosowania monitoringu.

W toku czynności kontrolnych¹⁸⁰ przedłożono Kartę szkolenia wstępnego w dziedzinie BHP Pana ██████████ z dnia 4 kwietnia 2016 r., która nie zawierała podpisu przeprowadzającego instruktą BHP, daty i podpisu kierownika komórki organizacyjnej, a także podpisu prowadzącego szkolenie ppoż. Zastępca Dyrektora NASK ds. Naukowych wyjaśniając brak przedmiotowej Karty w aktach osobowych poinformowała, że „Karta szkolenia wstępnego BHP, była załączona do umowy o współpracę (...). Kopia Karty szkolenia wstępnego BHP zostanie dołączona do akt osobowych pracownika”, natomiast przyczyna braku dokumentów dotyczących powierzenia pracownikowi mienia nie została wyjaśniona¹⁸¹. W pisemnych wyjaśnieniach¹⁸² Zastępca Dyrektora NASK ds. Naukowych poinformowała, że „Pan ██████████

¹⁷⁹ Art. 28 ust. 3-5 ustawy o instytutach badawczych.

¹⁸⁰ Pismo z dnia 13 stycznia 2020 r., znak: ZAW.0500.1.2019/MWI RE: NASK/N40369235.

¹⁸¹ Pytania Zespołu kontrolnego z dnia 7 stycznia 2020 r. oraz 14 stycznia 2020 r.

¹⁸² Pismo z dnia 13 stycznia 2020 r., znak: ZAW.0500.1.2019/MWI RE: NASK/N40369235.

██████████ zapoznał się z Regulaminem pracy we wrześniu 2018 r., ale nie złożył stosownego oświadczenia. Oświadczenie zostało uzupełnione w terminie 10.01.2020 r.", natomiast Dyrektor NASK wskazał¹⁸³, że „w terminie 13-17 stycznia 2020 r. zostanie przeprowadzone szkolenie okresowe BHP w formie e-learningu”. Ponadto w ww. pisemnych wyjaśnieniach z dnia 13 stycznia 2020 r. Zastępca Dyrektora NASK ds. Naukowych poinformowała, że w aktach osobowych Pana ██████████ znajduje się „Informacja o przetwarzaniu danych osobowych”. Ustalono, że wskazany dokument nie zawierał informacji o zastosowaniu monitoringu wizyjnego.

Stwierdzić zatem należy, że nie wszystkie akta osobowe pracowników oraz Kierownictwa NASK, które zostały poddane kontroli, były prowadzone zgodnie z przepisami rozporządzeń¹⁸⁴, co należy ocenić jako **nieprawidłowość**. Ponadto szkolenie okresowe w dziedzinie BHP osób kierujących pracownikami powinno być przeprowadzone nie rzadziej niż raz na 5 lat¹⁸⁵, tym samym brak ukończenia wymaganego szkolenia przez Pana ██████████ stanowi **nieprawidłowość**. Z kolei, wobec Pana ██████████ nie został spełniony, wynikający z Kodeksu pracy¹⁸⁶, obowiązek przekazania pracownikowi pisemnej informacji o stosowaniu monitoringu przed dopuszczeniem go do pracy, co należy uznać za **nieprawidłowość**.

(Dowód: akta kontroli str. 3159-3201, 3240-3248, 3797, 3813-3822, 4794-4796, 7275-7277)

W okresie objętym kontrolą nie występowało do Dyrektora NASK o wyrażenie zgody na dodatkowe zatrudnienie, zgodnie z art. 47 ustawy o instytutach badawczych.

(Dowód: akta kontroli str. 2904-2905, 3917, 4643, 7597-7598)

W okresie objętym kontrolą dziesięciu pracowników naukowych i badawczo-technicznych zostało awansowanych:

1. Pan ██████████ – zajmujący stanowisko adiunkta, z dniem 1 września 2018 r. zmienił zajmowane stanowisko na stanowisko adiunkta, Kierownika Zespołu Metod Inżynierii Sieci;
2. Pan ██████████ – zajmujący stanowisko asystenta, z dniem 8 stycznia 2018 r. zmienił zajmowane stanowisko na stanowisko asystenta, Kierownika Zespołu Metod Bezpieczeństwa Sieci;

¹⁸³ Pismo z dnia 23 stycznia 2020 r., znak: ZAW.0500.1.2019/MWI RE: NASK/N40372235.

¹⁸⁴ Rozporządzenie w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika oraz rozporządzenie w sprawie dokumentacji pracowniczej.

¹⁸⁵ § 14 ust. 2 pkt 1 i § 15 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 180, poz. 1860 z późn. zm.).

¹⁸⁶ Zgodnie z art. 22² § 6 Kodeksu pracy, cele, zakres oraz sposób zastosowania monitoringu ustala się w układzie zbiorowym pracy lub w regulaminie pracy albo w obwieszczeniu, jeżeli pracodawca nie jest objęty układem zbiorowym pracy lub nie jest obowiązany do ustalenia regulaminu pracy. Pracodawca przed dopuszczeniem pracownika do pracy przekazuje mu na piśmie informacje, o których mowa w § 6 (art. 22² § 8 Kodeksu pracy).

3. Pan ██████████ – zajmujący stanowisko adiunkta, z dniem 14 maja 2018 r. zmienił zajmowane stanowisko na stanowisko adiunkta, Kierownika Zespołu Robotyki Mobilnej;
4. Pan ██████████ – zajmujący stanowisko głównego specjalisty badawczo-technicznego, Zastępcy Kierownika Działu Rozwoju Oprogramowania, z dniem 1 września 2018 r. zmienił zajmowane stanowisko na stanowisko głównego specjalisty badawczo-technicznego, Kierownika Zespołu Metod Sztucznej Inteligencji i Bioinformatyki. Następnie z dniem 1 października 2018 r. zmienił zajmowane stanowisko na stanowisko adiunkta, Kierownika Zespołu Metod Sztucznej Inteligencji i Bioinformatyki;
5. Pan ██████████ – zajmujący stanowisko adiunkta, z dniem 1 stycznia 2019 r. zmienił zajmowane stanowisko na stanowisko doradcy dyrektora ds. naukowych;
6. Pan ██████████ – zajmujący stanowisko adiunkta, z dniem 14 maja 2018 r. zmienił zajmowane stanowisko na stanowisko adiunkta, Kierownika Pracowni Badań Społecznych;
7. Pan ██████████ – zajmujący stanowisko profesora zwyczajnego, z dniem 18 lutego 2019 r. zmienił zajmowane stanowisko na stanowisko doradcy dyrektora ds. naukowych;
8. Pan ██████████ – zajmujący stanowisko adiunkta, Kierownika Zespołu Systemów Rozproszonych, z dniem 1 września 2018 r. zmienił zajmowane stanowisko na stanowisko adiunkta, Kierownika Zakładu Sterowania Siecią;
9. Pan ██████████ – zajmujący stanowisko adiunkta, z dniem 1 września 2018 r. zmienił zajmowane stanowisko na stanowisko adiunkta, Kierownika Zespołu Cyberbezpieczeństwa i Aplikacji Mobilnych;
10. Pani ██████████ – zajmująca stanowisko głównego specjalisty badawczo-technicznego, Kierownika Działu Akademia NASK, z dniem 1 sierpnia 2018 r. zmieniła zajmowane stanowisko na stanowisko głównego specjalisty badawczo-technicznego, doradcy Dyrektora NASK ds. Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego.

(Dowód: akta kontroli str. 3920, 7262)

Zgodnie z § 10 *Statutu*, zatrudnienie pracownika naukowego jest poprzedzone konkursem. Dyrektor Instytutu ogłasza konkurs oraz powołuje komisję do przeprowadzenia konkursu na stanowisko pracownika naukowego, w tym do oceny formalnej ofert złożonych przez kandydatów oraz przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego.

W okresie objętym kontrolą w NASK zostały przeprowadzone dwa konkursy na stanowiska pracowników naukowych – asystenta (2 etaty) w Zakładzie Biometrii¹⁸⁷ oraz adiunkta w Pionie Badań i Rozwoju¹⁸⁸. Obydwa konkursy były poprzedzone wydaniem zarządzenia Dyrektora NASK¹⁸⁹ i składały się z dwóch etapów. Etap pierwszy to ocena ofert według kryterium

---

¹⁸⁷ Ogłoszenie konkursowe nr ref. KPNA0118.

¹⁸⁸ Ogłoszenie konkursowe nr ref. KPNA0818.

¹⁸⁹ Zarządzenie nr 333 Dyrektora NASK z dnia 5 stycznia 2018 r. w sprawie konkursu na stanowisko pracownika naukowego – asystenta w Zakładzie Biometrii NASK oraz zarządzenie nr 362 Dyrektora NASK z dnia 28 sierpnia

spełniania wymagań formalnych określonych w ogłoszeniu, natomiast kolejny etap to przeprowadzenie rozmów kwalifikacyjnych z kandydatami i wyłonienie najlepszego kandydata. Z postępowań konkursowych zostały sporządzone Protokoły prac Komisji Konkursowej kolejno z dnia 31 stycznia 2018 r. oraz 19 września 2018 r., a Rada Naukowa Uchwałą nr 9 i 10 z dnia 15 czerwca 2018 r. oraz Uchwałą nr 3 z dnia 12 kwietnia 2019 r. pozytywnie zaopiniowała wybór kandydatów na wyżej wymienione stanowiska.

Ogłoszenia o obu konkursach, zgodnie z art. 43 ust. 6 ustawy o *instytutach badawczych*, zostały zamieszczone na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Z wyjaśnień Kierownictwa Instytutu¹⁹⁰ wynika natomiast, że „ogłoszenie było również publikowane na stronie internetowej Komisji Europejskiej w europejskim portalu dla mobilnych naukowców, jednak po zalogowaniu do naszego profilu nie mamy dostępu do archiwalnych ogłoszeń”. **Dobłą praktyką byłoby zatem, rzetelne udokumentowanie faktu przekazania Komisji Europejskiej kolejnych ogłoszeń oraz przechowywanie stosownych potwierdzeń w dokumentacji Instytutu.**

Stwierdzono, że w ogłoszeniu o konkursie na stanowisko pracownika naukowego – asystenta w Zakładzie Biometrii wskazano dwa różne numery ogłoszenia, w tym błędny numer: KPNA1217, co stanowi **uchybiecie**.

(Dowód: akta kontroli str. 3020-3038, 3268-3302, 3787-3788, 3850-3851, 3946-3951)

IV. Oceny okresowe dorobku naukowego i technicznego pracowników naukowych i badawczo-technicznych

Zgodnie z zapisami ustawy o *instytutach badawczych* pracownicy naukowcy i badawczo-techniczni podlegają ocenom okresowym nie rzadziej niż raz na 4 lata¹⁹¹. Tryb oceny okresowej określa regulamin ustanowiony przez Dyrektora.

W okresie objętym kontrolą zasady przeprowadzania ocen okresowych dorobku naukowego i technicznego pracowników naukowych i badawczo-technicznych NASK były określone w następujących aktach wewnętrznych:

- *Regulaminie trybu oceny okresowej dorobku naukowego i technicznego pracowników naukowych NASK* (dalej: Regulamin oceny pracowników naukowych) wprowadzonym zarządzeniem nr 195 Dyrektora NASK z dnia 20 stycznia 2012 r.;
- *Regulaminie trybu oceny okresowej dorobku badawczo-technicznego pracowników badawczo-technicznych NASK* (dalej: Regulamin oceny pracowników badawczo-technicznych) wprowadzonym zarządzeniem nr 223 Dyrektora NASK z dnia 23 września 2013 r.;

2018 r. w sprawie konkursu na stanowisko pracownika naukowego – adiunkta w Pionie Badań i Rozwoju.

¹⁹⁰ Pismo Zastępcy Dyrektora NASK ds. Naukowych z dnia 13 stycznia 2020 r., znak: ZAW.0500.1.2019/MWI RE: NASK/N40369483.

¹⁹¹ Art. 44 ust. 4 oraz art. 50 ustawy o *instytutach badawczych*.

- *Zasadach przeprowadzania okresowej oceny dorobku naukowego i technicznego pracowników naukowych i badawczo-technicznych NASK (dalej: Zasady dokonywania oceny), uchwalonych przez Radę Naukową NASK na mocy Uchwały nr 5 z dnia 25 listopada 2011 r. oraz zmienionych Uchwałą nr 3 Rady Naukowej NASK z dnia 6 grudnia 2013 r.*

Zgodnie z postanowieniami wyżej wymienionych regulaminów, wykonanie ocen okresowych dorobku naukowego i technicznego pracowników naukowych i badawczo-technicznych NASK powierzone zostało Komisji ds. oceny¹⁹². Stosownie do § 2 ust. 1 Regulaminu oceny pracowników naukowych, *termin dokonania okresowej oceny dorobku wyznacza Dyrektor NASK w drodze Zarządzenia, które jest doręczane Przewodniczącemu Rady Naukowej*. Ustalono, że Dyrektor NASK¹⁹³ wyznaczył termin przeprowadzenia przedmiotowej oceny do dnia 15 lutego 2019 r., natomiast ocena została przeprowadzona w dniu 26 lutego 2019 r. Tym samym nie dochowano terminu dokonania ocen okresowych dorobku naukowego i technicznego pracowników naukowych wyznaczonego przez Dyrektora NASK, co stanowi **uchybiecie**.

Zastępca Dyrektora NASK ds. Naukowych w pisemnych wyjaśnieniach¹⁹⁴ poinformowała, że Komisja ds. oceny „*dokonyje oceny dorobku po wcześniejszym przekazaniu przez ocenianych kompletu niezbędnych dokumentów. Wobec faktu, że jeden z przełożonych pracownika naukowego dokonał jego oceny w dniu 20.02.2019 r. Komisja nie mogła przeprowadzić oceny w terminie wyznaczonym Zarządzeniem 378*”, wskazując jednocześnie, iż „*dokonanie oceny przez Komisję w innym terminie niż przewidywany Zarządzeniem 378 nie rodzi żadnych konsekwencji i nie miało wpływu na termin posiedzenia Rady Naukowej*”.

W toku prowadzonych czynności kontrolnych dokonano analizy dokumentacji dotyczącej przeprowadzonych ocen okresowych pracowników naukowych i badawczo-technicznych Instytutu. Ustalono, że w okresie objętym kontrolą ocenie zostało poddanych trzech pracowników naukowych NASK. Oceny dokonywała 5-osobowa Komisja ds. oceny, w skład której weszli członkowie Rady Naukowej NASK. Pracownicy podlegający ocenie złożyli wypełnione *Karty oceny pracownika naukowego/naukowo-technicznego NASK*, których wzory zostały opracowane przez Komisję. Po analizie kwestionariuszy oraz zapoznaniu się z opiniami przełożonych ocenianych pracowników zawartych w formularzach *Ocena pracownika naukowego/badawczo-technicznego NASK*, Komisja ds. oceny w dniu 26 lutego 2019 r. przyznała następujące oceny: prof. dr hab. ██████████ – dorobek poniżej oczekiwanego, dr inż. ██████████ oraz dr hab. inż. ██████████ – dorobek zgodny z oczekiwaniem.

Po dokonaniu ocen, Przewodniczący Komisji ds. oceny sporządził *Sprawozdanie Komisji ds. oceny dorobku naukowego i technicznego pracowników naukowych i badawczo-technicznych*

---

¹⁹² Zgodnie z § 1 ust. 2 Regulaminu trybu oceny okresowej dorobku naukowego i technicznego pracowników naukowych NASK, Rada Naukowa NASK może powierzyć wykonanie Oceny Dorobku Komisji ds. oceny dorobku naukowego i technicznego pracowników naukowych NASK (Komisja ds. oceny).

¹⁹³ Zarządzenie nr 378 z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie dokonania oceny pracowników naukowych NASK.

¹⁹⁴ Pismo z dnia 13 stycznia 2020 r., znak: ZAW.0500.1.2019/MWI RE: NASK/N40369235.

NASK. Na 58. posiedzeniu w dniu 12 kwietnia 2019 r., Rada Naukowa NASK zaakceptowała ocenę dorobku naukowego i technicznego wyżej wymienionych pracowników NASK.

Ustalono, że jeden z ocenianych pracowników, Pan [REDAKTOWANE], odwołał się od oceny Komisji ds. oceny. W piśmie z dnia 10 maja 2019 r. Przewodniczący Rady Naukowej NASK poinformował o braku podstaw do zmiany uprzednio dokonanej oceny dorobku naukowego i technicznego.

Stosownie do zapisów § 5 ust. 1 i 2 Regulaminu oceny pracowników naukowych, uchwały Komisji ds. Oceny w sprawie oceny dorobku każdego ocenianego pracownika są przekazywane, niezwłocznie po ich powzięciu, Zastępcy Dyrektora NASK ds. Naukowych, który zapoznaje ocenianego pracownika naukowego z dokonaną oceną i wręcza mu uchwałę, o której mowa powyżej wraz z pouczeniem o przysługującym prawie odwołania i sposobie oraz terminie jego wniesienia. Natomiast w myśl § 6 Regulaminu oceny pracowników naukowych, uchwały w sprawie oceny dorobku dołączane są do akt osobowych pracownika. Stwierdzono, że do akt osobowych żadnego z ocenianych pracowników nie dołączono stosownej uchwały w sprawie oceny dorobku naukowego. Do akt osobowych Pani [REDAKTOWANE] oraz Pana [REDAKTOWANE] zostały dołączone formularze: *Karta oceny pracownika naukowego/naukowo-technicznego NASK* oraz *Ocena pracownika naukowego/badawczo-technicznego NASK*, natomiast akta osobowe Pana [REDAKTOWANE] nie zawierały żadnych dokumentów dotyczących przeprowadzonej oceny.

Dyrektor NASK w pisemnych wyjaśnieniach¹⁹⁵ poinformował, że „(...) dla każdego ocenianego pracownika została sporządzona ocena indywidualna podpisywana przez członków Komisji. Pracownicy zostali zapoznani z proponowanymi ocenami oraz zostali również poinformowani o możliwości odwołania się od zaproponowanej oceny (...)” oraz w załączeniu przekazał pisma z dnia 22 marca 2019 r., z treści których wynikało, iż Pani [REDAKTOWANE] oraz Panu [REDAKTOWANE] zostały przekazane „uchwały Komisji ds. Oceny w sprawie Oceny Dorobku” wraz z pouczeniem o prawie odwołania się od uchwały do Przewodniczącego Rady Naukowej NASK w terminie 14 dni od dnia otrzymania ww. uchwały Komisji. Odnośnie powyższego Zastępcy Dyrektora NASK ds. Cyberbezpieczeństwa i Innowacji¹⁹⁶ wyjaśnił, że „pismami z 22 marca 2019 r. oraz 3 kwietnia 2019 r. pracownikom naukowym zostały przekazane dokumenty pn. *Oceny pracowników naukowych – propozycje oceny indywidualnej. W tytule przedmiotowych dokumentów, poprzez niedopatrzenie nie użyto sformułowania „uchwała” dot. oceny ..., na który powołano się w treści pism i który wynika z brzmienia samego Regulaminu. Przedmiotowe dokumenty dot. ocen indywidualnych dorobku każdego z ocenianych pracowników były podpisane przez członków Komisji”.*

Analiza dokumentów wykazała, że o ile Pani [REDAKTOWANE] potwierdziła otrzymanie ww. pisma w dniu 10 kwietnia 2019 r., to w przypadku Pana [REDAKTOWANE] odbiór pisma został potwierdzony jedynie podpisem, złożonym w sposób niepozwalający na

¹⁹⁵ Pismo z dnia 20 stycznia 2020 r., znak: ZAW.0500.1.2019/MWI-MŻ RE: NASK/N40369235 oraz NASK/N40369483.

¹⁹⁶ Pismo z dnia 31 stycznia 2020 r., znak: ZAW.0500.1.2019/MWI RE: NASK/N40372780.

identyfikację osoby, która dokonała tej czynności, bez wskazania daty jego odbioru. Ponadto w ww. pisemnych wyjaśnieniach Zastępca Dyrektora NASK ds. Cyberbezpieczeństwa i Innowacji poinformował, że „W odniesieniu do Pana ██████████ w NASK PIB nie odnaleziono pisma przekazującego przedmiotową Ocena, niemniej (...) Ocena ta została mu przekazana”. Tym samym Instytut nie dysponuje żadnymi dokumentami potwierdzającymi czy, kiedy i w jaki sposób pracownik został zapoznany z przeprowadzoną oceną dorobku naukowego i technicznego, co stanowi **uchybiecie**.

Ponadto formularz *Oceny pracownika naukowego/badawczo-technicznego*, o którym mowa w wyjaśnieniach, i który został załączony do akt osobowych dwóch ocenianych pracowników naukowych, jest dokumentem zawierającym opinię przełożonego pracownika naukowego wraz z opisem jego oczekiwań. Natomiast formularz *Karty oceny pracownika naukowego/naukowo-technicznego NASK* wypełnia podlegający ocenie pracownik, a następnie przekazuje do zaopiniowania przełożonemu oraz Komisji ds. Oceny. Tym samym w ocenie Zespołu kontrolnego, są to dokumenty służące do dokonania m.in. na ich podstawie oceny na późniejszym etapie prac Komisji ds. Oceny, nie mogą być natomiast uznane za dokument będący odzwierciedleniem ostatecznej oceny dokonywanej przez Komisję, tj. podjętej uchwały, o której mowa w Regulaminie oceny pracowników naukowych. Natomiast ostatnia część formularza *Karty oceny pracownika naukowego/naukowo-technicznego NASK*, pn. Wniosek Komisji, winna zostać uzupełniona i podpisana przez członków Komisji ds. Oceny oraz opatrzona datą. Stwierdzono, że w kartach oceny dotyczących Pani ██████████ oraz Pana ██████████ znalazła się adnotacja „Wniosek Komisji ds. Oceny w załączeniu” podpisana przez dwóch członków Komisji ds. Oceny – Przewodniczącego oraz Sekretarza, bez wskazania daty sporządzenia adnotacji. Tym samym znajdujące się w teczkach zawierających akta osobowe tych pracowników dokumenty pn. *Ocena pracowników naukowych – propozycja oceny indywidualnej*, są to załączniki do ww. formularza. Reasumując powyższe ustalenia, brak sporządzenia stosownych uchwał Komisji ds. Oceny w sprawie oceny dorobku naukowego i technicznego każdego z ocenianych pracowników oraz brak dołączenia ich do akt osobowych pracowników, należy uznać za **uchybiecie**.

W toku kontroli dokonano analizy teczek zawierających akta osobowe wszystkich pracowników naukowych i badawczo-technicznych NASK zatrudnionych w Instytucie w okresie objętym kontrolą¹⁹⁷. Stwierdzono, że dwóch pracowników naukowych¹⁹⁸ nie zostało poddanych ocenie dorobku naukowego i technicznego od początku zatrudnienia w NASK, tj. od 2015 r. Wobec ustawowego obowiązku wynikającego z art. 44 ust. 4 ustawy *o instytutach badawczych*, nieprzeprowadzenie ocen okresowych dorobku naukowego i technicznego pracowników Instytutu stanowi **nieprawidłowość**.

Stosownie do § 1 ust. 3 i 4 Regulaminu oceny pracowników naukowych, *ocena dorobku pracowników naukowych zatrudnionych na stanowisku profesora zwyczajnego i stanowisku pro-*

---

¹⁹⁷ Stan na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz 30 czerwca 2019 r.

¹⁹⁸ ██████████ oraz ██████████

fesora nadzwyczajnego dokonywana jest nie rzadziej niż raz na 4 lata, natomiast zatrudnionych na stanowisku asystenta i adiunkta nie rzadziej niż raz na 2 lata. Natomiast stosownie do § 1 ust. 1 Regulaminu oceny pracowników badawczo-technicznych, ocena dorobku pracowników badawczo-technicznych dokonywana jest nie rzadziej niż raz na 2 lata. Ustalono, że zgodnie z postanowieniami ww. regulaminów, oceny dorobku naukowego i technicznego 18 pracowników NASK¹⁹⁹ powinny być dokonane w 2018 r. Oceny nie zostały przeprowadzone do końca okresu objętego kontrolą, co należy uznać za **nieprawidłowość**.

Dyrektor NASK w pisemnych wyjaśnieniach²⁰⁰ poinformował, że „11 pracowników (...) rozpoczęło zatrudnienie na stanowisku naukowym odpowiednio w 2016, 2017 bądź 2018 r. Zgodnie z nowelizacją ustawy o instytutach badawczych w art. 44 ust. 4 wskazano, że pracownicy naukowcy podlegają ocenom okresowym nie rzadziej niż raz na 4 lata. Wobec powyższego ocena dorobku tych osób będzie przeprowadzona w odpowiednim czasie”. Ponadto w wyjaśnieniach²⁰¹ Zastępca Dyrektora NASK ds. Naukowych poinformowała, że Regulamin oceny pracowników naukowych został zaktualizowany zarządzeniem Dyrektora NASK nr 416 z dnia 10 stycznia 2020 r., a ocena pracowników zostanie przeprowadzona zgodnie z terminem wynikającym z przepisów ustawy o instytutach badawczych i wskazanego zarządzenia. Tym samym w ocenie Zastępcy Dyrektora NASK ds. Naukowych „ustawowy okres 4 lat zostanie zachowany wobec wszystkich w/w pracowników”. Z dalszych informacji przekazanych przez Zastępcę Dyrektora NASK ds. Naukowych wynikało, że Regulamin oceny pracowników badawczo-technicznych „zostanie zaktualizowany Zarządzeniem Dyrektora NASK jeszcze w styczniu 2020 roku”. Biorąc pod uwagę przekazane wyjaśnienia Zespół kontrolny uznał, że przyczyny braku przeprowadzenia ocen okresowych dorobku naukowego i technicznego pracowników naukowych i badawczo-technicznych NASK w terminach określonych w regulaminach oraz ustawie o instytutach badawczych nie zostały wyjaśnione, natomiast uchwalenie nowych regulaminów regulujących tryb przeprowadzania ocen dorobku naukowego i technicznego pracowników naukowych i badawczo-technicznych NASK w trakcie trwania czynności kontrolnych lub bezpośrednio po ich zakończeniu pozostaje bez wpływu na zaistnienie wskazanych nieprawidłowości w okresie objętym kontrolą.

(Dowód: akta kontroli str. 1905-1909, 2206-2221, 2225-2228, 2853-2858, 2861-2893, 2905-2906, 3018, 3061-3120, 3128-3158, 3797-3798, 3852-3856, 4610-4642, 7489-7495, 7510-7513, 7833)

V. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w NASK

Tematykę dotyczącą ZFŚS w okresie objętym kontrolą regulowało zarządzenie nr 191 Dyrektora NASK z dnia 22 listopada 2011 r., natomiast od dnia 30 listopada 2018 r. zarządzenie nr

¹⁹⁹ ██████████, ██████████ – zatrudniony na stanowisku pracownika naukowego do dnia 31 grudnia 2018 r., ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████ – pracownik badawczo-techniczny do dnia 30 września 2018 r., od 1 października 2018 r. pracownik naukowy, ██████████.

²⁰⁰ Pismo z dnia 18 grudnia 2019 r. znak: ZAW.0500.1.2019/MWI RE:NASK/N40367049.

²⁰¹ Pismo z dnia 17 stycznia 2020 r. znak: ZAW.0500.1.2019/MWI RE: NASK/N40369235 oraz NASK/N40369483.

375 Dyrektora NASK z dnia 30 listopada 2018 r., dotyczące ustalenia *Regulaminu ZFŚS w NASK*. Środki ZFŚS, zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy o ZFŚS, gromadzone były na odrębnym rachunku bankowym. Zgodnie z zapisami regulaminów, w okresie objętym kontrolą środkami ZFŚS administrował Dyrektor NASK; natomiast obsługę administracyjną i finansową sprawowały odpowiednio komórka organizacyjna odpowiedzialna w NASK za prowadzenie spraw osobowych oraz Zespół Księgowości NASK.

Środki finansowe ZFŚS Instytutu mogły być przeznaczone na działalność socjalną, tj. świadczone przez NASK usługi na rzecz różnych form wypoczynku, działalności kulturalno-oświatowej oraz sportowo-rekreacyjnej, udzielanie pomocy materialnej, rzeczowej lub finansowej, a także zwrotnej lub bezzwrotnej pomocy na cele mieszkaniowe na warunkach określonych umową.

Ponadto środki ZFŚS mogły być przeznaczone na udzielenie przez NASK pożyczek na cele mieszkaniowe, tj.:

- a) uzupełnienie wkładu budowlanego na mieszkanie,
- b) zakup mieszkania lub domu jednorodzinnego,
- c) adaptację pomieszczenia na cele mieszkaniowe,
- d) remont lub modernizację mieszkania lub domu.

Osobami uprawnionymi do korzystania ze świadczeń ZFŚS Instytutu byli:

- 1) pracownicy NASK,
- 2) byli pracownicy NASK, których stosunek pracy ustał w związku z przejściem na emeryturę albo rentę,
- 3) niepełnoletnie dzieci osób wymienionych w pkt 1 i 2,
- 4) niepełnoletnie dzieci pracowników zmarłych w okresie zatrudnienia w NASK.

Świadczenia (zapomogi pieniężne, świadczenia rzeczowe i finansowe, zwrot kosztów biletów na działalność kulturalno-rozrywkową, zwrot kosztów korzystania z zajęć sportowych i rekreacyjnych oraz pożyczki na cele mieszkaniowe) były udzielane na pisemny wniosek osoby uprawnionej lub odpowiednio na podstawie deklaracji uczestnictwa w programie Multisport. Wnioski dotyczące przyznania świadczenia z ZFŚS (zapomogi pieniężne, świadczenia rzeczowe i finansowe oraz pożyczki na cele mieszkaniowe) opiniowane były przez Komisję do spraw świadczeń z ZFŚS powołaną przez Dyrektora NASK²⁰². Pozostałe wnioski były weryfikowane podczas składania wniosków przez pracowników komórki organizacyjnej odpowiedzialnej w NASK za prowadzenie spraw osobowych oraz podczas ich wypłaty. Ostateczną decyzję

---

²⁰² Zgodnie z § 16 Regulaminów ZFŚS w NASK, w skład Komisji do spraw świadczeń z ZFŚS wchodzi trzech pracowników wyznaczonych przez Dyrektora NASK oraz przewodniczący Związku Zawodowego Pracowników NASK. Komisja została powołana Decyzją Dyrektora NASK z dnia 18 maja 2017 r. w sprawie składu Komisji do spraw świadczeń socjalnych w NASK.

dotyczącą przyznania świadczenia podejmował Dyrektor NASK lub osoba przez niego upoważniona.

Przyznawanie ulgowych usług i świadczeń oraz wysokość dopłat z ZFŚS w NASK, zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o ZFŚS, uzależnione było od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z funduszu. Sytuacja materialna osoby uprawnionej do korzystania z funduszu była określana na podstawie oświadczenia składanego wraz z pierwszym w danym roku kalendarzowym wnioskiem o przyznanie któregośkolwiek ze świadczeń. Podstawę do ustalenia wysokości wszelkich świadczeń i dopłat z ZFŚS stanowił średni miesięczny dochód²⁰³ na osobę w rodzinie, z sześciu miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o przyznanie świadczenia.

Od 30 listopada 2018 r. środki ZFŚS mogły być przeznaczone na dwa nowe świadczenia, tj. zdrowotny zasiłek pieniężny dla emeryta, którego wysokość uzależniona była od dochodu brutto na osobę w rodzinie oraz zdrowotny zasiłek pieniężny dla rencisty, udzielany w formie pomocy finansowej lub rzeczowej indywidualnie dostosowanej do potrzeb tych osób. Zasiłek był udzielany na pisemny wniosek osoby uprawnionej. Ponadto w wyjątkowych sytuacjach, NASK lub zakładowa organizacja związkowa mogła w imieniu emeryta albo rencisty wystąpić z wnioskiem o przyznanie świadczenia dotyczącego zasiłku.

Zespół kontrolny zwrócił uwagę, że o ile w zapisach § 8 ust. 1a Regulaminu ZFŚS NASK wprost wskazano, że w przypadku świadczenia dla emerytów „*warunkiem otrzymania zdrowotnego zasiłku pieniężnego jest złożenie wniosku o przyznanie zasiłku i oświadczenia o dochodzie brutto na osobę w rodzinie*”, a także określono wzór wniosku stanowiący załącznik nr 3a do Regulaminu, to w przypadku świadczenia dla rencistów Regulamin zawiera jedynie informację o możliwości wystąpienia w wyjątkowych sytuacjach przez NASK lub zakładową organizację związkową, w imieniu rencisty, z wnioskiem o przyznanie świadczenia dotyczącego zasiłku. W pisemnych wyjaśnieniach Dyrektor NASK²⁰⁴ poinformował, że renciści mogą wystąpić z pisemnym wnioskiem o przyznanie świadczenia, o którym mowa w § 8 ust. 1b Regulaminu, niemniej jednak w ocenie Zespołu kontrolnego, dla jednoznaczności zapisów, **należy rozważyć uzupełnienie treści Regulaminu ZFŚS o wskazanie w jaki sposób renciści mogą występować o przyznanie zasiłku zdrowotnego oraz opracowanie i udostępnienie wzoru stosownego wniosku.**

Ponadto stwierdzono, że w § 2 Regulaminów ZFŚS w NASK wskazano nieaktualny publikator rozporządzenia w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, co stanowi uchybienie.

Kontroli poddano dokumentację dotyczącą wydatkowania środków z ZFŚS w 2018 r. i I półroczu 2019 r. Na podstawie przekazanych zestawień²⁰⁵ dotyczących wypłaconych pracownikom

---

²⁰³ Wraz ze zmianą Regulaminu ZFŚS, od 30 listopada 2018 r. zasady doprecyzowano poprzez ujęcie w oświadczeniu dochodu brutto przypadającego na osobę w rodzinie.

²⁰⁴ Pismo z dnia 27 stycznia 2020 r., znak: ZAW.0500.1.2019/MWI-MŻ RE: NASK/N40372558.

²⁰⁵ Pismo z dnia 13 stycznia 2020 r., znak: ZAW.0500.1.2019/MWI RE: NASK/N40369235, Zestawienia wygenerowane w systemie księgowym TETA dotyczące wypłat świadczeń socjalnych dla pracowników NASK w okresie

Instytutu świadczeń z ZFŚS w 2018 r. (na łączną kwotę 702 873,61 zł) i I półroczu 2019 r. (na łączną kwotę 62 019,42 zł), dokonano wyboru w sposób losowy 5% pracowników z każdego zestawienia, tj. dokumentację kolejno 26 i 4 spraw dotyczących następujących świadczeń socjalnych:

- 1) Zapomogi, pomoc rzeczowa i finansowa²⁰⁶ – analizie poddano 1 wniosek, co stanowiło 20% złożonych w 2018 r. wniosków;
- 2) Dofinansowanie do działalności kulturalno-rozrywkowej i zajęć sportowych – analizie poddano 17 wniosków (w tym 11 deklaracji Multisport), co stanowiło 6% złożonych w 2018 r. wniosków oraz 4 wnioski (w tym 1 deklaracja TAI-CHI) złożone w 2019 r., co stanowiło 5% wniosków;
- 3) Świadczenie świąteczne – analizie poddano 25 wypłat, co stanowi 5% udzielonych świadczeń.

(Dowód: akta kontroli str. 497-499, 3795, 3801-3812, 4643-4646)

Stwierdzono, że oświadczenia i wnioski składane były na wymaganych formularzach i zawierały niezbędne informacje. Do wniosków dołączane były wymagane załączniki, np. bilety wstępu, karnety, faktury dotyczące wydarzeń kulturalnych lub zajęć sportowych.

Analiza dokumentów wykazała, że w przypadku jednego pracownika²⁰⁷ w 2018 r. nie zostało złożone wymagane oświadczenie o sytuacji materialnej osoby uprawnionej do korzystania ze świadczeń ZFŚS. Z dokumentacji wynika, że deklaracja uczestnictwa w programie Multisport została złożona w dniu 11 maja 2016 r., natomiast stosownie do § 7 ust. 2 Regulaminu ZFŚS wprowadzonego zarządzeniem nr 191 Dyrektora NASK, *oświadczenie traci ważność na koniec roku kalendarzowego, w którym zostało złożone*, tym samym pracownik na początku 2018 r. był obowiązany do złożenia nowego oświadczenia. Świadczenie z ZFŚS zostało przyznane pomimo braku wymaganego oświadczenia pracownika, co stanowi **uchybiecie**.

Ponadto ustalono, że 13 wniosków o wypłatę świadczenia z ZFŚS²⁰⁸ dotyczących dofinansowania do działalności kulturalno-rozrywkowej w miejscu adnotacji „data i podpis Dyrektora NASK” nie zawierały daty akceptacji osoby upoważnionej do akceptacji wniosków w imieniu Dyrektora NASK. Natomiast 1 wniosek²⁰⁹ poza brakiem daty akceptacji został również opatrzone podpisem osoby akceptującej wniosek, złożonym w sposób niepozwalający na identyfikację osoby, która dokonała tej czynności.

Stwierdzono, że poddany kontroli wniosek²¹⁰ o wypłatę świadczenia z ZFŚS dotyczący pomocy dla osób w trudnych warunkach życiowych, rodzinnych i materialnych nie zawierał

---

objętym kontrolą.

²⁰⁶ Zapomogi – 4 wnioski, Pomoc rzeczowa i finansowa – 1 wniosek.

²⁰⁷ Nr ewid.: 1859.

²⁰⁸ Nr ewid.: 2864, 2858, 1818, 0921, 0990, 1688, 1549, 2952, 1839, 3043, 1170, 2840, 0929.

²⁰⁹ Nr ewid.: 0929.

²¹⁰ Nr ewid.: 1839.

daty akceptacji Dyrektora NASK. Ponadto pomimo, że pracownik nie przedłożył żadnych dokumentów potwierdzających okoliczności przedstawione we wniosku, Decyzją Dyrektora NASK, przyznane zostało świadczenie w wysokości czterokrotności maksymalnej kwoty świadczenia wskazanej w Regulaminie²¹¹, co należy uznać za **nieprawidłowość**. W pisemnych wyjaśnieniach Dyrektor NASK²¹² poinformował, że „zapomoga we wnioskowanej kwocie została przyznana Decyzją Dyrektora NASK na podstawie pozytywnej opinii Komisji Socjalnej”.

Kontroli poddano dokumentację dotyczącą wszystkich przyznanych w okresie objętym kontrolą świadczeń z ZFŚS dla emerytów i rencistów, udzielanych w związku z koniecznością ponoszenia wydatków związanych z długotrwałą lub uciążliwą lub nawracającą chorobą lub z pogarszaniem się stanu zdrowia wynikającego z wieku oraz wynikających z ich sytuacji materialnej i życiowej. Ustalono, że w 2018 r. złożonych zostało 5 wniosków o przyznanie zasiłku zdrowotnego dla emerytów na łączną kwotę 14 000,00 zł, natomiast w I połowie 2019 r. 2 wnioski na łączną kwotę 4 200,00 zł. Analiza dokumentów wykazała, że spośród 7 wniosków złożonych w okresie objętym kontrolą, 5 z nich²¹³ w miejscu adnotacji „data i podpis Dyrektora NASK” nie zawierało daty akceptacji wniosku przez Dyrektora NASK.

Wszystkie poddane kontroli wnioski o wypłatę świadczenia z ZFŚS, dotyczące dofinansowania do działalności kulturalno-rozrywkowej oraz przyznania zasiłku zdrowotnego dla emerytów, opatrzone były podpisami osób w sposób, który nie pozwalał na identyfikację osoby dokonującej ich weryfikacji księgowej, bądź potwierdzającej dokonanie wypłaty świadczenia.

(Dowód: akta kontroli str. 3952-3968, 4318-4348, 4352-4524, 4765-4772, 7510)

Kontroli poddano także dokumentację wszystkich udzielonych w okresie objętym kontrolą pożyczek na cele mieszkaniowe. W 2018 r. udzielonych zostało 13 pożyczek mieszkaniowych, natomiast w I półroczu 2019 r. 5 pożyczek. Analiza dokumentów wykazała, że spośród wszystkich złożonych w kontrolowanym okresie wniosków, 2 z nich²¹⁴ nie zawierały informacji, na jaki cel pożyczka ma zostać udzielona, a wnioskodawcy nie zostali wezwani do uzupełnienia tych danych, co stanowi **uchybiecie**. 16 wniosków²¹⁵ w miejscu adnotacji „Decyzja Dyrektora NASK” nie zawierało daty wyrażenia zgody na udzielenie pożyczki. Natomiast w przypadku 1 wniosku²¹⁶ pożyczka została udzielona, pomimo że wniosek został opatrzony w miejscu przeznaczonym na podpis Dyrektora NASK podpisem złożonym w sposób niepozwalający na identyfikację osoby, która dokonała tej czynności, bez informacji o wyrażeniu zgody na udzielenie pożyczki bądź jej braku. Ponadto wszystkie wnioski zostały zaopiniowane przez

²¹¹ Zgodnie z § 8 ust. 3 Regulaminu ZFŚS w NASK, jednorazowa wysokość świadczeń – pomocy rzeczowej i finansowej dla osób w szczególnie trudnych warunkach życiowych, rodzinnych i materialnych, nie może być wyższa niż 3 000,00 zł.

²¹² Pismo z dnia 27 stycznia 2020 r., znak: ZAW.0500.1.2019/MWI-MŻ RE: NASK/N40372558.

²¹³ [REDAKTOWANE]

²¹⁴ [REDAKTOWANE]

²¹⁵ [REDAKTOWANE]

[REDAKTOWANE]

[REDAKTOWANE]

²¹⁶ [REDAKTOWANE]

niepełny skład Komisji do spraw świadczeń z ZFŚS, a 3²¹⁷ nie zawierały daty zaopiniowania wniosków przez Komisję.

Stwierdzono, że 3 umowy pożyczki²¹⁸ zostały opatrzone podpisami osób zawierających umowę w imieniu NASK w sposób, który nie pozwalał na ich identyfikację, a 2 umowy²¹⁹ zostały opatrzone podpisami osób, w sposób który nie pozwalał na identyfikację jednej z tych osób. Żadna z zawartych w kontrolowanym okresie umów pożyczki nie została opatrzona parafami osób będących stronami umowy; podpisy znajdują się jedynie na ostatniej stronie umów. Opatrywanie umów pożyczek z ZFŚS podpisami osób w sposób uniemożliwiający ich identyfikację oraz brak paraf na wszystkich jej stronach, należy uznać za **uchybiecie**.

Ponadto w 2018 r. decyzją Dyrektora NASK, jedna pożyczka na cele mieszkaniowe została udzielona niezgodnie z zapisem § 10 ust. 6 Regulaminu ZFŚS w NASK wprowadzonego zarządzeniem nr 191 Dyrektora NASK, tj. przed upływem 6 miesięcy od dokonania spłaty poprzedniej pożyczki, a decyzja o jej przyznaniu nie została uzasadniona ani udokumentowana sytuacją życiową, rodzinną i materialną pracownika, co stanowi **uchybiecie**. Jedna pożyczka²²⁰ na cele mieszkaniowe została częściowo umorzona z uwagi na ustanie stosunku pracy oraz sytuację materialną pożyczkobiorcy.

(Dowód: akta kontroli str. 4227-4317, 4351-4524, 7260-7261, 7496-7509)

Biorąc pod uwagę ustalenia Zespołu kontrolnego stwierdzić należy, że nie wszystkie wnioski o wypłatę świadczenia z ZFŚS, które zostały poddane kontroli, były rzetelnie i kompletnie wypełniane na etapie ich rozpatrywania i akceptacji oraz wypłaty środków. Brak dat akceptacji wniosków przez Dyrektora bądź osobę upoważnioną oraz zaopiniowania przez Komisję do spraw świadczeń socjalnych w NASK, brak wpisania informacji o wyrażeniu zgody bądź jej braku na udzielenie świadczenia przez Dyrektora NASK, a także opatrywanie wniosków podpisami pracowników dokonujących poszczególnych czynności w sposób, który nie pozwalał na ich identyfikację, stanowi **uchybiecie**.

W toku kontroli ustalono również, że w 2018 r. środki finansowe ZFŚS zostały przeznaczone na świadczenie świąteczne wypłacone 523 pracownikom Instytutu w łącznej wysokości 487 126,50 zł. Zgodnie z § 8 ust. 1 lit. f Regulaminu ZFŚS środki funduszu mogły być przeznaczone na zakup paczek świąteczno-noworocznych dla dzieci pracowników lub byłych pracowników NASK, albo stosownie do § 8 ust. 1 lit. g ww. Regulaminu, na finansowanie, w miarę posiadanych środków, innej pomocy materialnej dla pracowników. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Dyrektora NASK²²¹, cyt.: „w okresie objętym kontrolą nie przyznano i nie przekazano paczek świąteczno-noworocznych dla dzieci pracowników NASK. Wypłacono je-

---

²¹⁷ ██████████

²¹⁸ Umowy nr: 2/2018, 3/2018, 1/2019.

²¹⁹ Umowy nr: 7/2018, 9/2018.

²²⁰ Wniosek o umorzenie z dnia 22 marca 2018 r. negatywnie zaopiniowany przez Komisję Socjalną NASK, jednakże decyzją Dyrektora NASK umorzono 50% kwoty pozostałej do spłaty.

²²¹ Pismo z dnia 20 stycznia 2020 r., znak: ZAW.0500.1.2019/MWI-MŻ RE: NASK/N40372235.

*dyńie świadczenie świąteczne, które przyznane zostało pracownikom”, a dotychczas świadczenie wskazane w § 8 ust. 1 lit. g, „nie zostało przyznane”. Biorąc pod uwagę powyższe należy uznać, że w 2018 r. środki finansowe ZFŚS na świadczenia świąteczne w łącznej wysokości 487 126,50 zł zostały wydatkowane przez NASK niezgodnie z Regulaminem ZFŚS, co stanowi **nieprawidłowość**.*

(Dowód: akta kontroli str. 3969-3974, 4350, 7496-7509)

W okresie objętym kontrolą w Instytucie działała Komisja do spraw świadczeń socjalnych w NASK wyznaczona Decyzją Dyrektora NASK z dnia 18 maja 2017 r. w składzie: Pan ██████████, Pani ██████████ oraz Pani ██████████. Natomiast członkiem Komisji wskazanym przez Zakładową organizację związkową był Pan ██████████.

W piśmie z dnia 27 stycznia 2020 r.²²², wyjaśniając brak zaopiniowania wniosków o udzielenie świadczenia z ZFŚS przez wszystkich członków Komisji do spraw świadczeń socjalnych w NASK, Dyrektor NASK poinformował, że „w szczególnych przypadkach, np. kiedy jeden z członków Komisji jest na urlopie wypoczynkowym, delegacji bądź z powodu wykonywania ważnych zadań służbowych nie może uczestniczyć w spotkaniu Komisji, wnioski o pożyczkę opiniowane są przez pozostałych członków Komisji Socjalnej. (...) Komisja Socjalna liczyła trzech członków – Pan ██████████, z dniem 14 lutego 2018 r., zdecydował o całkowitym wycofaniu się z prac Komisji”. Ponadto w pisemnych wyjaśnieniach²²³ Zastępca Dyrektora NASK ds. Cyberbezpieczeństwa i Innowacji poinformował, że „na miejsce Pana ██████████ nie wyznaczono nowego członka Komisji. Działanie Komisji w składzie 3 osobowym nie miało wpływu na zdolność do formalnego podejmowania decyzji przez Dyrektora NASK PIB w kwestiach ZFŚS. Niemniej jednak skład Komisji zostanie niezwłocznie uzupełniony”. Do ww. pisma dołączone zostało oświadczenie z dnia 6 lutego 2020 r., zgodnie z którego treścią członek Komisji zrezygnował z udziału w jej pracach z dniem 14 lutego 2018 r., o czym poinformował Dyrektora Instytutu.

Dobłą praktyką powinno być zatem uregulowanie w Regulaminie ZFŚS w NASK kwestii uzupełnienia składu bądź zmiany członka Komisji, m.in. w wyniku ustania stosunku pracy bądź rezygnacji członka Komisji z dalszego udziału w jej pracach. W ocenie Zespołu kontrolnego celowym byłoby także określenie zasad działania i podejmowania decyzji przez Komisję do spraw świadczeń socjalnych w regulaminie Komisji.

(Dowód: akta kontroli str. 4349, 7599, 7715)

VI. Rada Naukowa i jej działalność

Rada Naukowa jest organem stanowiącym, inicjującym, opiniodawczym i doradczym Instytutu w zakresie jego działalności statutowej oraz w sprawach rozwoju kadry naukowej i badawczo-technicznej. Rada Naukowa Instytutu, stosownie do § 8 Statutu, liczy 12 członków: 6

²²² Pismo z dnia 27 stycznia 2020 r., znak: ZAW.0500.1.2019/MWI-MŻ RE: NASK/N40372558.

²²³ Pismo z dnia 10 lutego 2020 r., znak: ZAW.0500.1.2019/MWI RE: NASK/N40374216.

pracowników naukowych i badawczo-technicznych Instytutu oraz 6 osób niebędących pracownikami Instytutu. W skład Rady Naukowej wchodzi także Zastępca Dyrektora NASK ds. Naukowych oraz przedstawiciel Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (zgodnie z art. 30 ust. 5 pkt 1 i 2 ustawy *o instytutach badawczych*).

W okresie objętym kontrolą, w związku z wygaśnięciem kadencji członków Rady Naukowej oraz w celu uzupełnienia wakatu członka Rady Naukowej, przeprowadzone zostały wybory oraz wybory uzupełniające do Rady Naukowej NASK. Wybory zostały przeprowadzone w dniu 27 marca 2019 r. na podstawie:

- Zarządzenia nr 380 Dyrektora NASK z dnia 4 marca 2019 r. *w sprawie przeprowadzenia wyborów uzupełniających do Rady Naukowej NASK i powołania komisji wyborczej*,
- Zarządzenia nr 381 Dyrektora NASK z dnia 6 marca 2019 r. *w sprawie przeprowadzenia wyborów do Rady Naukowej NASK i powołania komisji wyborczej*,
- *Regulaminu wyborów do Rady Naukowej NASK* wprowadzonego zarządzeniem nr 180 Dyrektora NASK z dnia 20 grudnia 2010 r.

W wyborach wyłonieni zostali następujący członkowie Rady Naukowej NASK:

- 1) w grupie pracowników naukowych posiadających stopień naukowy doktora habilitowanego lub tytuł naukowy²²⁴, zatrudnionych w NASK w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż rok od dnia rozpoczęcia procedury powołania rady naukowej: Pan prof. dr hab. inż. [REDAKTOWANE] i Pan prof. dr hab. inż. [REDAKTOWANE] oraz w wyniku wyborów uzupełniających: Pan prof. dr hab. inż. [REDAKTOWANE];
- 2) w grupie pracowników naukowych nieposiadających stopnia naukowego doktora habilitowanego lub tytułu naukowego: Pan dr inż. [REDAKTOWANE] i Pan dr inż. [REDAKTOWANE];
- 3) w grupie pracowników badawczo-technicznych: Pan mgr [REDAKTOWANE] i Pani dr [REDAKTOWANE].

Przewodniczącym Rady Naukowej NASK był Pan prof. dr hab. inż. [REDAKTOWANE], wiceprzewodniczącym Pan prof. dr hab. inż. [REDAKTOWANE], natomiast funkcję sekretarza Rady Naukowej NASK pełniła Pani dr [REDAKTOWANE]. W dokumentacji dotyczącej Rady Naukowej NASK znajdowały się akty powołania wszystkich członków Rady Naukowej.

Rada Naukowa NASK działa na podstawie uchwalonego przez Radę Naukową w dniu 23 sierpnia 2017 r. *Regulaminu Rady Naukowej NASK*. Rada Naukowa jest zwoływana w miarę potrzeby, nie rzadziej niż 2 razy w roku. Posiedzenia Rady Naukowej prowadzi Przewodniczący.

W okresie objętym kontrolą odbyły się cztery posiedzenia Rady Naukowej:

---

²²⁴ Liczba pracowników spełniających wymagania wyniosła 4, więc przekroczyła liczbę należnych miejsc w Radzie określonej w *Statucie*, tym samym stosownie do art. 30 ust. 7 ustawy *o instytutach badawczych* przeprowadzono wybory.

- Posiedzenie 56. w dniu 8 maja 2018 r.;
- Posiedzenie 57. w dniu 15 czerwca 2018 r.;
- Posiedzenie 58. w dniu 12 kwietnia 2019 r.;
- Posiedzenie 59. w dniu 17 czerwca 2019 r.

Ponadto w dniach 31 stycznia 2018 r. oraz 31 lipca 2018 r. Rada Naukowa podjęła Uchwały w trybie obiegowym w sprawie zaopiniowania zmian Regulaminu organizacyjnego NASK.

Na podstawie analizy podjętych przez Radę Naukową uchwał stwierdzono, że uchwały dotyczyły zadań wymienionych w art. 29 ust. 2 ustawy *o instytutach badawczych*, realizowanych przez NASK w badanym okresie.

W wyniku analizy dokumentacji dotyczącej Rady Naukowej NASK stwierdzono **uchybie**, polegające na niepodpisaniu protokołów z posiedzeń Rady Naukowej NASK²²⁵ przez Sekretarza Rady Naukowej NASK Panią Agnieszkę Wrońską. W myśl § 8 ust. 4 *Regulaminu Rady Naukowej NASK*, protokoły z posiedzeń Rady Naukowej są podpisywane przez osobę prowadzącą posiedzenie oraz Sekretarza, natomiast uchwały podjęte przez Radę Naukową są podpisywane przez osobę prowadzącą posiedzenie Rady.

(Dowód: akta kontroli str. 750-753, 1376-1430, 1581-1894, 1910-2189, 2192-2205, 2229, 4648-4670, 4759-4764)

VII. Prace realizowane w ramach działalności podstawowej i w ramach działalności innej niż podstawowa, ich powiązanie z zadaniami określonymi w Statucie

Prowadzona przez NASK w 2018 r. i I półroczu 2019 r. działalność była zgodna ze *Statutem* i koncentrowała się głównie na problematyce nowoczesnych sieci teleinformatycznych oraz tworzeniu rozwiązań podnoszących poziom cyfryzacji administracji państwa. Szczególną uwagę poświęcono cyberbezpieczeństwu, w tym wykorzystaniu metod wykorzystujących biometrię, teorii systemów i technik uczenia maszynowego. Głównymi obszarami działalności NASK w okresie objętym kontrolą były:

- 1) Bezpieczeństwo sieci i informacji,
- 2) Biometria i inteligencja maszynowa,
- 3) Sieci ad hoc i IoT,
- 4) Bioinformatyka,
- 5) Uczenie maszynowe w analizie tekstów,
- 6) Optymalizacja i sterowanie złożonymi systemami,
- 7) Sieci Społeczne,

---

²²⁵ Protokół z 56. posiedzenia Rady Naukowej NASK z dnia 8 maja 2018 r. oraz Protokół z 57. posiedzenia Rady Naukowej NASK z dnia 15 czerwca 2018 r.

- 8) Zastosowanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w edukacji,
- 9) Współpraca międzynarodowa,
- 10) Standaryzacja i Certyfikacja produktów IT.

W 2018 r. NASK prowadził badania naukowe i prace rozwojowe m.in. w ramach następujących projektów krajowych i międzynarodowych:

- *Secure Information Sharing Sensor Delivery Event Network (SISSDEN)* – poprawa stanu cyberbezpieczeństwa europejskich instytucji i użytkowników końcowych poprzez rozwój świadomości sytuacyjnej oraz współdzielenie użytecznych informacji o zagrożeniach, finansowany ze środków Komisji Europejskiej w ramach programu Horyzont 2020,
- *Cybersecurity and privacy dialogue between Europe and Japan (EUNITY)* – promowanie, rozwój i wzmacnianie współpracy europejsko-japońskiej w dziedzinie badań i innowacji dotyczących zagadnień cyberbezpieczeństwa i prywatności, w celu podniesienia bezpieczeństwa informatycznego obu regionów, finansowany ze środków Komisji Europejskiej w ramach programu Horyzont 2020,
- *BEST* – projekt objęty ochroną informacji niejawnej,
- *SOASP (Strengthening operational aspects of cyber-security capacities in Poland)* – zacieśnienie współpracy w ramach sieci europejskich CSIRTów krajowych (CSIRT Network), rozwój platformy n6, rozwój sandboxa Cuckoo, dofinansowany przez Agencję Wykonawczą ds. Innowacyjności i Sieci (INEA) Unii Europejskiej w ramach programu CEF (Connecting Europe Facility) Telecom,
- *Panel NATO Military Applications of IoT (IST-147)* – udział w grupie roboczej NATO IST-147 prowadzącej badania nad możliwością wykorzystania Internetu Rzeczy w zastosowaniach wojskowych,
- *chIPSet (H2020)* – udział w projekcie ICT COST Action ICI406 High-Performance Modelling and Simulation for Big Data Application (chIPSet), realizowanego w ramach H2020, której obszarem zainteresowania jest zastosowanie osiągnięć z dziedziny wysokowydajnych obliczeń do problemów o znacznym wolumenie danych,
- *Zaawansowane Laboratorium Kryminalistyki Śledczej* – podniesienie bezpieczeństwa cyberprzestrzeni RP poprzez zwiększenie dostępności rozwiązań sprzętowych i programistycznych, realizowany we współpracy z Zakładem Cyberbezpieczeństwa Politechniki Warszawskiej w ramach programu CyberSecIdent Narodowego Centrum Badań i Rozwoju,
- *Narodowa Platforma Cyberbezpieczeństwa* – opracowanie kompleksowego, zintegrowanego systemu monitorowania, obrazowania i ostrzegania o zagrożeniach identyfi-

kowanych w czasie zbliżonym do rzeczywistego w cyberprzestrzeni państwa, dofinansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach programu CyberSecIdent,

- *Regionalne Centrum Bezpieczeństwa Cybernetycznego (RegSOC)* – przygotowanie i prototypowe uruchomienie w oparciu o wyniki prowadzonych prac B+R modelowego rozwiązania RegSOC na użytek podmiotów publicznych (w tym jednostek administracji rządowej i samorządowej) z możliwością rozszerzenia na podmioty niepubliczne, dofinansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach programu CyberSecIdent,
- *Opracowanie koncepcji i projektu wykonawczego sieci szkieletowej na potrzeby Narodowej Platformy Cyberbezpieczeństwa wraz z projektem wykonawczym jej wdrożenia dla trzech podmiotów oraz wytycznymi projektowymi do opracowania dokumentacji wykonawczej dla pozostałych podmiotów* – określenie funkcjonalności oraz zaprojektowanie sieci szkieletowej łączącej uczestników oraz centra operacyjne Narodowej Platformy Cyberbezpieczeństwa, zbudowanej z wykorzystaniem istniejących sieci telekomunikacyjnych, zwanej „siecią szkieletową Narodowej Platformy Cyberbezpieczeństwa”, wraz z projektem jej wdrożenia dla trzech podmiotów oraz opracowaniem wytycznych do szczegółowej dokumentacji wykonawczej umożliwiającej późniejsze opracowanie projektów wykonawczych dla innych jednostek,
- *Budowa sieci szkieletowej na potrzeby Narodowej Platformy Cyberbezpieczeństwa (NPCnet)* – budowa podstawowej sieci szkieletowej NPCnet umożliwiającej objęcie monitorowaniem i korelacją incydentów bezpieczeństwa w obszarze kluczowych usług informatycznych zapewniających bezpieczeństwo funkcjonowania państwa, obywateli i podmiotów gospodarczych,
- *Opracowanie i stworzenie systemu mającego na celu identyfikację osób (sprawców przestępstw) na podstawie wizerunku utrwalonego na zdjęciu lub materiałach wideo (BIOWIZ)*, w wyniku którego powstał system do identyfikacji sprawców przestępstw na podstawie materiałów zdjęciowych i/lub wideo,
- *System zdalnego mobilnego uwierzytelniania biometrycznego wykorzystujący niespecjalizowane urządzenia mobilne (BioMobi)* – zaprojektowanie i budowa wielomodalnego systemu uwierzytelniania biometrycznego realizowanego na powszechnie dostępnych urządzeniach mobilnych, spełniających wymogi bezpieczeństwa oraz zapewnienia ochrony danych biometrycznych, dofinansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach programu CyberSecIdent,
- *Krajowy schemat oceny i certyfikacji bezpieczeństwa oraz prywatności produktów i systemów IT zgodny z Common Criteria (KSO3C)* – stworzenie metod oraz technik ewaluacji bezpieczeństwa oraz prywatności na wysokim poziomie uzasadnienia pewności, opartych na innowacyjnym podejściu do oceny podatności związanych z tworzeniem zaawansowanych technik ataków, zarówno nieinwazyjnych, takich jak ataki

typu side-channel czy inżynieria wsteczna, jak i inwazyjnych, takich jak ataki perturbacyjne.

W I półroczu 2019 r. w ramach działalności naukowej i badawczo-rozwojowej NASK kontynuował i realizował projekty, takie jak:

- NPC – Narodowa Platforma Cyberbezpieczeństwa (NCBiR),
- BioMobi – System zdalnego mobilnego uwierzytelniania biometrycznego wykorzystujący niespecjalizowane urządzenia mobilne (NCBiR),
- KSO3C – Krajowy schemat oceny i certyfikacji bezpieczeństwa oraz prywatności produktów i systemów IT zgodny z Common Criteria (NCBiR),
- Zaawansowane Laboratorium Kryminalistyki Śledczej (NCBiR),
- RegSOC – Regionalne Centrum Bezpieczeństwa Cybernetycznego (NCBiR),
- SOASP – Projekt Strengthening operational aspects of cybersecurity capacities in Poland (INEA),
- SISSDEN – Secure Information Sharing Sensor Delivery event Network (KE-Horyzont 2020);
- EUNITY – Cybersecurity and privacy dialogue between Europe and Japan (KE-Horyzont 2020);
- AFIQ – Platforma identyfikacji i wymiany informacji o zagrożeniach bezpieczeństwa i oszustwach na bazie monitorowania i korelacji różnych kanałów komunikacyjnych Anti-Fraud IQ (NCBiR);
- GUARD – A cybersecurity framework to GUArantee Reliability and trust for Digital service chains (KE - Horyzont 2020);
- SPARTA – Strategic programs for advanced research and technology in Europe (KE-Horyzont 2020);
- cHiPSet – ICT COST Action ICI406 High-Performance Modelling and Simulation for Big Data Application (KE - Horyzont 2020);
- AMCE – Advance threat Monitoring and Cooperation on the European and national levels.

W ramach prowadzonej działalności podstawowej w I półroczu 2019 r. pracownicy naukowcy wygłosili 8 referatów na międzynarodowych konferencjach naukowych, opublikowanych zostało kilkanaście artykułów naukowych, rozdziałów w monografiach i prac pokonferencyjnych autorstwa pracowników Instytutu w punktowanych czasopismach międzynarodowych, w tym z bazy JCR. Wspólnie z sześcioma instytutami PAN²²⁵, NASK uruchomił Szkołę Doktororską Technologii Informacyjnych i Biomedycznych Instytutów PAN (TIB PAN).

---

²²⁵ PAN – Polska Akademia Nauk.

Prace realizowane w ramach działalności podstawowej były powiązane z zadaniami określonymi w *Statucie*, odpowiednio w § 5 i § 6.

(Dowód: akta kontroli str. 7249-7252, 7266-7269)

VIII. Komisja dyscyplinarna i rzecznik dyscyplinarny

Tryb wyboru komisji dyscyplinarnej w NASK, zgodnie z art. 55 ust. 1 ustawy o *instytutach badawczych*, określono w § 11 *Statutu*. Komisja dyscyplinarna liczy 5 członków, w tym 1 osobę posiadającą tytuł naukowy. Kadencja komisji dyscyplinarnej trwa 4 lata.

W Instytucie działała Komisja Dyscyplinarna kadencji obejmującej lata 2014 – 2018. W celu przeprowadzenia wyborów do Komisji Dyscyplinarnej kolejnej kadencji (2018 – 2022) powołano 5-osobową komisję wyborczą. W wyniku wyborów przeprowadzonych w dniu 23 maja 2018 r. została powołana²²⁷ Komisja Dyscyplinarna w NASK, w której skład weszli:

- Pan prof. dr hab. inż. ██████████,
- Pan prof. dr hab. inż. ██████████,
- Pan dr inż. ██████████,
- Pan dr hab. ██████████
- Pan dr ██████████.

Uchwałą Rady Naukowej NASK²²⁸ z dnia 28 czerwca 2017 r. na Rzecznika Dyscyplinarnego NASK powołano Pana dr hab. ██████████. Zgodnie z art. 57 ust. 4 ustawy o *instytutach badawczych*, kadencja rzecznika dyscyplinarnego powoływanego przez radę naukową instytutu trwa 4 lata.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą nie toczyły się żadne postępowania dyscyplinarne wobec pracowników NASK.

(Dowód: akta kontroli str. 1431-1580, 2403-2446, 2860)

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, **pozytywnie z nieprawidłowościami** oceniono funkcjonowanie NASK w obszarze organizacji i jakości pracy Instytutu. W okresie objętym kontrolą Instytut działał na podstawie Statutów NASK, zatwierdzonych decyzjami Ministra Cyfryzacji, jednakże dwukrotnie nie dopełniono obowiązku zgłoszenia do KRS zmiany danych polegających wpisowi w części dotyczącej zmian Statutu. W badanym okresie zmianie ulegała struktura organizacyjna Instytutu, co znalazło swoje odzwierciedlenie w regulaminach organizacyjnych i schematach organizacyjnych NASK. Wprowadzane zmiany w regulaminach organizacyjnych były każdorazowo opiniowane przez Radę Naukową NASK oraz zakładową organizację związkową. Zasady wynagradzania określone zostały w *Regulaminie wynagradza-*

²²⁷ Zarządzenie nr 350 Dyrektora NASK z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie powołania Komisji Dyscyplinarnej w NASK.

²²⁸ Uchwała Rady Naukowej NASK nr 14 z dnia 28 czerwca 2017 r.

nia w NASK, a dokonywane w nim zmiany były uzgadniane z zakładową organizacją związkową. Zasady i warunki korzystania z usług i świadczeń finansowanych z ZFŚS w NASK oraz zasady przeznaczania środków tego funduszu na poszczególne cele i rodzaje działalności społecznej określone były w Regulaminach ZFŚS. Treść tych Regulaminów została uzgodniona ze Związkiem Zawodowym Pracowników NASK. W kontrolowanym okresie w Instytucie obowiązywał *Regulamin zarządzania prawami autorskimi i prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych*, wprowadzony zarządzeniem Dyrektora NASK, po wcześniejszym zaopiniowaniu przez Radę Naukową NASK. *Regulamin* zawierał wszystkie wymagane elementy wymienione w art. 24 ust. 1a pkt 1-5 ustawy o *instytutach badawczych*. Postanowienia tego *Regulaminu* stosowane były do pracowników NASK, a także do osób niezatrudnionych w Instytucie – na podstawie zawartej z nimi umowy. Na ocenę częściową dokonaną w tym obszarze wpływ miały stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia. Za **nieprawidłowości** uznano:

- niezłożenie do Krajowego Rejestru Sądowego wniosku o zmianę wpisu w związku z zatwierdzeniem przez Ministra Cyfryzacji Statutu NASK, stanowiącego załącznik do Decyzji nr 75 Ministra Cyfryzacji z dnia 9 września 2017 r., czym **naruszono** art. 22 ustawy o *KRS*;
- złożenie w sposób nieskuteczny do Krajowego Rejestru Sądowego wniosku o zmianę wpisu w związku z zatwierdzeniem przez Ministra Cyfryzacji *Statutu* NASK, stanowiącego załącznik do Decyzji nr 21 Ministra Cyfryzacji z dnia 21 maja 2018 r., czym **naruszono** art. 22 ustawy o *KRS*;
- prowadzenie akt osobowych pracowników **niezgodnie** z przepisami rozporządzenia w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika oraz rozporządzenia w sprawie dokumentacji pracowniczej;
- przechowywanie dokumentacji kadrowej zbiorczo dla wielu pracowników oraz brak bieżącej aktualizacji akt osobowych pracowników NASK, czym **naruszono** § 6 rozporządzenia w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika oraz § 6 i § 8 rozporządzenia w sprawie dokumentacji pracowniczej;
- nieustalenie w Regulaminie pracy w NASK celu, zakresu oraz sposobu zastosowania monitoringu, czym **naruszono** art. 22² § 6 *Kodeksu pracy*;
- nieukończenie wymaganego szkolenia okresowego w dziedzinie BHP przez Zastępcę Dyrektora NASK ds. Cyberbezpieczeństwa i Innowacji, w terminie wynikającym z § 14 ust. 2 i § 15 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy;

- nieprzekazanie Zastępcy Dyrektora NASK ds. Projektów Administracyjno-Edukacyjnych pisemnej informacji o stosowaniu monitoringu zgodnie z art. 22² § 6 i § 8 *Kodeksu pracy*;
- nieprzeprowadzenie ocen okresowych dorobku naukowego i technicznego 2 pracowników naukowych NASK w terminie wynikającym z art. 44 ust. 4 ustawy *o instytutach badawczych*;
- nieprzeprowadzenie ocen okresowych dorobku naukowego i technicznego 18 pracowników NASK w terminie wynikającym z § 1 ust. 3 i 4 Regulaminu oceny pracowników naukowych oraz § 1 ust. 1 Regulaminu oceny pracowników badawczo-technicznych;
- przyznanie świadczenia z ZFŚS w wysokości czterokrotności maksymalnej kwoty świadczenia wskazanej w § 8 ust. 3 Regulaminu ZFŚS, pomimo braku przedłożenia stosownych dokumentów przez pracownika;
- przekazanie środków ZFŚS do wypłaty pracownikom **niezgodnie** z § 8 ust. 1 lit. f Regulaminu ZFŚS.

Ponadto zidentyfikowano **uchybienia**, które nie miały istotnego wpływu na kontrolowaną działalność, tj.:

- wskazanie błędnych dat w treści zarządzeń Dyrektora NASK w sprawie *Regulaminu organizacyjnego NASK*²²⁹;
- wskazanie w § 1 ust. 3 *Regulaminu wynagradzania w NASK* wprowadzonego zarządzeniem Dyrektora NASK²³⁰ do stosowania od dnia 1 stycznia 2018 r., nieaktualnego adresu publikacyjnego ustawy *o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi*;
- wskazanie nieaktualnego adresu publikacyjnego ustawy *o instytutach badawczych* w zarządzeniu Dyrektora NASK w sprawie *Regulaminu wynagradzania w NASK*²³¹;
- wskazanie nieaktualnego adresu publikacyjnego ustawy *o instytutach badawczych* oraz *Kodeksu pracy* w zarządzeniu Dyrektora NASK w sprawie *Regulaminu wynagradzania w NASK*²³², a także wskazanie w § 1 ust. 3 Regulaminu wynagradzania wprowadzonego ww. zarządzeniem Dyrektora NASK nieaktualnego adresu publikacyjnego ustawy *o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi*;

²²⁹ W zarządzeniu nr 347 Dyrektora NASK z dnia 14 maja 2018 r. oraz w zarządzeniu nr 354 Dyrektora NASK z dnia 25 czerwca 2018 r. w sprawie *Regulaminu organizacyjnego NASK* kolejno wskazano, że regulaminy ustala się „po zaopiniowaniu przez Radę Naukową w dniu 8 maja 2016 r.” oraz „(...) w dniu 15 czerwca 2017 r.”, natomiast prawidłowe daty to 8 maja 2018 r. oraz 15 czerwca 2018 r.

²³⁰ Zarządzenie nr 326 Dyrektora NASK z dnia 20 listopada 2017 r. w sprawie wprowadzenia *Regulaminu wynagradzania w NASK*.

²³¹ Zarządzenie nr 339 Dyrektora NASK z dnia 15 lutego 2018 r. w sprawie wprowadzenia zmian w *Regulaminie wynagradzania w NASK*.

²³² Zarządzenie nr 351 Dyrektora NASK z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie wprowadzenia zmian w *Regulaminie*

- wskazanie w § 2 *Regulaminów ZFŚS w NASK* nieaktualnego adresu publikacyjnego rozporządzenia w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych;
- niepodpisanie 2 protokołów z posiedzeń Rady Naukowej NASK²³³ przez Sekretarza Rady Naukowej NASK Panią Agnieszkę Wrońską;
- wskazanie w ogłoszeniu o konkursie na stanowisko pracownika naukowego – asystenta w Zakładzie Biometrii dwóch różnych numerów ogłoszenia, w tym błędnego numeru: KPNA1217;
- niedochowanie terminu przeprowadzenia oceny okresowej pracowników naukowych wyznaczonego przez Dyrektora NASK w zarządzeniu nr 378 z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie dokonania oceny pracowników naukowych NASK;
- brak właściwego udokumentowania faktu zapoznania pracownika z przeprowadzoną oceną dorobku naukowego i technicznego;
- brak sporządzenia i dołączenia do akt osobowych pracowników stosownych uchwał Komisji ds. Oceny w sprawie oceny dorobku naukowego i technicznego pracowników naukowych;
- przyznanie świadczenia z ZFŚS pomimo braku złożenia wymaganego oświadczenia pracownika;
- udzielenie 2 pożyczek na cele mieszkaniowe, pomimo niekompletnych informacji o celu na jaki pożyczka miała zostać udzielona oraz brak wezwania wnioskodawców do ich uzupełnienia;
- udzielenie pożyczki na cele mieszkaniowe niezgodnie z zapisem § 10 ust. 6 Regulaminu ZFŚS, tj. przed upływem 6 miesięcy od dokonania spłaty poprzedniej pożyczki, przy braku uzasadnienia i udokumentowania sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej pracownika;
- nierzetelne i niekompletne wypełnianie i opracowywanie wniosków o wypłatę świadczeń z ZFŚS;
- opatrywanie umów pożyczek z ZFŚS podpisami osób upoważnionych, złożonymi w sposób niepozwalający na identyfikację osób, które dokonały tej czynności oraz brak paraf na wszystkich stronach umów.

C. Jakość zarządzania Instytutem

I. System zarządzania jakością

---

wynagradzania w NASK.

²³³ Protokół z 56. posiedzenia Rady Naukowej NASK z dnia 8 maja 2018 r. oraz Protokół z 57. posiedzenia Rady Naukowej NASK z dnia 15 czerwca 2018 r.

Z informacji przekazanych przez Instytut²³⁴ wynika, że NASK od 2004 r. posiada certyfikat zgodności utrzymywanego systemu z wymaganiami normy ISO 9001 – system zarządzania jakością. Zakresem certyfikacji objęte jest świadczenie usług rejestracji i utrzymywania nazw domen internetowych.

System zarządzania jakością funkcjonujący w NASK został opisany w Księdze Jakości i został wdrożony zgodnie z wymaganiami normy PN-EN ISO 9001:2015-10.

Księga Jakości stanowi przewodnik po systemie zarządzania jakością oraz wzajemne powiązania pomiędzy procesami. Niniejszy dokument podaje cele i zadania niezbędne dla zapewnienia założonej jakości świadczonych usług przedstawionych w ujęciu procesowym z uwzględnieniem cyklu „Planuj-Wykonaj-Sprawdź-Działaj” oraz podejściu opartym na ryzyku. Dokument ten został zaadresowany do wszystkich pracowników Instytutu, auditorów zewnętrznych oraz dla każdego klienta NASK. Za opracowanie, wydanie i aktualizację Księgi Jakości oraz jej zgodność z wymaganiami normy ISO odpowiedzialny jest Pełnomocnik ds. Zarządzania Jakością.

(Dowód: akta kontroli str. 2815-2835, 3824-3849, 3924-3945, 4795, 7237-7239, 7598-7714)

II. Perspektywiczne kierunki działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej oraz kierunkowe plany tematyczne badań naukowych i prac rozwojowych

Zgodnie z art. 29 ust. 2 pkt 6 ustawy o *instytutach badawczych*, zatwierdzanie perspektywicznych kierunków działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej należy do zadań rady naukowej instytutu badawczego.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że kierunkowe plany tematyczne badań naukowych i prac rozwojowych w NASK na 2018 rok zostały zaopiniowane przez Radę Naukową w dniu 15 czerwca 2018 r.²³⁵ Niniejszy dokument obejmuje wykaz prac badawczych i rozwojowych zaplanowanych na rok 2018 i został podzielony na dwie grupy. Pierwsza grupa obejmuje badania związane z projektami, które NASK już pozyskał, i które w 2018 r. będą realizowane. Druga grupa obejmuje natomiast działalność naukową finansowaną z dotacji statutowej i ze środków NASK.

Uchwałą nr 2 Rady Naukowej NASK z dnia 12 kwietnia 2019 r. w sprawie zaopiniowania kierunkowych planów tematycznych badań naukowych i prac rozwojowych NASK na 2019 rok, Rada Naukowa NASK pozytywnie zaopiniowała kierunkowe plany tematyczne badań naukowych i prac rozwojowych NASK na 2019 rok. Wspomniany dokument obejmuje wykaz prac badawczych i rozwojowych zaplanowanych na rok 2019. Badania naukowe NASK prowadzone są w dwóch obszarach, związanych z dwoma sposobami finansowania, tj.:

---

²³⁴ Pismo Zastępcy Dyrektora NASK ds. Naukowych z dnia 13 grudnia 2019 r., znak: ZAW.0500.1.2019/MWI, RE: NASK/N40367049.

²³⁵ Uchwała nr 6 Rady Naukowej NASK z dnia 15 czerwca 2018 r. w sprawie zaopiniowania kierunkowych planów tematycznych badań naukowych i prac rozwojowych NASK na 2018 r.

- 1) prace związane z realizacją krajowych i międzynarodowych projektów finansowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju oraz Komisję Europejską – realizacja projektów dofinansowanych ze źródeł zewnętrznych, m.in. z Unii Europejskiej oraz krajowych jednostek finansujących, głównie Narodowego Centrum Badań i Rozwoju,
- 2) prace badawcze wykonywane w ramach działalności statutowej NASK i finansowane z dotacji statutowej oraz badania własne pracowników naukowych finansowane ze środków NASK, służące m.in. wytwarzaniu nowych produktów NASK od strony badawczej, czyli prototypu – które dofinansowane są z dotacji statutowej oraz ze środków własnych NASK.

(Dowód: akta kontroli str. 1633-1682)

Zgodnie z ustawą o instytutach badawczych perspektywiczne kierunki działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej są dokumentem odrębnym od rocznego sprawozdania Dyrektora z wykonania zadań oraz rocznego planu finansowego i powinny zostać zatwierdzone przez Radę Naukową Instytutu. Prawidłowo sporządzone i aktualizowane perspektywiczne kierunki działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej są ważnym narzędziem w zarządzaniu Instytutem, które powinno zapewnić zrównoważony rozwój Instytutu.

Obowiązujące w Instytucie Perspektywiczne kierunki działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej NASK zostały zatwierdzone przez Radę Naukową w dniu 15 czerwca 2018 r.²³⁶ Niniejszy dokument obejmuje wykaz obszarów, na których pracownicy NASK skupią działalność badawczą w najbliższych latach.

(Dowód: akta kontroli str. 1914-2189, 2815)

III. Roczny plan działalności Instytutu oraz roczne sprawozdanie Dyrektora NASK z wykonania zadań

Roczny plan działalności Instytutu został zawarty w *Planie finansowym NASK na 2019 rok*, który w dniu 12 kwietnia 2019 r. został podpisany przez Dyrektora Instytutu i pozytywnie zaopiniowany przez Radę Naukową NASK²³⁷.

Sprawozdanie Dyrektora z wykonania zadań NASK w 2018 roku było przedmiotem analizy i oceny Rady Naukowej NASK w dniu 17 czerwca 2019 r.²³⁸

(Dowód: akta kontroli str. 775-926)

Stwierdzić należy, że w NASK opracowano stosowne dokumenty i procedury w zakresie systemu zarządzania jakością w Instytucie, jednakże nie zostały one prawidłowo i skutecznie wdrożone. Kierownictwo NASK nie podejmowało efektywnych działań, w tym korygujących,

---

²³⁶ Uchwała nr 7 Rady Naukowej NASK z dnia 15 czerwca 2018 r. w sprawie zatwierdzenia perspektywicznych kierunków działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej NASK.

²³⁷ Uchwała nr 1 Rady Naukowej NASK z dnia 12 kwietnia 2019 r. w sprawie zaopiniowania Planu finansowego NASK na rok 2019.

²³⁸ Uchwała nr 1 Rady Naukowej NASK z dnia 17 czerwca 2019 r. w sprawie Roczego sprawozdania Dyrektora z wykonania zadań NASK w 2018 r.

służących ocenie, monitorowaniu i poprawie skuteczności systemu zarządzania jakością oraz odpowiedniego stosowania regulacji wewnętrznych przez podległych pracowników. Tym samym, w Instytucie nie zapewniono sprawnego funkcjonowania systemu zarządzania jakością. Biorąc pod uwagę całokształt ustaleń kontrolnych oraz uwzględniając liczbę stwierdzonych w toku kontroli nieprawidłowości i uchybień, **negatywnie** oceniono jakość zarządzania Instytutem.

Na ostateczną ocenę tego obszaru miały wpływ liczba i charakter stwierdzonych w toku kontroli nieprawidłowości i uchybień. Liczba i charakter tych nieprawidłowości i uchybień świadczą o jakości zarządzania Instytutem. Na jakość zarządzania Instytutem składa się kilka obszarów, w tym m.in. system zarządzania jakością.

System zarządzania jakością²³⁹ jest systemem złożonym z zasad, procedur, metod, narzędzi, opisów stanowisk pracy, ludzi oraz relacji pomiędzy nimi, których zadaniem jest osiągnięcie wyznaczonych celów jakości.

System zarządzania jakością²⁴⁰ oznacza skoordynowane działania z zakresu kierowania organizacją i jej nadzorowania w odniesieniu do jakości. Jak wynika ze zgromadzonego w toku kontroli materiału dowodowego, pomimo opracowania stosownych dokumentów i procedur w zakresie systemu zarządzania jakością w Instytucie, nie zostały one na tyle prawidłowo i skutecznie wdrożone, aby były w wystarczającym stopniu przestrzegane przez pracowników Instytutu. Nawet jeśli opracowane dokumenty i procedury są na wysokim poziomie, to ich nieprzestrzeganie wpływało negatywnie na system zarządzania jakością.

Biorąc pod uwagę liczbę i charakter stwierdzonych w toku kontroli nieprawidłowości i uchybień nie można pozytywnie ocenić kierowania Instytutem i sprawowania nad nim nadzoru w zakresie jakości, a tym samym jakości zarządzania Instytutem.

Odpowiedzialność za jakość zarządzania Instytutem w okresie objętym kontrolą ponosi ówczesny Dyrektor NASK – odpowiednio: Pan dr inż. Wojciech Kamieniecki (do 30 sierpnia 2018 r.), Pan Krzysztof Silicki (p.o. Dyrektora NASK od 31 sierpnia 2018 r. do 14 lutego 2019 r.), Pan dr hab. inż. Jacek Leśkow (od 15 lutego 2019 r.).

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia i oceny, a także uwzględniając informacje przekazane przez Dyrektora Instytutu w piśmie z 5 listopada 2020 r.²⁴¹, dotyczące wdrożenia usprawnień i realizacji potencjalnych zaleceń pokontrolnych, na podstawie art. 36 ust. 4 ustawy o *instytutach badawczych* w związku z art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o *kontroli w administracji rządowej*, zalecam Panu Dyrektorowi:

1. Dokonywanie cyklicznej oceny funkcjonowania obszarów, w których wykazane zostały nieprawidłowości i podejmowanie skutecznych działań naprawczych.

²³⁹ https://mfiles.pl/pl/index.php/System_zarz%C4%85dzania_jako%C5%9Bci%C4%85

²⁴⁰ <https://wiedza.pkn.pl/web/wiedza-normalizacyjna/zarzadzanie-jakoscia>

²⁴¹ Znak: ZAW.0500.1.2019/MŻ, podpisany przez Pana dr inż. Kamila Sitarskiego – Dyrektora NASK.

2. Zintensyfikowanie działań nadzorczych i ich dokumentowanie w odniesieniu do realizacji procedur kontroli finansowej.
3. Zapewnienie przestrzegania przez pracowników Instytutu przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz regulacji wewnętrznych w odniesieniu do prowadzonych postępowań oraz procesu zawierania i rozliczania umów.
4. Wdrożenie mechanizmów umożliwiających weryfikację wyboru trybu postępowania oraz wypełniania przesłanek uzasadniających skorzystanie z wyłączeń określonych w ustawie *Prawo zamówień publicznych*, zgodnie z celem tej regulacji.
5. Dokonywanie ocen okresowych dorobku naukowego i technicznego pracowników naukowych i badawczo-technicznych Instytutu, zgodnie z terminami wynikającymi z przepisów prawa i uregulowań wewnętrznych oraz rzetelne ich dokumentowanie.
6. Właściwe zabezpieczanie interesów Skarbu Państwa w umowach cywilnoprawnych zawieranych przez NASK.
7. Przeszkolenie pracowników w dziedzinie BHP zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz rzetelne dokumentowanie tego procesu.
8. Przegląd Regulaminu ZFŚS pod względem konieczności zmiany, a następnie wdrożenie rozwiązań zapewniających jego przestrzeganie.
9. Zapewnienie prowadzenia i przechowywania akt osobowych pracowników Instytutu zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz wprowadzenie, w ramach dobrych praktyk, jednolitego systemu zapoznawania pracowników Instytutu z ich zakresami obowiązków.
10. Prawidłowe dokumentowanie posiedzeń Rady Naukowej NASK przez Sekretarza Rady.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 49 w zw. z art. 46 ust. 3 ustawy *o kontroli w administracji rządowej*, proszę Pana Dyrektora o poinformowanie mnie, w terminie 60 dni od dnia otrzymania niniejszego *Wystąpienia pokontrolnego*, o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ww. ustawy od *Wystąpienia pokontrolnego* nie przysługują środki odwoławcze.

Wykonano w 2 egz.:

Egz. Nr 1 – Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa-
-Państwowy Instytut Badawczy
ul. Kolska 12, 01-045 Warszawa

Egz. Nr 2 – aa

Sporządził: Zespół kontrolny

SEKRETARZ STANU
w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

Marek ZAGÓRSKI